

**TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK**

SAMOPOSTREŽBA

natura

☎ 062 776-361

»HIT« FAST FOOD
Ul. 25. maja 13, Ptuj
Tel. (062) 776-513

CAISSA

Prešernova 22, Ptuj
☎ 772-946, 773-366

**RENT-A CAR
MENJALNICA**

BRACIČFRIDRIK
Autocli

☎ 793-275

AVTOELEKTRIKA

VEPOS d.o.o.
OBRTNA CONA ROGOZNICA
PTUJ, tel. 062 772-879

• TRGOVINA S KLETARSKO-
VINOGRADNIŠKO OPREMO
• PROGRAM gorenje

**RAZSTAVNO PRODAJNI
CENTER**
TP KRIGO
MUZEJSKI TRG 2a, PTUJ, Tel.: 062 771-584

Borovci 64
tel.: 795-450
• vodovod
• centralna kurjava
• montaža
• servis ARMAL

žerak
MESO IZDELKI
podlehniki ptuj tel.: 062 793-140
tel.: 062 771-196

metalka Del čas:
TRGOVINA od 7. do
16. ure
Ptuj tel. 062 772-911

TEDNIK

LETO XLV, ŠT. 42 PTUJ, 22. OKTOBER 1992 CENA 45 TOLARJEV

Najlepša je Koprčanka

Kazinska dvorana na Bledu je bila v soboto, 17. oktobra prizorišče osrednjega lepotnega dogodka Slovenije v tem letu. Devetčlanska mednarodna žirija, v kateri je bil tudi Bojan Križaj, je med dvanajstimi finalistkami iz sedemnajstih predtekmovanj, izbrala za najlepšo Natašo Abram sedemnajstletno dijakinjo Ekonomske srednje šole iz Kopra. Njena prva spremljevalka je postala rdečelasa Met-

ka Klajderič, 21 - letna študentka iz Hoč pri Mariboru, druga spremljevalka pa je Melita Kolarič, 18 - letna dijakinja iz Maribora.

Prva miss samostojne in mednarodno priznane Slovenije bo čez nekaj dni odpotovala na priprave v London, od tam pa v Sun City, v kraljevino Bocvana v Južni Afriki, kjer se bo udeležila svetovnega tekmovanja za lepoto kraljico sveta. OM

**V MARIBORU USTANOVILI STALNO KONFERENCO
LOKALNIH SKUPNOSTI SLOVENIJE**

Skupnost kot partner pri pogovorih z državo

14. oktobra je bila v Mariboru ustanovljena stalna konferenca lokalnih skupnosti Slovenije, ki bo v obdobju centralizacije, pomemben partner v pogovorih z državo, ko bo šlo za vprašanja organiziranosti lokalne samouprave, in delitve denarja posameznim občinam. Za prvo predsednico je bila izvoljena mariborska županja Magda Tovorinik, zato bo konferenca imela sedež v Mariboru. Izvolili so tudi devetčlansko predsedstvo, v katerem je tudi ptujski župan Vojteh Rajher.

Za zdaj je v konferenci trideset članic, zanimivo pa je, da med njimi ni niti ene občine iz Gorenjske in Dolenjske, z izjemo obmejnih Sevnice in Ribnice. Prizadevali pa si bodo, da bi privabili vse lokalne in tudi širše skupnosti, da bi kar najbolje povezali tiste, ki predsta-

vijajo samoupravno lokalno oblast, ne pa državne. Skupnost je nujna, če želimo zavarovati interese samoupravnih lokalnih skupnosti nasproti državi, poudarja Vojteh Rajher. Gre zato, da je potrebno ustvariti razmere, da bi Slovenija lahko sprejela evropsko listino o lokalni samoupravi, in da bi lahko postala članica Sveta Evrope. Na ustanovnem sestanku stalne konference je ptujski župan udeležence seznanil, da obmejne občine pripravljajo ustanovitev skupnosti obmejnih občin, kjer pa ne gre za tvorbo regionalne oblasti, temveč za interesno povezovanje. Skupnost bo predstavljala eno od širših lokalnih skupnosti na specializiranem področju, ki zadeva urejanje odnosov s sosednjimi občinami oziroma županijami na Hrvaškem. MG

Miss Slovenije 92 Nataša Abram (v sredini), s svojima spremljevalkama Metko Klajderič (levo) in Mihaelo Kolarič (desno) Foto: Igor Napast Večer

Petdesettisoči obiskovalec je doma na Tasmaniji

Razstavo Srečanje z Jutrovim na ptujskem gradu si je v ponedeljek nekaj po dvanajstih ogledal petdesettisoči obiskovalec. To je bil Rudolf Zimič, slovenski rojak, ki že od 1950. leta živi v mestu Alverstone na Tasmaniji. Rodil pa se je pri Sveti Trojici (Gradišče v Slovenskih goricah). S svojim obiskom je presenetil tudi muzejske delavce, ki se niso nadejali, da bo petdesettisoči obiskovalec prišel iz tako oddaljene dežele. Izročili so mu skromno darilo, ki ga bo v

sliki in besedi spominjalo na obisk Ptuja in njegovega gradu. Prejel pa je tudi bon za gostinske storitve v vrednosti dva tisoč tolarjev, ki ga je podarilo gostišče Evropa.

Ravnatelj pokrajinskega muzeja Boris Miočinovič je povedal, da podobno presenečenje pripravljajo tudi 60. in 65. tisočemu obiskovalcu razstave. 60. tisoči bo prejel vikend paket za dve osebi v Istanbulu, 65. pa si bo ves teden ogledoval lepote Turčije.

MG

Rudolf Zimič z muzejskimi delavci (Foto: OM)

Kako bo z vremenom

Vroči dnevi so se letošnjo jesen kaj hitro poslovili, zamenjal jih je dež in slana. Ker nas je zanimalo kakšno bo

vreme do konca letošnjega leta, smo povprašali Martina Drozga iz Makol, ki ob svojem delu napoveduje tudi vre-

me. Njegovi sosede, prijatelji in znanci pravijo, da se na to kar dobro spozna.

"Do konca oktobra bo vreme nestabilno, kar pomeni, da se bo med dežjem tu in tam zjasnilo. Konec tedna lahko ponovno pričakujemo slabo vreme. Za november vam še ne morem dati natančne prognoze, ker je to za jesenske mesece nekoliko težje. Po predvidevanjih bo november kar se vremena tiče, prav tako nestabilen. To pa ne bo dobro

za kmete, ki bodo želeli pripraviti steljo za zimo."

Napovedujete pa hitro in ostro zimo.

Martin Drozg: "Ja, za december, tam okoli 10. se bodo temperature spustile pod ničlo. Med 15. in 25. naj bi se rahlo otoplilo, po božiču pa bi se ponovno začela prava, huda zima. Mraz se bo daleč pod ničlo. Snega bo manj, prevladovala bo suhomrazica."

Posnetek in besedilo: Vida Topolovec

Avto je že njihov!

(Foto: Laura, Gorišnica)

Petkov dobrodelni koncert je uspel. Ogledalo si ga je več tisoč gledalcev, ki so s svojo prisotnostjo omogočili, da bo društvo za pomoč duševno prizadetim v občini Ptuj lahko kupilo preprotni kombi za prevoz otrok in odraslih. Že v petek so svojo pomoč obljubili tudi predstavniki republiške zveze za pomoč duševno prizadetim z besedami, da je avto že njihov! Še enkrat se je pokazalo, da se da s skupnimi močmi marsikaj narediti. Hvala pevcem, ansamblom, voditelju, pokroviteljem, drugim dobrotnikom, obiskovalcem in drugim, ki so pomagali, da se je želja in potreba društva za pomoč duševno prizadetim urenila. MG

**V JOKER
DANCE KLUBU**

Vičava 11-za ptujsko vojašnico

bodo vsak petek in soboto
od 23. 10. 1992

PLESNI VEČERI

Na voljo bodo specialitete
hladne kuhinje in izvrstna
štajerska vina

KLUB LDS

Martin Drozg za volanom svojega avtobusa.

**Orfejeva
sobota**

SALON POHIŠTVA
INTERDOM d.o.o.
NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO
INTERDOM MARIBOR je odprl svoj drugi salon pohištva
SPECIALIZIRANI SALON KUHINJ IN JEDILNIŠKEGA
POHIŠTVA na RUŠKI CESTI 104 (STUDENCI)
Posebna ponudba: **NAJCENEJŠE MASIVNE KUHINJE
POPUSTI DO 40%
UGODNI KREDITI-TUDI DO 36 MESECEV
RAZPRODAJA KUHINJSKIH ELEMENTOV**
Obiščite tudi naš **SALON POHIŠTVA** na Prešernovi 1,
kjer vam nudimo **IZVOZNE MODELE KAVČEV,
TROSEDOV IN DVOSEDOV**, ter vso ostalo pohištvo.
PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

natura
Roman SEKA
SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA
ROGOZNICA - Ptuj, Svržnjakova 2,
-PE Videm pri Ptuj
**AKCIJSKA PRODAJA V
OKTOBRU**

PRALNI PRAŠKI:		
- PERSIL	3 KG	749.90
- WEISER RIESE	3 KG	619.90
- RITMO	3 KG	549.90
- OSKAR (VREČA)	20 KG	2.880.00
- WC PAPIR CARLINA (ZAV.)	96 ROLC	2.499.00
- MEHCALEC DAMIL	10 l	1.289.00
- MILO SOLEA BALZAM 100g	10 KOS	388.00
- VINO GP ZLATI RIZLING	1 l	79.90
- PTUJSKA POSEBNA	1 kg	299.00
- PIVO ZLATOROG 1/2 l	1 KOS	43.90

Telefon: (062) 776-361

LJUBITELJI PETJA

Komorni moški pevski zbor iz Ptuja vas vabi ob svojem letošnjem jubileju k sodelovanju.

Pogoj: — da ste moški z dobrim posluhom, da imate normalno življensko sopotnico (izostajanje od doma zaradi nastopov in vaj) in, da ste vsaj malo družabnega bitja.

Pričakujemo vas v ponedeljek in četrtek ob 19. uri v Vošnjakovih 5 v Ptuj.

Ljubljana, 14. oktobra. 1992

Milan Kučan je tudi danes prijetno presenečen in zadovoljen pobral iz svojega poštnega predala zajeten kup ovojnic z glasovi podpore. Po slabem tednu, odkar je sprejel pobudo državljanov, da kandidira na njihovi listi, je že nekaj tisoč državljanov po vsej Sloveniji oddalo svoj glas podpore in potrdilo njegovo odločitev za ta način kandidature. Milan Kučan

je med pospravljanjem pisem dejal:

"Vesel sem vsakega, s trudom in prijaznostjo poslanega pisma. Po naravi nisem pesimist, pa me vendar tako hiter in tolikšen odziv podpore državljanov in državljanov preseneča in hrabri. Napišite, da sem jim hvaležen, vsakemu posebej."

Fotografija in besedilo:
Odbor za izvedbo kandidature

Slikarski vikend v Štatenbergu

Minuli konec tedna so se v baročnem dvorcu Štatenberg zbrali likovniki Vesna Emeršič, Jože Foltin, Julij Ošlovnik, Veronika Rakuš in Marija Gregorc iz Ptuja, Franc Trčko iz Cirkove, Dolf Pen iz Murske Sobote, Mojca Vilar iz Domžal in Branko Gajšt

iz Sesterž, ki je bil tudi pobudnik srečanja. Ni jih oviralo slabo vreme, atelje so si naredili kar v veliki dvorani dvorca, teme pa so bili štatenberški motivi. Mentorica srečanja je bila akademska slikarka iz Ljubljane, Tatjana Verbinc.

BRANIMIR ŽLIČAR — MLAD SADJAR IZ LIBANJE

"Do zemlje moraš čutiti navezanost..."

Na Libanji, dober kilometer od regionalne ceste Ormož - Ljutomer, je domačija Žličarjevih. Stanovanjski del je sicer bolj zapuščen in potreben obnove, v veliko boljšem stanju je gospodarsko poslopje, predvsem pa stara preša. Vse naokoli so nasadi jabolk, ki so jih Žličarjevi nasadili v minulih petih letih.

Glavni pri vsem skupaj je 24 letni Branimir, kmetijski tehnik, ki je kmalu po končani srednji šoli ugotovil, da bi službo in družbenem sektorju ormoškega kmetijstva težko dobil, zato so se vsi v družini lotili dokaj zahtevnega projekta.

Kot sam poudarja, je vse skupaj v veliki meri nastalo z očetovim denarjem in dobro voljo mame in drugega sorodstva. Prav gotovo pa mora pri vsem delu krepko poprijeti tudi Branimir.

"Podnebne razmere pri nas so za sadjarstvo zelo ugodne. V začetku nismo vedeli v kakšno naložbo se pravzaprav spuščamo, koliko dela in skrbi zahteva nekaj tako velikega. Sadovnjak na površini 2 ha s 5.000 sadikami je sedaj v petem letu, čez dve leti pa bo njegova rodnost najboljša. Ob tem imamo še en ha v obnovi, to je tretji in četrti letnik, ki pa še ni do konca posajen. Upam, da bo prihodnje leto toliko denarja, da bom lahko dosadil še tisto, kar manjka," pove Branimir uvodoma.

Se vam ta prirozdnja izplača?

Branimir Žličar: Če pogledamo izračune, dobička trenutno še nimamo. Dajatve so velike, letos bomo tako pokrili stroške embalaže in za prihodnje leto kupili škropiva, veziva in naftne derivate, potem pa upam, če ne bo večjih naravnih katastrof, bomo prihodnje leto beležili tudi kakšen dobiček.

Imate veselje do tega dela?

Branimir Žličar: To me bolj ali manj vsi sprašujejo. Brez tega menim, da nima smisla začeti s takšnim projektom, kot je ta naš.

To je Žličarjeva na Libanji, kmetija starih staršev.

Branimir Žličar: Res je! Ob vsem pa je ta naša kmetija nekaj posebnega, saj spada kar pod tri katastrske občine, pod Pavlovce, Pavlovski vrh in Libanjo. Drugače je to zadnja domačija v svetinjski fari, v šolo pa deca hodijo v Ormož.

Tukaj samo delate, prebivate pa še vedno v Ivanjkih. Kakšni so vaši načrti?

Branimir Žličar: Gospodarsko poslopje je še kar v redu. Z nekoliko večjo adaptacijo bomo poskušali urediti vsaj skladišča, stanovanjsko zgradbo pa bomo morali postaviti na novo. Z obnovo bomo pričeli prihodnje leto, tako, da bom počasi lahko živeli tukaj. Sicer pa je vse skupaj odvisno

Veseli vsakega sadjarja so lepa in debela jabolka.

V Ptuj podpisali sporazum o ustanovitvi Skupnosti obmejnih občin SV Slovenije

ZA SKUPNO REŠEVANJE NEKATERIH ODPRTIH VPRAŠANJ

V mestni hiši v Ptuj so predstavniki občin Lendava, Ljutomer, Ormož, Ptuj in Šmarje pri Jelšah v petek podpisali sporazum o ustanovitvi Skupnosti obmejnih občin severovzhodne Slovenije, da bi lažje reševali nekatera odprta vprašanja, predvsem na gospodarskem, kulturnem in prostorskem področju, kjer ima prednost reševanje obmejnih vprašanj. Podpisa se je udeležil tudi Peter Toš iz republiškega ministrstva za zunanje zadeve.

S podpisom sporazuma se je pet obmejnih občin odločilo, da bodo skupno reševale tudi uporabo nekaterih prostorskih in infrastrukturnih virov obmejne območja, pospeševale in širile obstoječe ter vzpostavljale nova kulturna, rekreacijska, športna in ljudska srečanja, sodelovale s podobno skupnostjo v Republiki Hrvaški pri reševanju obmejne problematike in v mešani komisiji, ki sta jo Slovenija in Hrvaška ustanovili za izboljšanje gospodarskega sodelovanja ter skupno reševale vprašanja zaščite in reševanja

ter požarnega varstva. Poudarili so, da bi meja med Hrvaško in Slovenijo morala biti zgolj simbolična, meja naj bo za tujce, ne pa za Hrvate in Slovence, zato je treba čimprej vzpostaviti stike s sosedi na hrvaški strani.

Podpisniki sporazuma bodo ustanovili več komisij, ki se bodo ukvarjale s konkretnimi vprašanji sodelovanja obmejnih občin. Začeli bodo s tremi in to za gospodarstvo, kulturo in varovanje okolja. Če bo potrebno, jih bodo ustanovili več. Do ponovnega srečanja, ki bo predvidoma sredi novembra, morajo komisije pripraviti delovne programe. Predvidoma se bodo sestali v Ljutomeru, kamor bodo povabili tudi profesorja Silva Devetaka z mariborske univerze, ki jim bo predstavil zamisel o projektu o regijskem sodelovanju. To naj bi bil mednarodni projekt štirih držav, Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Madžarske. Predstavniki

Branimir se ob dobri letini zadovoljno smeje.

od denarja, ki ga bom dobil iz izkupička za sadje.

Kako velika pa je ta kmetija?

Branimir Žličar: V prejšnjem sistemu je veljala za veliko, po sedanjih merilih pa je bolj srednja. Vsega skupaj je 8 ha obdelovalne zemlje in 2 ha gozda. Pri tej kmetiji trenutno nimamo vinograda, bo pa, če bo volja in čas, vsaj toliko za domače potrebe.

Čez dve leti bo sadovnjak na višku rodnosti. Kdaj pa ga boste pričeli obnavljati?

Branimir Žličar: Obnova se začne pri 15 letih intenzivne obdelave. Obnavljali pa ga bomo po etapah, da ne bomo povsem na začetku.

Gredo letošnjo jesen jabolka dobro v promet?

Branimir Žličar: Glede prodaje se ne pritožujem, ker izgleda, če je kakovost sadja dobra in cene konkurenčne, potem ni večjih problemov, da letino spravimo v promet.

Cene so pri nas ugodne, za najboljšo sorto zimskih jabolk idarec in gloster odšteje kupec 45 tolarjev za kilogram, jona-gold je po 40, elstar, ki je letos tretje leto in ga je malo bolj prizadela suša je po 20 tolarjev. Ljudje ga radi kupujejo, ker je slaček in iz njega delajo sokove. Imamo pa tudi industrijska jabolka, kjer pa so s prodajo pokriti samo stroški, ki jih imamo pri pobiranju.

Kljub temu, da gre letina dobro v promet, bo nekaj jabolk ostalo. Kam jih boste vskladiščili?

Branimir Žličar: Na srečo imamo v Ivanjkih, tam, kjer stanujemo veliko vinsko klet, kjer sta temperatura in vlaga ravno pravi. Letos, ko smo se odpravljali na prvo trgatve jabolk, smo morali pospraviti lanske prideleke, ki pa je dobro prestal skladiščenje. Tudi letos bomo vse tisto, kar ne bo šlo, spravili v klet, vendar menim, da bo tega bolj malo, saj prodamo skoraj ves pridelek kar na dvorišču. Ljudje radi prihajajo k nam, nekaj vzamejo boljše kvalitete, nekaj slabše, sami si naberejo, pridejo tudi s svojo embalažo, izgleda pa da je za vse, ki pridejo kupovat jabolka, sprejemljiva tudi cena, tako da smo zadovoljni vsi, mi ki prodajamo in kupci, ki jih kupujejo.

Zemljo moraš imeti rad in živeti z njo. Je vaša trma ali pa ljubezen do dela na zemlji podedovana ali pridobljena?

Branimir Žličar: Mislim, da sem vsega skupaj nekaj podedoval. Kmetijski tehnik je že moj dedek, pa tudi mama je ostala na kmetiji, kljub temu, da ima srednjo ekonomsko šolo. Če jo danes pogledam, vidim, da je kar vesela, da se je tako odločila. Tudi to je spodbuda za mladega človeka, ko vidi, da se tudi z zemljo da preživeti.

Besedilo in posnetki:
Vida Topolovec

obmejnih občin pobudo profesorja Devetaka pozdravljajo, saj bi bilo zanimivo zvedeti več o regionalnem sodelovanju štirih držav, štirih narodov in štirih kultur ter ugotoviti, zakaj je na tem prostoru prišlo do zaostanka v razvoju. Za zdaj se skupnost obmejnih občin ne bo vključila v novoustanovljeno Stalno konferenco lokalnih skupnosti Slovenije. O tem bodo odločili, ko bodo bolj znane tudi finančne obveznosti za posamezne članice.

Peter Toš iz republiškega zunanjega ministrstva je podprl prizadevanja novoustanovljene skupnosti, ki si želi, da bi se sodelovanje s sosednjo Hrvaško čimprej uredilo.

Čprav se bo skupnost prednostno ukvarjala z obmejno problematiko, je pričakovati, da bo pozornost posvečala tudi drugim regionalnim povezavam. Predstavniki obmejnih občin je seznanil tudi s stanjem v odnosih med državama Slovenijo in Hrvaško, zlasti še po Tudžmanovem obisku na Brdu pri Kranju, ter z možnostmi sodelovanja v bodoče. Glede meje je povedal, da je ta določena in da ne sprejemajo izjav, po katerih ni nihče določil meje med Slovenijo in Hrvaško.

Skupnost obmejnih občin bo imela v prvem letu sedež v Ptuj, vodil pa jo bo predsednik ptujske občinske skupščine Vojteh Rajher. MG

Med podpisovanjem sporazuma (Foto Kosi)

V Ptuju bodo ustanovili turistično skupnost

Združeni bodo močnejši

“V turistično skupnost naj bi se povezali tisti, ki bodo svoje zanimanje izkazali prostovoljno in bodo v takšni organizaciji videli večje možnosti za svoj razvoj. Vsi, ki bodo pristopili v skupnost, bodo skupaj z občinskim Izvršnim svetom in Skupščino občine postali ustanovitelji turistično informativnega centra Ptuj. Ta bo na operativni ravni skrbel za koordinacijo in servisiranje potreb skupnosti. Želimo, da bi v turistično skupnost pridobili čimveč članov. Članstvo bo prinašalo tudi nekatere bonitete, ki je nečlani ne bodo mogli koristiti. Z ustanovitvijo skupnosti želimo doseči večji vpliv vseh, ki delajo v ptujskem turizmu” je o pripravi na ustanovitev turistične skupnosti, ki je ena od nalog v okviru turistične strategije Ptuj, povedal občinski minster za turizem Peter Vesenjaj.

Minister za turizem se bo o ustanovitvi turistične skupnosti Ptuj najprej pogovarjal s ptujskimi zasebnimi in družbenimi gostinci. Z njimi se bo sestal 28. oktobra ob trinaestih v Narodnem domu v Ptuj. Predstavil jim bo namen ustanovitve skupnosti, njene prednosti, organiziranost, in financiranje. Za tem pa se bo sestal tudi z drugimi udeleženci v ptujski turistični ponudbi.

Cilj dejavnosti turistično-informativnega centra, ki se ukvarja s promocijo in z razvojem turizma, je, da privabi čimveč obiskovalcev in da člani turistične skupnosti čimveč zaslužijo. Financiranje aktivnosti, ki so potrebne, da bi to dosegli, je v prvih letih takšne organizi-

ranosti, bolj ali manj na proračunu občine. Ptujka občinska blagajna je letos s svojimi vlaganji to že dokazala. Določene prispevke naj bi plačevali tudi člani novoustanovljene turistične skupnosti. Njihov prispevek naj bi bil odvisen od vključenosti posameznega podjetnika ali obrtnika v turistično ponudbo občine. Kot je povedal Peter Vesenjaj so oblikovali devet različnih stopenj prispevkov. V začetku bodo člani plačevali komaj omembe vredne deleže, ker želijo vzbuditi zaupanje, da brez organiziranosti uspeha ne bo. V turizmu pa Ptuj cilja visoko, želi se uvrstiti med pet najpomembnejših turističnih mest Slovenije. MG

Izvedeli smo

VELIK ODZIV

Na septembrski razpis za razvojna sredstva občine Ptuj je v roku prispelo 55 vlog. Kot je povedal predsednik ptujskega izvršnega sveta Branko Brumen so zahtevki petkrat višji kot je denarja. Iz vlog je razvidno, da bi, če bi uspeli zagotoviti sredstva vsem, lahko odprli 330 novih delovnih mest. Ob taki pripravljenosti ljudi in podjetnikov za sofinanciranje razvojnih programov, bi vlada morala zagotoviti tudi ustrezen delež republiških sredstev.

PRI TURISTIČNI STRATEGIJI SODELOVALI TUDI PTUJČANI

V kratkem bo turistično ministrstvo predstavilo turistično strategijo Slovenije. Pri oblikovanju tega dokumenta je sodelovalo okrog štirideset strokovnjakov, kot edini predstavnik občinskih vlad pa tudi član ptujskega izvršnega sveta Peter Vesenjaj. S tem so pripravljenci turistične strategije priznali Ptuj, da je pri turističnem razvoju na pravi poti. Poleg tega se vse več strokovnjakov zanima, kako bi lahko Ptujčanom pomagali pri turističnem razvoju občine.

Turistična strategija se ukvarja tudi z vprašanji promocije Slovenije. Kaj uporabiti na plakatih in v propektih? Na drugem mestu od petdesetih predlogov je mestno jedro z gradom, med prvimi petnajstimi pa tudi tri mesta, med njimi Ptuj. To je dokaz več, da se je Ptuj že uspel uveljaviti s svojo turistično strategijo.

LIONS V PTUJU

V soboto so bili v Ptuj predstavniki dobrodelne organizacije LIONS iz Avstrije. Ogledali so si nekatere ptujske znamenitosti, sprejel pa jih je tudi predsednik občinske vlade Branko Brumen.

PREDSTAVITEV FILTRIRNIH SISTEMOV CARICO — NUTRI — TECH

V hotelu Mitra v Ptuj bo noč ob 18. predstavitev ameriških filtrirnih sistemov za vodo Carico - Nutri - Tech. Njihovo uporabo bo demonstriral predstavnik firme Sun Air Water, ki je zastopnik Carica za Slovenijo.

BENETTON TUDI V PTUJU

Svetovno znana italijanska firma Benetton bo kmalu odprla svojo trgovino tudi v Ptuj. Pogovori o tem potekajo že nekaj časa. V ponedeljek pa sta firma Benetton obiskala tudi predsednik ptujske občinske vlade Branko Brumen in direktor Emone Merkur Marjan Ostroško.

MARTINOVANJE BO 11. NOVEMBRA

V Turistično-informativnem centru v Ptuj se že nekaj časa pogovarjajo o organizaciji prireditev ob letošnjem martinovanju. Osrednja prireditev bo 11. novembra na Bakhovem trgu, v gostinskih lokalih pa bodo martinove prireditve pričeli že nekaj dni prej. Letos so se odločili tudi za izvirno vabilo na prireditev. Od šestega do enajstega novembra bo skozi Ptuj vozil poseben reklamni voz z voznikom Petrom Čehom, ki bo Ptujčane in druge vabil na martinovanje. Na njem bodo pevci, ki bodo peli izvirne martinove pesmi, poleg tega bodo ponujali mošt Slovenskih gorc — Halož. Organizatorji vabijo tudi druge, da se jim v dneh martinovanja pridružijo.

V SOBOTO NA PTUJSKI TELEVIZIJI

V soboto, 24. oktobra bo ob 20. uri na tretjem kanalu znova odajala ptujske lokalne televizije. Kot že tolikokrat doslej si bomo lahko ogledali več prispevkov o aktualnih dogodkih v ptujski občini. S kamero je Tinček Ivanuš zabeležil podpis sporazuma o ustanovitvi skupnosti obmejnih občin, obisk Lojzeta Peterleta v Ptuj, Mercatorjevo modno revijo, odprtje Goja centra, operacijo z laparoskopom v ptujski bolnišnici, diamantno poroko na Ptujski gori ter nekatere druge dogodke. Oddajo bodo ponovili v nedeljo ob desetih na istem kanalu. Pripravi: MG

Izvedeli smo

Reliefna podoba ormoške krajine

Ob postavljanju reliefa. (Foto: Š. Hozyan)

Po naročilu ormoškega turističnega društva in podjetnika Franca Cvetka iz Ormoža, je rezbar Jože Lukač iz Rakovcev pri Tomažu izrezbaril hrastovo deblo, dolgo preko 4 m, s premerom 90 cm. Na njem so ob lovskih in ribiških tudi prizori iz življenja vinogradnikov, kmetovalcev ter živinorejcev občine Ormož.

Reliefna podoba je postavljena pred gostiščem Franca Cvetka na Ljutomerski cesti in bo

dobro vidna vsem, ki pridejo v Ormož iz vzhodne smeri.

Za okolico reliefa, ki jo bodo uredili v teh dneh, sta pripravila načrte arhitekt Dušan Moškon in dr. Aleksander Šiftar iz Vrtnarije Murska Sobota.

V torek so predstavniki Jugotantina iz Sevnice relief v reklamne namene prepojili s posebnim zaščitnim sredstvom.

Svečano odprtje nove ormoške turistične znamenitosti bo na martinovo soboto, 7. novembra. Vida Topolovec

Nekateri so že lačni

Ptujski izvršni svet je prejšnji četrtek razpravljal o več kot dvajsetih točkah dnevnega reda. Med drugim o spremembi sistematizacije delovnih mest v upravi za inšpekcije občin Ormož in Ptuj s finančnim ovrednotenjem. Predlagajo, da bi v Ormožu ustanovili poslovno enoto, v kateri bi bili inšpektorji, ki bi stalno delali v tej občini. Kot je povedal predsednik izvršnega sveta Branko Brumen se trudijo, da bi na najboljše način rešili odprta vprašanja v tem medobčinskem upravnem organu. Pričakujejo, da se bodo v kratkem o tem pogovorili tudi z ormoškimi predsednikom izvršnega sveta. Želijo pa tudi, da bi končno razrešili imenovanje načelnika v upravi za inšpekcije občin Ormož in Ptuj, saj ta še vedno dela brez ormoškega žegna.

Zbori ptujske občinske skupščine bodo predvidoma zasedali tretjega novembra. Pred skupščinsko razpravo naj bi izvedli okroglo mizo o lokacijskem načrtu za rekonstrukcijo križanja ceste M/3 in železnice v Ptuj. Sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja bo na razpravo povabil poslance, politične stranke in občane Ptuj.

Izvršni svet je razpravljal tudi o predlogu ukrepov za reševanje socialnih stisk najbolj ogroženim prebivalcem ptujske občine. Stanje je zaskrbljujoče, saj so nekateri že lačni. Po podatkih, ki so jih posredovale posamezne krajevne skupnosti, je takšnih družin že 24. Pomagali jim bodo po najboljših močeh, zagotovili jim bodo en topli obrok dnevno v enem od gostinskih obratov oziroma kmečkih gospodinjstvih, otroci bodo imeli v šolah in vrtcih brezplačno malico in kosilo, pomagali jim bodo s paketi s hrano, in z denarjem v obliki enkratne ali začasne pomoči.

Komunalno podjetje Ptuj za zdaj ni uspelo s predlogom cen za plakiranje. Izvršni svet je glede na to, da na tem področju vlada velik nered predlagal, da se o tem pogovorijo predstavniki komunalnega podjetja, direkcije za gospodarsko infrastrukturo, stranke zelenih in inšpekcijskih služb. Predvsem naj bi našli rešitev za organizirano plakiranje v predvolilnem boju. Skrajni čas pa je tudi, da

se začne izvajati odlok o plakiranju v občini Ptuj.

Glede na to, da ni več težav pri oskrbi s pitno vodo, je prenehal veljati sklep o subvencioniranju prevozov vode. Izvršni svet je sklenil, da morata direkcija za gospodarsko infrastrukturo in občinski štab za civilno zaščito pripraviti podrobno poročilo o letošnjih prevozih vode.

Opuščeno šolo v Narapljah so dali v najem obrtniku za izdelovanje drobnih kovinskih predmetov. To je že četrta opuščena osnovna šola v ptujski občini, v kateri se opravlja gospodarska dejavnost v okviru podjetništva oziroma obrti. V torek so pripravljalec posveta Ptuj včeraj — danes, jutri oblikovali dokončno vabilo. Dogovorili so se tudi, da bodo še pred prvim novembrom predstavili Lackov spomenik s Slovenskega trga na nekdanje ptujsko mestno pokopališče. Izvršni svet bo s sredstvi proračuna pomagal tudi komuni interesnih dejavnosti v ustanavljanju, da bo lahko do konca leta brezplačno uporabljala prostore bivše vojašnice na Potrčevi. Omogočili jim bodo tudi uporabo kontejnerja. MG

Dober dan, Mercator vsak dan!

UGODNA PONUDBA

- toplih podov od 786,50 SIT/m naprej
- itisonov od 1.725,00 SIT/m² naprej
- tapisonov od 1.098,00 SIT/m² naprej
- stoječih sušilcev perila 3.468,00 SIT
- preprog in govejih kož
- različnih vrst stenskih tapet

v poslovalnicah Novi dom, Guma in Blagovnici na oddelku pohištva.

M in TEDNIK vsak teden

Z OBISKA IGORJA BAVČARJA IN IGORJA OMERZA V PTUJSKI OBČINI

Zakon o privatizaciji gospodarstvo krvavo potrebuje

Član vodstva Demokratske stranke Slovenije Igor Bavčar, sicer slovenski notranji minister in Igor Omerza, direktor Službe družbenega knjigovodstva Slovenije, sta se prejšnji četrtek na Švabovem pogovarjala s člani ptujskega kluba menežerjev in občinskega odbora Demokratske stranke v Ptuj. Osrednjo pozornost so namenili obravnavi aktualnih gospodarskih vprašanj in gospodarski prihodnosti Slovenije.

Igor Omerza je, ko je govoril o zakonu o privatizaciji, dejal, da je to zakon, ki ga gospodarstvo krvavo potrebuje. Vlada koalicijskega zakona, ki je usklajen z mnenji opozicijskih strank. Dve točki zakona pa sta sporni tako za pozicijo kot opozicijo. Gre za vprašanje okrog otvritve bilance (kaj vzeti za otvorno bilanco, kaj se bo privatiziralo, in kakšna je vrednost?), ter okrog predvidene revizije dosedanjih privatizacij, ki naj bi pometla z morebitnimi divjimi privatizacijami, o katerih se veliko govori. Do sedaj je bilo v Sloveniji izvedenih okrog 400 privatizacij. S strokovnega vidika divjih privatizacij naj ne bi bilo, so le zakonite ali nezakonite. Obe sporni vprašanji naj bi rešila vlada v okviru podzakonskih aktov. Ne glede na to pa si je potrebno prizadevati, da bi zakon čimprej sprejeli. S tem bi zagotovili osnovne pogoje za gospodarski vzpon. Bančno sanacijo vidijo demokrate kot sanacijo gospo-

darstva. Problem pa je, da se to vprašanje politizira. Viri bančne sankcije so privatizacija, tuji krediti, proračunska sredstva in drugo. Prejšnja vlada ni imela resnega namena, da bi izvedla sanacijo bank, sicer bi v okviru proračuna za letošnje izločila posebna sredstva za to. Tako pa v njem ni niti tolarja za te namene. Za demokratsko stranko so glavni problemi brezposelnost, blokade in stečaji. Niso zato, da bi odpravili moratorij na stečaje, saj bi to pomenilo novo armado brezposelnih. Zakaj ni zaposlovanja v novih podjetjih? Zaradi previsokih davkov na zaposlenega, ki jih novi podjetniki niso zmožni plačevati. V demokratski stranki si bodo zato prizadevali, da bi se zmanjšali davki na nove zaposlitve, in da bi uvedli pavšalne zneske obdavčitve.

Igor Bavčar je med drugim povedal, da so letošnje volitve velika priložnost za demokrate in jih pričakuje z velikim optimizmom. Kot stranka centra, ki se izpričuje v načelih liberalizma, so prepričani, da so ljudje sami sposobni reševati svoje probleme, država pa nam je potrebna le toliko, da postavi okvire in zakonodajo delovanja.

V pogovoru je bila največkrat omenjena javna poraba, ki je predraga in neracionalna. Igor Omerza je med drugim povedal, da se z državnim denarjem dela kot svinja z mehom, denar se porablja neracionalno. Nujno je, da se javna poraba zmanjša in po potrebi prerazporedi. Parlament bi moral imeti nadzor nad javno porabo. Čimprej pa je treba “vzeti pot pod noge in iskati nove trge,” je povedal Igor Omerza in dodal: “Trg v Sloveniji ni trg, naš trg sta evropski in svetovni trg.” MG

OBUTEV-USNJE

Piccolo

Velika izbira italijanske obutve, torbic in dežnikov pri Čistilnici Frangež

STEFANEL

IME SVETOVNE MODE

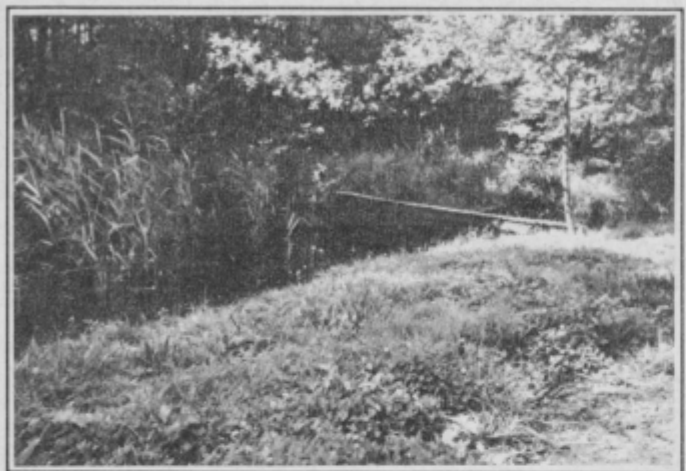
OD 17. 10. 92

TUDI V PTUJU - PRI KINU!

STEFANEL

od **A**pač . . .

BREG: fotografija: Skupina prebivalcev ob Hajdinski Studenčnici je sredi julija na občinski sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora naslovila vlogo, v kateri predlagajo večnamensko ureditev struge Hajdinske Studenčnice od izvira do Intesovega mliha. Franc Vidovič, ki zastopa njihove interese, je v vlogi zapisal, da naj bi Studenčnico uredili v prvotno stanje, torej jo renaturalizirali, v njej pa bi uredili vse potrebno za gojenje rakov jelševcev in ribolov. Na prvi lokacijski obravnavi so se z načrtovanjem krajani in pristojne organizacije načelno strinjali, imeli pa so pomisleke glede vpliva izvirov Studenčnice na črpališče vode v Skorbi. Če bi njene izvire očistili bi lahko prišlo do močnejšega otekanja podtalnice, kar bi, po nekaterih napovedih, lahko delovalo na skorbska črpališča. Vendar postopek za ureditev Studenčnice teče naprej. Največ težav je z zagotovitvijo denarja za izdelavo tehnične dokumentacije in raziskav.

TEDNIK

PTUJSKA GORA: Minulo nedeljo je bilo tam srečanje starejših občanov. Skupaj sta ga organizirala krajevna skupnost in župnijski urad. Tiste, ki težko hodijo so iz oddaljenejših krajev pripeljali gasilci. Ob lo. uri je bila slovesna maša, po njej pa so krajane povabili v prostore osnovne šole. Prišlo jih je okoli 80. Učenci so jim pripravili prisrčen program, v imenu krajevne skupnosti jih je pozdravil predsednik sveta KS Rado Rodošek, v imenu župnije pa pater Vid Junger. Najstarejšemu krajanu Janezu Erbusu, ki je avgusta dopolnil 90 let, so dali posebno darilo, predsednik društva upokojencev Karl Rober pa mu je posebej čestital. Čestitali so tudi slavljenecema, diamantnoročencema Mariji in Jožefu Purg iz Podlož. Po uradnem delu so mize s svojimi dobrotami obložile domačinke, članice Rdečega križa in socialne komisije ter Karitasa. Starejši občani so se poveselili, obudili spomine in zapeli ob zvokih harmonike. Vse, ki zaradi boleznih niso mogli priti na srečanje, bodo predstavniki krajevne skupnosti v kratkem obiskali.

TEDNIK

VIDEM: Minuli teden je tako rekoč padla kocka za zidavo prizidka k tamkajšnji osnovni šoli. Kot je znano ima ta velike prostorske probleme in še posebej si želijo v njem tudi nove telovadnice. Na sestanku krajevne skupnosti so se namreč minulo sredo dogovorili, da bo krajevna skupnost zagotovila manjkajoči del sredstev za pričetek del. Na sestanku sta sodelovala tudi ptujski župan Vojteh Rajher in predsednik vlade Branko Brumen. Investicijska vrednost prizidka je 4 in pol milijone nemških mark. 53 odstotkov bo prispeval republiški proračun, 32 občinski ter 7 in pol odstotka krajevna skupnost. V krajevni skupnosti so ta del obveznosti sprejeli s sklepom sveta, v kakšni obliki bodo to zagotovili, se bodo še odločili. Preostalih 7 in pol odstotka potrebnega denarja bodo zbrali z ustanovitvijo sklada za pomoč, ki bo imel poseben ziro račun. Učiteljski aktiv je z odločitvijo sveta krajevne skupnosti zelo zadovoljen, saj bodo dela sedaj hitreje šla. Razpis za izvajalca del pa naj bi bil v kratkem.

TEDNIK

Jursinci: 670 let stara cerkev svetega Lovrenca v Slovenskih gorah je po dolgi letih spet prenovljena. Farani Jursincev in okoliških vasi so že spomladi pričeli z zbiranjem sredstev za prenovilo, vsa dela pa so opravili čez poletje. Tako so v celoti prenovili del lesenega ostrešja, ter cerkev tudi na novo prekrili. Kleparstvo Bauman je opravilo vsa kleparska dela in vgradilo nove bakrene žlebove, zidarska dela pa so zaupali zidarstvu Sok, saj so cerkev tudi zaščitili z novo fasado.

Ob zaključku vseh prenovitvenih del so na misijonsko nedeljo, 18. oktobra v Jursinski cerkvi pripravili slovesno sveto mašo, med katero je mariborski škof dr. Franc Kramberger s somašniki prenovljeno cerkev tudi blagoslovil. Ob tem se je za ves trud in prizadevanja posebej zahvalil farmemu župniku gospodu Štefanu Casarju, ki uspešno opravlja bogoslužje v tem kraju že dobri dve desetletji. Zahvalo pa je namenil tudi vsem krajanom, krajevni skupnosti Jursinci, ter trsničarjem in drevesničarjem, ki so s svojim prostovoljnim delom in denarnimi prispevki pripomogli k olepšanju in pomladitvi tega kulturnega in zgodovinskega spomenika. OM

... do **Z**upečje vasi

RAZSTAVO ODPRL IGOR BAVČAR**Putrihovi kipi v galeriji sv. Jurija v Ptujju**

Zasebna galerija sv. Jurija v mestnem stolpu je za ljubitelje likovne umetnosti pripravila prijetno presenečenje, razstavo del Boštjana Putriha iz Ljubljane. Boštjan Putrih je diplomiral na ljubljanski Akademiji za likovne umetnosti, na oddelku za kiparstvo in grafiko. Študiral je v Benetkah in se izpopolnjeval v Londonu in Parizu. Prešernovo nagrado je že dobil v študentskih letih, med ostalimi nagradami pa velja omeniti nagrado Intart v Celovcu leta 1976, odkupno nagrado na osmem bienalu male plastike v Murski Soboti leta 1987, pa Certificate of excellence for outstanding achievement in sculpture I.A.C. New York leta 1988 in leto kasneje Certificate of excellence for outstanding achievement, Artitudes, New York.

Janez Mesesnel je o Putrihovem kiparstvu zapisal: "Putrihovi kipi imajo svoje formalne korenine ta-

ko v vsem, kar nas obdaja, kot v umetniški tradiciji; tradicija umetniškega oblikovanja okolja se torej zlijeva z aktualnostjo sedanjega odnosa do življenja in sveta, ki nas danes določata. Posegajo pa tudi naprej v prihodnost in druge fizične, seveda zgolj zamišljene sfere bivanja. Kot bi se porajali iz igrivosti suverenga demiurga se počasi naselijo tudi v prostorih naše domišljije, katero z njihovo sugestivno močjo prej ustrezno pripravijo. Šele takrat je pripravljena sprejeti sporočilo, ki ni formulirano z literarno asociacijo ali z likovnimi sredstvi posredovano fabulo, ampak je razpršena v mnogih likovnih, plastičnih, umetniških dražeh teh plastičnih umetninah."

Razstavo je odprl predsednik Demokratske stranke Igor Bavčar, s pesmijo pa pospremil Ptujski kvartet.

Razstava je likovni dogodek, ki jih v Ptujju ni veliko in zamuditi ogled razstave je zamuditi aktualno slovensko likovno po-

dobo, ki se nam ponuja na domačem pragu, prek katerega se bolj po redko srečujemo s kiparstvom. Galerija sv. Jurija ubira zanimivo in vznemirljivo

pot, ki kakovostno posega v ptujski kulturni prostor, upajmo, da ne brez odziva, v mislih imamo predvsem "uradno" kulturo. NaV

Presta, Bombetka in Hobi v najemu

Ptujske pekarnice in slaščičarne so zaradi tega, da bi zmanjšale stroške poslovanja, in zagotovile uspešno poslovanje, dale v najem prodajalne kruha v Ptujju in Kidričevem. Prevzela jih je nova obrtnica Vida Brodnjak, sicer dolgoletna delavka pekarn. Presta, Bombetka in Hobi poslujejo že nekaj dni pod njenim vodstvom.

Nova obrtnica je poslovanje začela z nekaterimi novostmi. Podaljšala je delovni čas med tednom. Po novem delajo vsak dan od 6,30 ure do 18, 30, ob sobotah od 6,30 do 13 ure. Novo pa je tudi to, da je Bombetka odprta tudi ob nedeljah, od 8. do 11. ure.

"S pogodbo, ki sem jo sklenila s Ptujskimi pekarnami in

slaščičarnami, je določeno, da moramo prednostno prodajati vse njihove proizvode — kruh, pekarske in slaščičarske izdelke. Trudila se bom, da bosta ponudba in postrežba kakovostni. Kupcem pa želim ponuditi tudi drugo trgovsko blago iz skupin A in B, saj v prodajalne kruha v glavnem zahajajo gospodinje. Želim pa si tudi dobrega sodelovanja z zaposlenimi in strankami. Čeprav sem v tej dejavnosti zaposlena že dvajset let, čutim v novi vlogi veliko odgovornost. Prej je za vsako odločitvijo stal še nekdo drug, sedaj je drugače, za vse odgovarjam sama," je povedala Vida Brodnjak. MG

Knjižnica v Lenartu

Matična knjižnica v Lenartu praznuje letos trideset let svojega obstoja. Prvi zmetki knjižnice segajo v leto 1962, ko je Delavska univerza sprejela sklep, da za svoje predavatelje ustanovi politično knjižnico. Takratna knjižnica je imela 375 knjig.

Knjižnica pri Kulturno-umetniškem društvu Radko Smiljan v Lenartu JE delala v neprimernih prostorih, primanjkovalo pa ji je tudi sredstev za nakup novih knjig. Z Delavsko univerzo so se dogovorili, da z združitvijo rešijo problem obeh knjižnic. Nova knjižnica je dobila nove, a še vedno ne ustrezne prostore, v sedanjem klubu občanov. Za izposojajo pa je imela na voljo 1213 knjig.

V sedanje prostore na Nikovi 9 se je knjižnica preselila 1967 leta. Takrat je spadala med najbolj urejene manjše knjižnice v Sloveniji.

Danes, ko ima knjižnica 34.600 enot knjižnega fonda, so prostori zopet pretesni. Ker pa je knjižnica praktično edini kulturni center v Lenartu, ji primanjkuje ustreznih prostora

rov za razstave, literarne večere, ure pravljic in druge prireditve, ki jih sedaj prireja v majhnem prostoru knjižnice.

Vodja Matične knjižnice v Lenartu nam je povedala: "Potreba po nenehnem izobraževanju je del našega vsakdana, literatura pa vedno težje dostopna. Veča se število nezaposlenih in upokojencev, ki iščejo raznovrstno literaturo. Po zadnjih podatkih je vpisanih 4160 bralcev, kar je 24 procentov prebivalcev naše občine. V letošnjem letu so si obiskovalci izposodili že 25.500 knjig."

Seveda je naraščanje števila članov knjižnice prav gotovo posledica načrtnega dela knjižnice z predšolskimi otroki. Saj so razno ob našem obisku imeli, kar tri skupine najmlajših pravljicne ure. Organizirani obiski otrok v knjižnici, pravljicne ure in druge oblike dela vzbudijo pri otrocih radovednost za knjigo. Seveda pa vse to zahteva od kadra veliko časa in tudi prostora. To pa so problemi, s katerimi se ravno sedaj ukvarja v knjižnici.

TGM
AVTOCENTER
REZERVNI DELI
SERVISI
FIAT • ŠKODA • LADA
ALEKO • TAVRIA
LANGUSOVA 29, PTUJ
062/772-772

Trgovsko podjetje
libra Kemikalija
OB DRAVI
776-586
ZELO UGODNE CENE:
Jupol, Bavalit, Valit, Nivelan,
laki, Izrav, mase, čistila,
pralni prah
DOSTAVA BREZPLACNA

-PLIN
-IZOLACIJE
-MENJAVJE
-KOMPRESORJEV
-GARANCIJA
Kilometrine ne zaračunavamo!
SERVIS ZAMRZOVALNIKOV
Čeh Bojan
Bliš 55, Trnovska vas
Tel.: 27-701, 28-802

KMETIJSKA
PRODAJALNA **KLAS**
PODVINCI 15, PTUJ
TEL. 062 / 776-100
PONUDBA:
• umetna gnojila
• semena, krmila
• gradbeni material
• stavbni les
• kmetijska mehanizacija
• rezervni deli

KOZMETIČNI SALON
PUPA
Panonska 5, Ptuj, tel.: 773-176
NOVO! NOVO! NOVO!
SOLARIS
HITRO IN ZDRAVO
SONČENJE

gostišče
MOJCA
GERŠAK Vlado - Ida
Stojnci 19, MARKOVCI
062 / 766-243
nudimo:
• PIZZE
• JEDI PO NAROČILU
(srnin golaž, lignji ...)

LENARŠKE NOVICE**Sprejeli odlok o vinotočih**

Na zadnji seji izvršnega sveta v Lenartu so njegovi člani obravnavali obsežen dnevni red.

Sprejeli so pravilnik o dodeljevanju kreditov za naložbe v kmetije na območju lenarške občine. Za razvoj kmetijstva bodo letos iz občinskega proračuna namenili dva milijona tolarjev. S temi sredstvi bodo pokrili realne obrestne mere.

Za posojila je namenjenih 5,4 milijona tolarjev, za njihovo vračanje pa bo veljal enoletni moratorij. Posojila bodo dobile tiste družinske kmetije, ki bodo imele dovolj delovne sile. Seveda se bodo morale ukvarjati s pridelovanjem sadjarstva, jagodičevja, denar pa bodo namenili tudi za novogradnje hlevov za mlado pitano govedo in plemenske svinje.

Osrednji del seje so namenili pogovoru za sprejem odloka o urejanju vinotočev v občini. Po dokaj dolgi in polemični razpravi, so se odločili, da bodo vinotoči ena od dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Seveda jih bodo lahko imeli

tisti, ki pridelajo nad tisoč litrov vina. Vinotoči se bodo morali nahajati v okviru vinogradov ali pa na samih kmetijah. Nekateri člani izvršnega sveta so opozarjali na nevarnost, da bi se sedanji gostinski lokali spreminjali v vinotoče.

Izvršni svet je tudi imenoval posebno komisijo za izdelavo projekta vinske ceste v lenarški občini. Vinske ceste imajo že izdelane v vseh sosednjih občinah. Franc Breznik, ki je v izvršnem svetu odgovoren za področje turizma, je predstavil osnutek dolgopričakovanega lenarškega prospekta.

Sprejeli so tudi sklep za povečanje stanovanjskih najemnin. S 1. oktobrom so se povisale za deset odstotkov. Povisane predvidevajo tudi za naslednja dva meseca.

Člani občinske vlade so govorili o predlogih za preventivno cestnem prometu.

Marija Slodnjak

OSNOVNA ŠOLA MLADIKA V KORAK S ČASOM

Dva športna razreda

Novo šolsko leto je Osnovna šola Mladika pričela z dvema športnima razredoma. Novost, ki preseneča, pa tudi ne, saj je Osnovna šola Mladika po športnih rezultatih učenec prva v Sloveniji. Seveda si želijo, da bi izšli iz teh razredov dobri športniki, vendar je namen mnogo širši. O tem v pogovoru z ravnateljico Osnovne šole Mladika prof. Marijo Šumandl.

S športnima razredoma orjete ledino med osnovnimi šolami v Sloveniji. Kaj je bil povod, da ste ju ustanovili?

Marija Šumandl: Imamo en oddelček prvega in en oddelček petega športnega razreda. Razlog? Športna dejavnost ima na šoli že dolgoletno tradicijo, z njo se ukvarja vsa ta leta veliko število učencev. Poleg tega imamo za to dejavnost dobre pogoje, kar je pogoj za uvedbo športnih razredov, imamo zunanje športne objekte, smo tudi v bližini stadiona, imamo dve telovadnici in v bližini je športna dvorana Mladika. Vse to omogoča normalno delo vseh treh pedagogov športne vzgoje in še ostaja prostor za razredno stopnjo, saj imajo na naši šoli vsi učenci od prvega do osmega razreda pouk športne vzgoje v telovadnici. Za vsako no-

vost na šoli pa se je treba seveda dobro pripraviti.

Kaj pomeni to, da učenec obiskuje športni razred?

Marija Šumandl: Učenci v športnem razredu imajo vsak dan eno uro športne vzgoje. Po obveznem predmetniku je športne vzgoje v prvem razredu tri ure na teden, enako v petem, v sedmem in osmem razredu pa samo dve uri na teden. Na šoli smo prepričani, da učenec, ki ima več možnosti za gibanje, lahko boljše dela. To je bil tisti razlog, ki nas je napeljal k temu, da smo najprej vprašali starše, učitelje, kaj mislijo o športnih oddelkih in potem pripravili vse potrebno, da imamo z novim šolskim letom v prvem a in v petem a razredu dve uri športne vzgoje več. Imajo pa tudi drugačen program za ostale ure.

Pričakujemo, da bo učni uspeh večji, da bo večja motivacija za delo, iz tega oddelkov pa naj bi izšli seveda tudi dobri in perspektivni športniki, čeprav bo na to treba kar nekaj let čakati. Letos smo upoštevali želje otrok in staršev, manj pa smo se upirali na strokovne odločitve, da bi upoštevali rezultate telesnovzgojnih kartonov ...

Kaj je bil pogoj za vpis v športni oddelček?

Marija Šumandl: Najprej smo idejo predstavili star-

šem na roditeljskem sestanku in svetu staršev. Starši so imeli čas za premislek, potem so dobili domov anketo oziroma prijavnico za to, da otrok obiskuje športni razred. V prvem razredu smo lahko upoštevali vse želje staršev, v petem razredu pa smo že imeli nekaj težav, zaradi tujega jezika. Na šoli poučujemo dva tuja jezika, nemščino in angleščino, in v športnem oddelku petega razreda smo se morali odločiti za enega, odločili smo se za angleščino, saj je interes za učenje tega jezika večji. Tako so se starši z učenci morali odločiti za športni razred, ki bo imel angleščino. Za peti razred se je prijavilo šest učencev več kot je normativ za število učencev v razredu (32), ki smo jih morali usmeriti v običajni peti razred, odločilna pa je bila ocena iz športne vzgoje.

Učenci športnih razredov imajo dve uri pouka več ...

Marija Šumandl: Da, gotovo, če sta dve uri športne vzgoje več, pomeni to, da je pouk daljši za dve uri. Sicer pa imajo tudi učenci drugih razredov na voljo dve uri dodatnega ali dopolnilnega pouka. Na šoli poskušamo učence usmerjati predvsem k dodatnemu pouku, da bi dobili pri posameznih predmetih nekaj več. Torej ne gre za nek poseben privilegij, ker imajo tudi drugi to možnost. V enem od oddelkov prvega razreda imajo dve uri naravoslovnega pouka več v ostalih oddelkih se učenci odločajo za enega od predmetov, kjer imajo dodatni pouk, tako imajo namesto štirih ur, pet ur matematike, ali tujega jezika, slovenščine, kemije ... Možnost imajo torej vsi, v športnih oddelkih le s to razliko, da imajo vsi dodatne ure športne vzgoje, v drugih razredih pač izbirajo predmet za dodatni pouk. Seveda pa imajo učenci športnih razredov še druge dejavnosti, obiskujejo glasbeno šolo, fakultativni

pouk drugega tujega jezika, računalništvo ... Nekateri so res obremenjeni, se nam zdi, da so ambicije prevelike, da bodo nekateri težko zmogli, nekateri pa vse z lahkoto opravijo.

Imajo športne oddelke tudi na drugih šolah?

Marija Šumandl: Vemo za Veliko Nedeljo, sicer pa gre razvoj osnovnega šolstva v tej smeri, saj je želja šolnikov, da naj bi vsak otrok imel vsak dan, nekje sredi pouka uro sprostitve, ker je potem sodelovanje pri pouku boljše. Želimo, da bi otroku nudili več gibanja, kar bi zmanjšalo agresijo in tisto drugo, nezaželeno sproščanje energije v šoli in izven nje.

Učenci v športnih razredih imajo zdaj tudi boljše

pogoje za pripravo na šolska športna tekmovanja?

Marija Šumandl: Seveda. Pri pouku v športnem oddelku prvega razreda sodeluje predmetni učitelj. Tako imata 70 ur dodatnega pouka športne vzgoje dva učitelja, razredna učiteljica in učitelj športne vzgoje. Enako v petem razredu, torej dodatni program je plavanje, pohodništvo, šola v naravi, za pete razrede alpsko smučanje, pa talna telovadba že v prvem razredu, atletika ...

Kako so pobudo o športnih razredih sprejeli starši?

Marija Šumandl: Odziv dokazuje, da so bili navdušeni, saj je bilo prijav preveč in ne premalo. Moram pa reči, da so tudi ostali starši sprejeli to z razumevanjem, ker smo lahko v okviru možnosti organizirali le dva oddelka in, da bomo rezultate spremljali, ostali od-

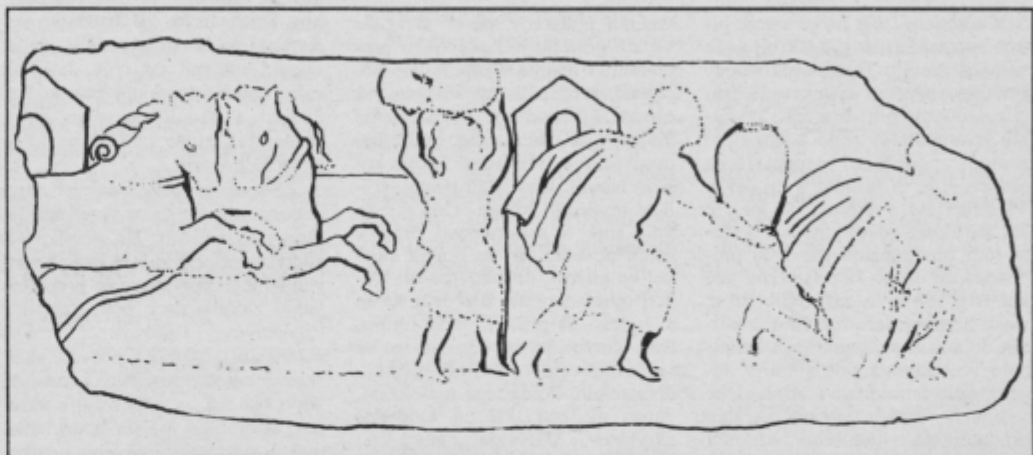
delki so kontrolni. Rezultate bomo objavili oziroma poskušali vplivati na tiste, ki so odgovorni za razvoj šolstva, da bi se to razširilo.

Pomeni to, da imajo učenci, ki obiskujejo športni oddelček, status športnika?

Marija Šumandl: Moram reči, da so tudi pri nas že bile želje po statusu športnika za učence, ki se tudi zunaj šole, v klubih ukvarjajo s športom aktivno. Na vse take pobude je šola pozitivno odgovarjala, vendar vedno v sodelovanju s starši, ne samo prek klubov, saj je otrok obvezen obiskovati osnovno šolo. Temu vedno znamo prisluhniti, ne samo za športne aktivnosti, ampak tudi za druga tekmovanja in aktivnosti. S tem tudi učenca motiviramo, da zamujeno nadoknadi takrat, ko lahko.

Nataša Vodušek

Zgodba iz Iliade na rimskem nagrobniku s Ptuja

Pokrajinski muzej Ptuj hrani v rimskem lapidariju, v cerkveni ladji nekdanjega dominikanskega samostana, vrsto nagrobnikov z reliefnimi prizori iz grške mitologije. Poleg portretnih upodobitev pokojnikov in prikazov bojne opreme so prav scene iz grških mitov najpogostejše upoabljeni motivi na nagrobnikih iz drugega in tretjega stoletja. Danes predstavljamo del reliefa z nagobnega spomenika, ki je že dalj časa znan. Podolgovat kamnit kvader je na levi in desni odlomljen pa tudi sam relief je močno zabrisan, vendar se prizor še da razbrati. V ozadju, na levi in v sredini,

vidimo dva stolpa z dvokapno streho in polkrožno odprtino. Vodoravna linija med figuro v sredini in konjema, ki dirjata z leve, predstavlja gornji rob obzidja. Desno od dvovprege se zvrste tri figure: najprej manjša oseba z dvignjenima rokama, ki nekaj drži na glavi, sledi sklonjena postava, odeta v plašč, ki v rokah nosi pitos (shrambeno posodo), in končno je ob desnem robu klečeča moška figura, dalje je relief odlomljen.

Univ. prof. dr. Erna Diez je prizor s kamna razložila v Zborniku del posvečenih M. Abramčiču (1957). Na podlagi primerjav s podobnimi scenami, ki

so bolje ohranjene, je ugotovila, da gre za prizor iz Iliade. Desna klečeča figura predstavlja kralja Priama, ki prosi za truplo sina Hektorja, ostali dve figuri pa sta prinašalca darov. Zid s stolpoma v ozadju je torej obzidje Troje, kot si ga je predstavljal klesar v rimskem času. Iz primerjalnega gradiva je razvidno, da sta bila desno od Priama prikazana še sedeči Ahil in Hektorjevo truplo.

Razlaga našega reliefa je v strokovni literaturi že dolgo poznana, širši javnosti pa ga predstavljamo sedaj s tem člankom in risbo.

Povzeto po E. Diez. Brane Lamut

Piše: TJAŠA MRGOLE—JUKIČ

ANIMIZEM

Seveda pa so se ljudje kljub začetnemu poljedelstvu in živinoreji še vedno ukvarjali z lovom (glavno orožje je bil lok) in ribolovom (ost, harpuna, trnek...), naučili pa so se izdelovati tudi čolne, kar pomeni, da je čoln postal prvo prevozno sredstvo, ki si ga je izmislil človek.

Ti ljudje so iznašli tudi žganje gline in kmalu so se naučili izdelovati posodo, ki so jo okraševali z raznimi vzorci. Slikarstvo tudi ni več realistično — stvarno (natančno posnemanje narave), ampak bolj fantazijsko — ornamentično, kar pomeni, da so delali okraske iz črt, krogov... Okraske so risali na orodje, orožje, čolne...

Nasploh postane kultura veliko bogatejša. Obлека sicer ni bila bogata, še vedno so uporabljali kože in usnje, sicer pa so bili verjetno bolj pomanjkljivo oblačeni, ker se je otlopilo. Bogato pa je postalo okrasje, ki so ga ljudje nosili. Okraske so naredili iz školjk, cvetov, zobov, polžev... Zanimivo je dejstvo, da se je okrasje razvilo prej kakor obleka v tistih krajih, kjer obleka ni bila potrebna zaradi mraza.

Ljudje so zaradi obdelovanja vrta lahko živeli v večjih skupinah kakor v stari kamni dobi. Takim večjim skupinam, kjer ne živijo skupaj samo sorodniki, pravimo PLEMENA. Tako so lažje skupaj obdelo-

Zgodovina religije za mlade

vali zemljo, jo branili in se počutili bolj varne. Vidiš, ker se je spremenilo življenje ljudi, se je spremenila tudi njihova kultura!

Ne samo da so drugače risali, postopoma so se spremenili tudi obredi, ki so postali bogatejši in v navado pride uporaba mask. MASKA je imela določen pomen in sicer je predstavljala duhove, za nas pa pomeni bogato kulturno dediščino. (Tukaj ne moremo mimo kurenta; tudi on predstavlja duha — demona.) Tako so si ob obrednih plesih nadelali maske in z njimi plesali in klicali ali odganjali določene duhove. Med plesom so oponašali totemske živali ali duhove, skakali so in se vrteli in še najbolj so bili ti plesi podobni plesom, ki si jih videl pri Indi-

jancih v kavbojskih filmih. Ker pa se tudi ob obrednem plesu spodobi imeti muziko, so jo imeli. Tolkala (bobni) so bila še vedno v rabi kot najpomembnejši instrument, zraven pa so uporabljali ropotulje, piščali, troblje in flaute.

Obredi iniciacije sčasoma niso bili več tako dolgotrajni in mučni, mučenje je postopoma izginilo, ohranilo pa se je brazgotinarstvo. To pomeni, da so delček kože spekli tako, da so dobili brazgotino, ki so jo imeli za okras. V Melaneziji je šel razvoj dalje in iz brazgotinarstva se je razvila tatauacija ali po naše tetoviranje. Nekateri so si dali tetovirati vse telo; ti so bili največji frajerji, ponavadi pa tudi najpomembnejši ljudje v plemenu. Ker je ta poseg bolel, so bili ti možje tudi poseg hrabri. Iz tatauacije se je razvila prava umetnost.

Tudi totemi so nastopali vedno redkeje in ljudje so pričeli verjeti, da imajo dušo. Svet so si predstavljali kot prostor, v katerem živijo poleg ljudi, živali, rastlin in stvari še duhovi ali duše. Ker je duša latinsko anima, imenujemo to religijo preprosto ANIMIZEM.

Poglej, ti ljudje so že ločili MATERIJU, to je tisto kar lahko primeš v roko (predmet) od DUHA, tega pa si lahko samo predstavljala, prijati pa ga ne moreš. Tudi misli, ideje ne moreš prijati. Njun pomen pa lahko razumeš. Tako razumevanje sveta je bilo za primitivnega človeka velik napredek.

Kot ni imel vsak predmet duše in tudi vsaka žival ne (le totem), pa so imeli dušo vsi ljudje. Zanimivo pa so si predstavljali, da nimajo vsi ljudje enako mnogo duha ali duše. Ljudje, ki so bili dobri lovci, hrabri možje so imeli veliko duše, navadni ljudje pa malo. Ljudje, ki so imeli veliko duše so bili lahko vodje in v plemenu so jih cenili ...

Tudi danes še živijo plemena, ki imajo animistično vero in tako npr. imenujejo dušo mana, severni Indijanci manitu ...

Opozorim te naj, da nekateri avtorji menijo, da duša izvira iz animističnega verovanja, drugi pa so prepričani, da je vera v dušo obstajala že pred animizmom.

Vemo že, da so ljudje živeli v plemenih, tudi družine so obstajale in prepovedi (tabu), kdo se lahko s kom poroči. Ti predpisi so bili veliko bolj strogi kakor v stari kamni dobi. Nekatera plemena pa si niso znala razložiti kako dobi mama dojenčka. Čeprav sta živila mož in žena skupaj, pa vendarle niso ugotovili kakšno vlogo ima oče. In veš kako so si razložili to zadevo? Verjeli so, da duhovi totemskih prednikov pridejo v žensko skozi popek in se tako rodijo v človeški obliki. Po smrti se lahko naselijo ponovno v kaki drugi ženski.

(V prejšnji številki je bil pomotoma animizem preimenovan v animizem. Za tiskovno napako se opravičujemo).

BRANE LAMUT — NATAŠA KOLAR

41. BOGOVI RIMSKE POETOVIONE

Med prvim in četrtnim stoletjem je imela rimska Poetoviona dokaj pisano etnično podobo. Ob italiskem prebivalstvu so bili tu še romanizirani keltski staroselci, trgovci iz vzhodnih in zahodnih provinc ter uradniki in sužnji z grško govorečega Vzhoda. Zato je bila tudi duhovna podoba ljudi v mestu precej raznolika. Častili so najrazličnejše bogove in božanstva. V tej rubriki jih želimo bralcem v sliki in besedi predstaviti na poljuden način. Fotografije: Bine Kovačič.

ESKULAP (lat. AESCULAPIUS)

Eskulap je bil sin boga Apolona in njegove ljubice Koronide. Poiskal si je ni med boginjami ampak med navadnimi smrtnicami. Tako Eskulap prvotno ni bil bog, ampak znan zdravnik, ki so ga šele kasneje začeli častiti: v Atenah po kugi leta 429 pr. n. št., v Rimu pa prav tako po epidemiji kuge leta 293 pr. n. št., od takrat naprej se je razširil po vsem rimskem svetu.

Eskulapa prepoznamo po njegovih atributih. To so: petelin, pes, šiška, lovrov venec, skodelica, predvsem pa kača, ovita okoli palice, ki predstavlja še danes znak zdravilstva.

V Panoniji so bili eskulapovi spomeniki najpogostejši v Aquincumu, kjer je imel bog s hčerko Higijo (od tod higijena), skupno svetišče. Iz Poetovione

sta znana dva fragmentirana odlomka.

NEMES

Nemes je grška boginja usode (podobno kot Tyche), ponavadi zle usode, hči Zeusa in Noči. Njeni atributi so: tehtnica (s katero tehtta srečno in zlo usodo), kolo (sreča se obrača), meč, bič, lok in puščica. Nemes je mashevalna boginja. Prav tako kot rimska boginja Fortuna je imela svoj praznik 24. aprila.

V rimski provinci Panoniji so se ji večkrat obračali s priposnjo, posebno v krajih z amfiteatrom (Carnuntum, Aquincum), kjer je bila boginja gladiatorskih iger.

V antični Poetovionii poznamo le en močno fragmentiran posvetilni marmorni kamen, posvečen vzvišeni Nemes za zdravje neznanega darovalca.

Fragment je shranjen v depozitu Pokrajinskega muzeja Ptuj.

Letos žetve ni bilo, pa vendar...

Alkohol je najbolj razširjena droga, če štejemo, da je zaradi alkoholika prizadeta cela družina. V Sloveniji naj bi bilo okrog sto tisoč alkoholikov, in če to število pomnožimo s štiri ugotovimo, da je zaradi alkoholizma tako ali drugače prizadetih okrog štiristo tisoč Slovencev. Cigareta je tako kot alkohol del podobe ali imidža vse večjega števila mladih. Od alkohola in cigaret do drog pa je le korak. Še ne dolgo tega smo se tolažili s podatkom, da je Slovenijo zajel pojav večje zlorabe nedovoljenih drog med mladimi z desetletno zamudo v primerjavi z zahodnoevropskimi državami.

Indijska konoplja, iz katere pridobivajo hašiš in marihuano.

V zadnjem času pa se stanje hitro spreminja, saj zaskrbljujoče narašča število mladih uživalcev kanabisa, heroína in nekaterih drugih nedovoljenih drog. Po podatkih kriminalistov se je v letu 1990 znatno povečala nepravilna proizvodnja in promet z drogami. V primerjavi z letom 1989 za več kot štirideset odstotkov. Več je bilo tudi omogočanja uživanja prepovedanih drog (72 odstotkov več kot leta 1989) in zaseženih drog, zlasti heroína, ter prekrškov, nasilnih dejanj in sekundarnega kriminala, povezanega z drogami. V devetdesetih letih so se v zdravniške ordinacije pričeli zatekati skrajno propadli in dolgoletni uživalci drog, nesposobni abstiniranja in praviloma s kriminalno preteklostjo. Na osnovi različnih podatkov iz zdravstvenih, farmacevtskih, socialnih, ekonomskih in kriminoloških virov ter raziskav med osnovnošolci in srednješolci je sklepati, da imajo prebivalci Slovenije obširne probleme v zvezi z uporabo in zlorabo drog.

V Ptuj

pojav zaznavajo...

V Ptuj za zdaj naj ne bi bilo uživalcev drog. Tako namreč kažejo podatki ptujske policije, UNZ Maribor, ptujskega zdravstva, tožilstva in sodišča. Čeprav o številu kadičev marihuane (mehka droga), ki je po svetu znana kot začetno mamilo, ni na-

tančnih podatkov, pa se vendarle ve, da policija le nekaj ve o problematiki mamil. Skupine usposobljenih kriminalistov, ki delajo v okviru posameznih UNZ, imajo veliko dela, vendar se usmerjajo predvsem na odkrivanje večjih količin mamil. Komandir postaje milice v Ptuj Milan Čuš je na vprašanje o razširjenosti drog v Ptuj povedal, da se o njih sicer veliko govori, dokazov pa ni. Noben od staršev ali kdo drug se še ni oglasil na postaji, da bi jih potrdil. Govori pa se, da se droge na veliko uživajo v številnih ptujskih diskotekah. Poleg tega je delo dodatno oteženo, ker ni evidence uživalcev. Uživanje mamil po naših predpisih ni kaznivo, kaznuje se le nepravilna proizvodnja in promet z mamili, omogočanje uživanja, posredovanje pri prodaji ali nakupu, ponujanje in drugo. Za omenjena kazniva dejanja so kršilci kaznovani še po kazenskem zakonu bivše SFRJ. Mnogi preprodajalci drog se žal izmuznejo roki pravice, ker mora pri nas delavec UNZ dokazati, da je tisti, ki ima drogo v posesti, to tudi nameraval prodati. Dokazati mora torej naklep, kar kriminalistom drugje v Evropi ni treba.

Droga Ptuj na obse, vsaj kar zadeva preprodajo. Tako so pred dvema letoma odkrili pred hotelom štiri preprodajalce heroína. Kljub temu, da je bilo več kot očitno, da je droga namenjena preprodaji, so se kazni uspeli izogniti. Sredi lanskega leta so ptuj-

ski policisti odkrili okrog šeststo sadik indijske konoplje, ki jo je posadil fant iz Celja s prijatelji na težko dostopnem kraju v bližini vikenda na Dobrini, in je bila tik pred tem, da jo požanjejo. Kazenska ovadba je bila napisana, kaj pa se je z njo zgodilo na postaji milice ne vedo. Dejstvo je, da na osnovi tistega, kar odkrije policija ni mogoče sklepati o dejanski razširjenosti drog pri nas.

Ptujski zdravstveni delavci so se odločili, da bodo podatke o uživalcih drog zbirali na enem mestu, v urgentni ambulanti zdravstvenega doma na Potrčevi. Dr. Branko Jerkovič nam ob našem obisku ni mogel ničesar povedati. V ambulanti se z uživalci drog še niso srečali.

Vsa skrb preventivi, s kaznimi narkomani ne bomo odpravili

Predsedstvo Skupščine občine Ptuj se je na majski seji seznanilo s pojavom drog med mladimi, kaj več pa tudi ne. Na osnovi podatkov Sekretariata za družbene dejavnosti so lahko ugotovili, da se mladi, odvisno od šole, bolj ali manj redno seznanjajo s to problematiko. Pokazalo pa se je, da je preventiva nujna, začeti pa jo je treba že v vrtcih.

Že sedanje stanje zasvojenosti z mamili zahteva, da se vprašanja lotimo sistematično. Do učinkovitih zdravstvenovzgojnih in drugih preventivnih programov pri preprečevanju zlorabe drog bomo prišli z vzpostavitvijo kakovostne, z informacijskim sistemom podprte raziskovalne dejavnosti. Njeni rezultati bodo osnova za načrtovanje ukrepov, uporabljali pa jih bodo lahko tudi za sprotno ocenjevanje učinkovitosti preventivnih in kurativnih programov.

Samo informiranje o škodljivosti drog ne zadostuje. Mladim je potrebno ponuditi dovolj zdravih možnosti za njihovo udejstvovanje, za gradnjo samozvesti in pozitivno predstavo o sebi. Preventiva je zasnovana na razvoju osebnosti. Ta pa se začne v družini. V njej si otrok ustvari podobo o samem sebi, v njej razvija zaupanje vase in v svet ali pa tudi ne. Nauči se izražati želje, mnenja in težave. V družini se oblikuje pogled na druge ljudi, njegov vrednotni sistem in njegova samozavest.

Odvisnost od drog je težak in resen družbeni problem. Temu primerno pa se ga je potrebno tudi lotiti. MG

Dvajset let ansambla Štatenberg

Ansambel Štatenberg slavi letos dvajseto obletnico svoje- ga pestrega in plodnega obstoja. Časi ustanavljanja ansambla so bili težki, pravi Ernest Vidovič, organizacijski vodja ansambla. "Kje bi lahko našel primerne muzikante tukaj v tujini, če se doma ni bilo tako lahko." Toda kljub temu je našel muzikante. S trobentarjem iz okolice Maribora Tonijem Vogrinom sta ustanovila dokaj homogeni in muzikalno sposoben ansambel, ki je bil kos vsaki zabavi pred dvajsetimi leti v Nemčiji. Ansambel so poimenovali po znanem gradu pri Makolah v občini Slovenska Bistrica. Ime je torej naše domače in obenem zveni nemško, kar jim je najbolj odgovarjalo. Glasbena smer jim je bila in jim je še danes narodnozabavna glasba. Zaradi potreb, ki pa so nastajale, se je ansambel usposobil tudi v plesno-zabavni glasbi, ki jo ima še danes v programu po potrebi.

Poleg muzike so fantje močno začutili potrebo po združevanju Sloencev in v tej smeri tudi delovali. Na željo takratnega konzula gospoda Kerstnika, pred ustanovitvijo SSD "Maribor" v Hildnu, so fantje s pomočjo znancev in prijateljev organizirali Slovenski večer, ki je bil polno obiskan, nastopil pa je Slovenski orkester, ki je zelo navdušil Slovence. Ansambel Štatenberg je skrbel za splošno zabavo. Takrat so se prvi srečali predstavniki konzulata in ambasade s Slovenci, ki so bili v tej okolici zaposleni. To srečanje je vsem skupaj še dolgo ostalo v spominu.

Slovenski konzul Mihelič iz Dortmundu jih je prosil, naj organizirajo slovensko dopolnilno šolo. To je rodilo idejo o ustanovitvi slovenskega društva, saj ansambel tako obsežne naloge ni mogel sam realizirati. Tako se je maja leta 1974 ustanovilo društvo, ki je začelo iz nič. Ustanovitveno srečanje je bilo pri rojaku Ciguli. Potrebna so bila osnovna sredstva za delovanje društva. Začeli smo s splošnimi zabavami, na katerih je ansambel Štatenberg v začetku igral zastoj, pozneje za 500 DEM.

Na tem področju smo prvi imeli slovensko šolo, šele pozneje v Essenu in drugod. Muzikantje so ob igranju tudi z lastnim delom pomagali

društvu. Zatem se je na konzularnem področju Dusseldorfa ustanovila Jugoslovanska zajednica. Ansambel je zastopal Slovenijo na vseh skupnih prireditvah, na katerih se je zbiralo po več tisoč ljudi. Veliki uspeh je ansambel dosegel na prireditvi v Ratingenu na dan republike s svojo skladbo "Za dan republike". Ob tej priliki so jih javno pohvalili vsi predstavniki osemindesetih društev Zajednice in takratni konzul Admija Delić je osebno poskrbel, da so posneli LP ploščo na RTV Ljubljana, s tem pa so mnogi prispevali k takratnemu velikemu priznanju SFRJ, ki ga je prejelo edino naše društvo, za zasluge vzbujanja prijateljstva med Jugoslovani, živčimi v tujini. Ansambel je bil vselej pripravljen pomagati drugim društvom. Nastopal je na Bledu, ob obisku društva Bled iz Essna, istočasno pa tudi na izseljeniškem pikniku v Škofji Loki, dan prej pa na RTV Ljubljana. Igral je tudi na splošni zabavi ob občinskem prazniku Ptuj, ki je bila v Leskovcu pri Ptuj. Brez marljivih Štatenberčanov se ni moglo nič dogajati, saj so bili na vseh srečanjih delavcev zaposlenih v tujini, ki so se organizirali kjerkoli, med drugim dvakrat na Borlu pri Ptuj, v Štatenbergu, Brestanici in v hali C v Mariboru dvakrat. Povsod so uspešno zabavali ljudi ter jim bili za vglad, kako mora človek biti trden ter zvest svoji domovini pa naj bo še tako daleč od njih. Nastopali so na vsakem evropskem srečanju Slovencev, ki je bilo organizirano: V Essnu, Münchnu, Düsseldorfu in Frankfurtu. To je bilo v letih 1975 do 1980. Ob tem so žrtvovali veliko osebnih sredstev in časa, za

kar pa so pripravljeni še danes.

Zelo pomembno je omeniti še gostovanja na drugih kontinentih, kot je enomesečno gostovanje v ZDA, kjer so nastopali za nemške klube, vendar je bila reklama tako organizirana, da se je mnogokrat zbralo skoraj več Slovencev kot Nemcev, kar so muzikantje takoj izkoristili in delovali v smeri domoljubja. Vsi so bili kot en narod, a veseli, da se lahko srečajo z Evropejci, poslušajo njihovo glasbo, ob kateri so večasih kar ostrmeli in neznansko ploskali. Z njimi so hoteli osebno govoriti in želeli avtograme in kartice. Vabili so jih po domovih in jih gostili in častili. Postali so častni meščani mesta THE TOWNSHIP OF CLARK v državi New Jersey in v mestu TRENTON prav tako v NEW JERSEYJU. Neopisna je bila tudi enomesečna turneja v Avstraliji, kot pravijo fantje. Nastopali so v glavnem slovenskim društvom. Ob nastopih so v marsikaterih očeh opazili solze, ko so izvajali svoje domoljubne pesmi, ki so jih komponirali sami z besedili vred, saj tudi sami čutijo, kako so daleč od domovine, ki jo nadvse ljubijo.

Ansamblov krog delovanja pa je tudi skoraj vsa zahodna Evropa, kjer sejejo svojo tipično slovensko miselnost, z besedo in z lepo slovensko ljudsko glasbo, ki jo z veseljem sprejemajo povsod, kjer jo slišijo.

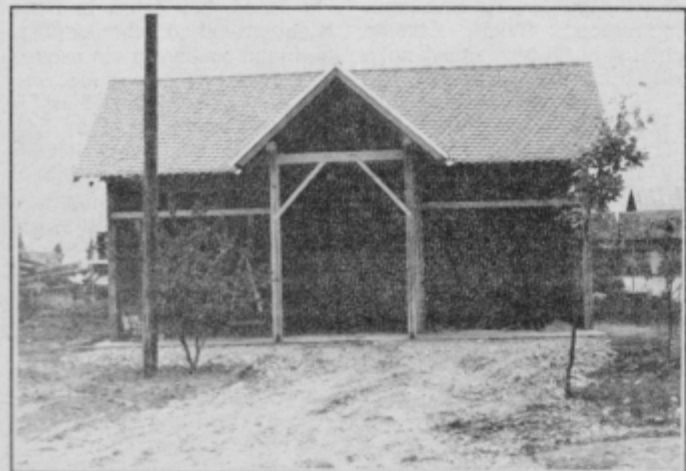
V zadnjem času so posneli nekaj kaset, plošč in tudi CD. Uspeli so na nemških radijskih in televizijskih oddajah, kar je vrh uspeha ansambla Štatenberg. Friderik Višinski

Ormoški lovci zgradili gospodarsko lopo

Po načrtu ormoškega arhitekta Dušana Moškona so člani lovske družine iz Ormoža zgradili skedenj, ki se prijetno vključuje v okolico doma družtev, ribnika in naselja ob njem.

Tonček Prapotnik član predsedstva ormoške lovske družine nam je povedal, da bodo v tej lopi hranili ormoški lovci kmetijsko mehanizacijo, ki jo imajo za obdelavo svojih njiv. Te ponavadi ležijo kje ob robu gozda ali pa v

lagunah ob Dravi. To so v glavnem površine, kjer kmetje zaradi manjšega pridelka in bližine gozdov ter s tem divjadi, ki pridelek tudi uničujejo, niso najbolj zainteresirani za obdelavo. Lovci sadijo tam koruzo, ki jo v zimskem času potrebujejo za krmljenje divjadi, obenem pa divjad jeseni ne sili toliko na ostale bližnje njive in ne uničuje pridelkov. Posnetek in besedilo: VT

Skedenj, ki se ga ne bi branil na hobénem kmečkém dvorišču.

Predavanja za sladkorne bolnike

V Narodnem domu v Ptuj se bo v soboto, 24. oktobra ob devetih pričelo srečanje sladkornih bolnikov ptujske in ormoške občine. Oktobrske aktivnosti so že tradicija društev za boj proti sladkorni bolezni Slovenije. Letošnja sicer več ne sodijo v okvir tedna boja proti tej bolezni, kar pa ne zmanjšuje pomena tega srečanja. Slovenija se je namreč letos prvič vključila v aktivnosti ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni, ter 26. junija v Rogaški Slatini organizirala veliko srečanje slovenskih sladkornih bolnikov, zdravstvenih delavcev, predstavnikov živilske industrije, in nekaterih drugih.

Kot je povedala predsednica društva za boj proti sladkorni bolezni Ptuj Marija Velikonja so za sobotno srečanje pripravili štiri strokovna predavanja. Dr. Lidijska Trop bo govorila o insulinski terapiji, dr. Marta Simonič o telesni aktivnosti pri sladkornih bolnikih, dr. Anton Trop o angini pectoris

pri sladkornih bolnikih in višja medicinska sestra Dragica Polanec o pomenu samokontrole krvnega sladkorja. Predstavili bodo tudi delovanje novih aparatov za merjenje krvnega sladkorja, ki jih je podarila firma MediSense. Trgovsko podjetje Solid pa bo prodajalo diabetične izdelke. Ob tej priložnosti se bodo zahvalili direktorju podjetja Ivanu Matjašiču za njegovo podporo pri delovanju društva.

Do konca leta bo društvo pripravilo več aktivnosti. Novembra bodo obiskali ormoško občino, kjer si bodo ogledali Tovarno sladkorja in obiskali vinsko klet na Jeruzalemu. S skromnimi darili bodo ob novem letu obdarili socialno najbolj ogrožene člane in pripravili tradicionalno novoletno srečanje. V teh dneh pa se intenzivno pogovarjajo z vodstvom ptujske bolnišnice o ureditvi prostorske problematike. Če bodo pogovori uspešni, bodo dobili dva prostora v stavbi,

kjer je tudi telefonska centrala. S tem se bodo izboljšale razmere za delo diabetološkega spanzerja. Bolniki ne bodo več toliko obremenjevali čakalnice

pred ambulanto, ampak bodo lahko na rezultate preiskav počakali v svojih prostorih, kjer bodo uvedli dodatno dežurstvo. MG

Mercator za jesen in zimo

V prejšnjem tednu je bilo v Ptuj izredno veliko prireditvev. Organizatorji so se trudili, da bi privabili kar največ obiskovalcev. Mercator Izbira Panonija Ptuj je zveste kupce nagradil z modno revijo za jesen in zimo, s katero so počastili tudi častiljivih dvajset let Blagovnice. Sicer pa so modne revije že del tradicije tega največjega ptujskega trgovskega podjetja. Pripravijo jih najmanj dvakrat letno, da bi kupce sprotno seznanili z modnimi novostmi.

Program revije je bil skrbno pripravljen, z nekaterimi novostmi, predvsem z multimedijsko predstavitvijo Krknihi kozmetičnih proizvodov. Ma-

nekenke plesne skupine Kaj so tokrat predstavile le skromen del tistega, kar ponujajo Mipovci v svojih trgovinah. Kljub temu, da mini počasi izgublja svoj prestiž, so mu dali največji poudarek. Na reviji žal nismo videli niti enega dolgega plašča pač pa dosti modernih dolgih kril z razporki. Morda pa naši konfektornarji kasnijo s pošiljkami? Kakorkoli že, v avli srednješolskega centra se je prejšnji četrtek zbralo veliko ljudi, ki so že z udeležbo pokazali, da jim takšne modne predstavitve ugajajo. Za dobro razpoloženje je poskrbel pevec Zoran Predin. Ob jubileju pa so Mipovci tudi nazdravili s svojimi kupci. MG

RAZPRODAJA DRAGEGA ZNANJA

Tudi tako revni pomagamo bogatim

V znanju smo enakovredni

Franc Vraber, diplomirani inženir agronomije se je pred tremi leti zaposlil pri mednarodni korporaciji Cyanamid. To je multinacionalna ameriška firma kemofarmacijske stroke s proizvodnjo, namenjeno humani medicini, kemijski industriji in kmetijstvu. Inženir Vraber dela v oddelku za vzhodno Evropo, s sedežem na Dunaju. Njegovo delovno območje so celotna bivša Jugoslavija, Bolgarija in Romunija. Kot predstavnik omenjene firme skrbi za področje prehrane in zdravstvene varstva živali.

Predtem je gospod Vraber štiriindvajset let delal v Perutnini Ptuj. Na bližnjem običnem zboru bo po 14 letih predal predstnikovanje ptujskega društva kmetijskih inženirjev in tehnikov. Njegovo delo in bivanje v Ptuj je torej bilo in je še vedno v najtesnejši povezavi z agronomsko stroko. Zakaj torej nadaljevanje njegove poklicne poti vodi v Evropo in svet? Takole pripoveduje:

"Takoj po končani fakulteti leta 1966 sem se zaposlil v Perutnini. Kot mladega agronoma so me potrebovali v tovarni krmil, kjer sem se posvetil prehrani domačih živali. Že po dveh mesecih dela sem postal upravnik tovarne in na tem delovnem mestu sem delal do 1969 leta. Naprej, do leta 1973, sem bil tehnični direktor celotne Perutnine in med 1973 in 1982 letom direktor Mesne industrije. Zadnjih sedem let, do 1989 leta sem opravljal funkcijo podpredsednika poslovnega odbora Perutnine, odgovoren sem bil za proizvodnjo in zadnje leto za komercialno.

Moje delo je torej vtakno v izgradnjo podjetja, ki je prav v tem obdobju doživelo izredno hiter razvoj. Poznal sem dobesedno vsako podrobnost v podjetju. Vseh 24 let sem se intenzivno in nesebično posvečal stroki in razvoju podjetja. S poštenim in korektnim strokovnim delom smo uspevali gojiti medsebojno človeško in strokovno zaupanje, kar nam je

dipl. ing. agr. Franc Vraber
AREA MANAGER Cyanamid-
Eastern Europe

dajalo neizčrpni moči, ustvarjalnost in veselje do dela. V takšnih pogojih sem brez pomislekov vračal mnoge ponudbe tudi za delo v inozemstvu, ki je bilo takrat še posebno mikavno. Perutnina mi je bila vse; užival sem v njenem razvoju še zlasti takrat, ko so naši rezultati dosegli in presegali rezultate tistih, ki so nas učili. Kolektiv je bil zadovoljen in enoten, veliko smo ustvarili, čas pa je neusmiljeno tekkel in menjali so se ljudje. Po dveh in pol desetletjih sem počasi spoznal, da je čas za spremembo. Svoje delo sem prepuštil naslednikom, sam pa sem sledil izzivu, ki mi je nudil nadaljnje možnosti strokovnega in osebnega razvoja ter vstop v svet, ki me je vselej zanimal."

KAKŠEN JE BIL V PERUTNINI ODNOS DO STROKE?

"Bilo mi je omogočeno intenzivno strokovno delo. Perutninarstvo je ena izmed tistih kmetijskih dejavnosti, ki je v hitrem razvoju maksimalno izkoristilo znanje in stroko ter je prav zaradi tega doseglo takšen razmah. Perutnina Ptuj je vedno tesno sodelovala s strokovnimi institucijami doma in v inozemstvu. Nikoli ni štedila pri možnostih izobraževanja in pri-

merjanja lastnih dosežkov z onimi v svetu. Kljub takšnim možnostim, ki so bile bolj specifičnost Perutnine kot splošna praksa v kmetijstvu, pa je bilo vselej čuti podrejenost stroke političnim odločitvam. To me je, enako kot številne strokovne kolege, čedalje bolj motilo. Upam in želim, da bi bile razmere v novi Sloveniji bolj naklonjene strokovnemu delu na vseh področjih."

KAKO PA TUJINA CENI ZNANJE?

"Delam v firmi, kjer sta znanje in stroka maksimalno cenjena in izkoriščena, opravljeno delo pa edino merilo uspešnosti. Za razvoj znanosti izločamo 17 odstotkov bruto dohodka. Politike, razen poslovnih, v poslu ni. Moji sodelavci so tudi iz bivših socialističnih držav vzhodne Evrope, kljub političnim viharjem v tem delu sveta pa to nikoli ni prisotno pri našem delu ali v naših medsebojnih odnosih. Veseli me, da naše znanje v nobenem primeru ne zaostaja za stroko zahodnih držav in na to smo lahko ponosni. Velikokrat pa je problem jezik, vsem mladim zato priporočam učenje jezikov. Vsak strokovnjak bi moral obvladati vsaj en svetovni jezik, vendar ne zato, da bi takoj odšel v svet, pač pa da bi svoje znanje lahko čim bolj izkoristil v vsakodnevni komunikaciji s svetom."

KAKO PA GLEDATE NA ODLIV ZNANJA IN NAŠE MLADE DRŽAVE?

"Sam nimam moralnih predodgovorov, saj sem najkoristnejši del svoje poklicne kariere daroval domovini. Velika škoda pa je, da iz države odhajajo mladi strokovnjaki. Izšolali so se v Sloveniji, njihovo znanje pa sedaj koristi tujini. Seveda je treba ločiti med tistimi, ki so imeli možnosti za zaposlitev doma in tistimi, ki morajo, žal, poiskati delo v tujini, ker ga doma ni. Bojim se, da je takih v tem trenutku vse več, čeprav smo pričakovali prav nasprotno."

Tudi to je nacionalna katastrofa

Družba vlaga v znanje svojih državljanov. Najprej osem razredov osnovne šole — mimo grede državo stane šolanje enega osnovnošolca za eno šolsko leto 63.000 tolarjev — nato štiri leta srednje in štiri ali pet letnikov fakultete. Recimo torej, da stane učenec 11.000 DEM letno. Tako bi stala pridobitev visokošolske izobrazbe državo 187.000 DEM, vendar je šolanje študentov seveda bistveno dražje od šolanja osnovnošolcev. Najmanj toliko denarja je vložila družba v prav vsakega inženirja, profesorja, zdravnika, v specialne poklice kot so pilot, režiser... pa še veliko več. Družba je vlagala v dobri veri, da bo ves ta kader potrebovala.

Sicer pa so vlagali v svoje otroke tudi starši. Če imaš srečo, dobiš kot študent sobo v študentskem domu, če nimaš, jo moraš iskati na stanovanjskem trgu. 100 ali 150 DEM po osebi in stroški je zmerna cena. Študent ali dijak se pelje v Ljubljano z vlakom — za povratno vozovnico bo odštel 1019 tolarjev za hitri vlak, ali 680 tolarjev za

avtobus v eno smer, potoval bo vsaj štirikrat mesečno. V Maribor se lahko vozi z mesečno vozovnico z vlakom po 5060 tolarjev ali z avtobusom za 4480 tolarjev. Potem moraš seveda tudi jesti. Študentje si veliko hrane prinesejo od doma, kjer jih seveda založijo starši, kdaj pa kdaj pa morajo tudi kaj kupiti sami ali celo jesti v menzi. Če zasluži starša razmeroma dobro, recimo vsak po 1000 mark mesečno in imata dva srednješolca ali študenta, gre en dohodek samo za vzdrževanje otroka, ko nista doma. Seveda pa zasluži veliko občanov mnogo manj... Stipendij skorajda ni...

In tako po vseh teh letih odrekanih in vzdrževanih otroka, sedaj že odraslega in visokošolsko izobraženega člana družbe, ta ista družba naenkrat ne potrebuje več. Težko dobi pripravištvu, skoraj nemogoče se je zaposliti. Tako je za fakultetno izobraženo. Tisti s srednješolsko izobrazbo dobijo službo še težje in oni s poklicno ali samo osnovno šolo najtežje.

Vsak po svoje rešuje eksistenčni problem. Gre za mlade ljudi, mlade družine, ki so pred nepremostljivo prepreko — družba, ki jih je pripravljala na življenje, jim sedaj le-tega ne omogoča več. Ne more biti večjega poraza za človeka! Vsakdo rešuje eksistenčni problem drugače. Nekateri čakajo na boljše čase. Mnogi odhajajo. Iz manj razvitih krajev, na primer Ptuja, Ormoža... v bolj razvito okolje Ljubljane in gorenjskih občin. Drugi v tujino. Ponavlja se leto 1965, 1970, le da tokrat odhajajo v tujino izobraženi, tisti, ki jih je doslej vedno primanjkovalo.

Zagajmo vejo, na kateri bomo jutri želeli sedeti. Brez strokovnjakov ne bo razvoja. Prav tem pa danes država dopušča, da gredo. Kaže, da smo trenutno veseli vsakogar, ki si najde delo drugje. Odhajajo tisti, za katere smo delali včeraj, iz šol prihajajo takšni, ki jih ne potrebujemo in bodo tudi morali nekako poskrbeti zase. Bomo jutri le še rezervat delovne sile za bog ve kateri kapital?

NA DELOVNO MESTO 85 KILOMETROV

Ne želim ostati v Avstriji

Mitja Miklošič je doma s Ptujem in je pred nekaj dnevi dopolnil 25 let. Po poklicu je višji rentgenski tehnik in je zaposlen v 85 kilometrov oddaljenem Feldbachu v Avstriji, saj zanj, ne na Ptuj, ne kje drugje v bližini, ni delovnega mesta.

"Pripravištvu sem opravil v ptujski bolnišnici. Tu so mi povedali, da na Ptuj vsaj pet do deset let zame ne bo dela. Enako je drugje v Sloveniji. To šolo na* je končalo v naši generaciji 20, bili smo iz vse Slovenije. Tako so vsak v svojem kraju dobili morda pripravištvu in službo so dobili najprej domači. Če si ne bi našel dela v Avstriji, bi bil najbrž še sedaj prijavljen na Zavodu za zaposlovanje.

To je zasebni rentgen, v katerem nas je zaposlenih šest z zdravnikom in administratorjo vred. Frekvenca pacientov je tu precej večja kot v naših doma, delamo praktično brez odmora ves delovni čas. Običajno gre

"skozi moje roke" 30 pacientov, dan je gneča, pa tudi 50 ali 60 na dan. Taka je situacija za pacienta manj časa kot v Sloveniji. Lepo so me sprejeli. Ker sem pogosto doma, niti ne čutim, da sem zares v tujini. Moral sem se pa naučiti nemško, moral sem si

najti stanovanje, veliko se vozim. Od doma grem v ponedeljek ob petih zjutraj, vrnem se v petek okoli 14. ure. Včasih pridem tudi v sredo. Imam sicer možnost ostati v Avstriji, vendar te želje nimam. Rajši bi delal in živel doma..."

Šolanje na zalogo

Po sicer ne povsem preverjenih podatkih bo dobilo delo samo dvajset odstotkov ljudi, ki končujejo eno od slovenskih šol, od srednje šole do fakultete. Ljudi izobražujemo torej na zalogo, za prihodnost, toda brez obetavnih konkretnih datumov in letnic. Slovenija ima po mnenju tujih strokovnjakov več možnosti za razvoj kot druge bivše socialistične države prav zaradi velikega števila izobraženih ljudi. Še tako izo-

braženi ne morejo vplivati na izboljšanje naših gospodarskih in splošnih razmer, če stojijo v vrstah pred zavodi za zaposlovanje. V letu 1990/91 je bilo na slovenske fakultete vpisano 27.774 študentov, diplomiralo pa jih je 4.522. V tem šolskem letu so znašali povprečni stroški študenta 56.510 tolarjev, diplomant pa je "državo" veljal v povprečju dobrih 345 tisoč tolarjev. Stroški na študenta so od fakultete do fakultete različni.

Fakultete z najvišjimi stroški so veterinarska (124 tisoč), medicinska (136 tisoč), Akademiji za likovno umetnost (170 tisoč) in AGRFTV (kar 327 tisoč tolarjev na študenta letno). V šolskem letu 1991/92 so bili stroški seveda že mnogo višji, sedanji prav tako. Znanje je torej res veliko bogastvo. In kako mi ravnamo s tem bogastvom? Približno tako kot možakar v znani reklami, ki meče denar skozi okno in to z veliko lopato.

Po 17 letih šolanja brez zaposlitve

Tako se je zgodilo v zadnjih dveh treh letih mnogim v naši ljubi državi. Tudi na Ptuj. Septembra je bilo na ptujskem Zavodu za zaposlovanje prijavljenih 114 brezposelnih s šesto ali sedmo stopnjo izobrazbe, torej fakulteto. Tako se je zgodilo Ptujčanki — zobozdravnici, ki je končala pripravištvu in bo sedaj baje odšla delat v Nemčijo. Veterinarji, ki so še pred tremi leti dobivali dodatek k stipendiji za deficitarni poklic, se sedaj niti na kmetijskem področju kot je naše, ne morejo zaposliti. Po oglaših jih vabijo v Avstralijo, kjer dobijo bojda sta-

novanje in stalno zaposlitev. Na Perutnini so nam povedali, da so resda v preteklosti stipendirali veliko bodočih strokovnjakov raznih profilov, vendar takrat seveda niso mogli slutiti današnje situacije. Sedaj zmanjšujejo proizvodnjo in zmanjšujejo tudi število zaposlenih. Strokovnjakov ne bodo odpustili, vendar novih sprejemati ne morejo. Nudijo jim pripravništvo in nič več. Sicer pa so tudi stipendiranje novih v glavnem ustavili. Podobno je v drugih ptujskih delovnih organizacijah. Kljub temu na področnem Zavodu za zaposlovanje v Mariboru v

analitski službi še niso alarmantno zaskrbljeni, saj fakultetno izobraženi ljudje zaenkrat na delo ne čakajo posebnega dolga, so raznih profilov in imajo zato še možnosti, da se bo tudi za njih slej ko prej odprla možnost za zaposlitev.

Tuji razpis za medicinske sestre

Pred meseci se je v slovenskih dnevnikih pojavil razpis tujega delodajalca za zaposlitev medicinskih sester. Ponudba je govorila o dobrih delovnih pogojih in dobri (devizni) plači. Zelo mamljivo za ženske brez obveznosti. Nekaj let tujine lah-

ko pomaga uresničiti marsikateri življenjski cilj.

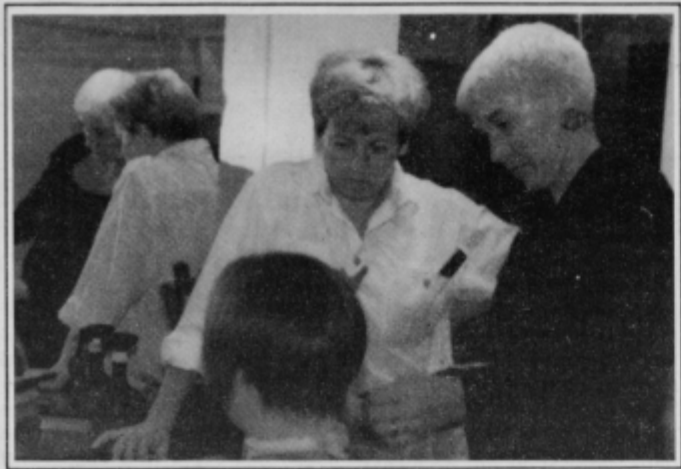
Ne vemo, koliko v Sloveniji izšolanega medicinskega kadra je zapustilo državo. Glavna medicinska sestra bolnišnice v Ptuj Zalika Obrn pa je povedala, da je službo pri njih zapustilo 5 medicinskih sester. Tri višje

medicinske sestre so odšle v Avstrijo, dve s srednjo v Nemčijo.

Bolnici ta čas primanjkuje medicinskega kadra. Za nedoločen čas bi lahko ta hip zaposlili štiri do pet, za določen čas pa prav toliko sester. Pomeni to možnost za mladenke, ki bodo končale šolo?

**Tednikovo akcijo
sta izpeljala Jože
Bračič in Milena
Zupanič**

Vsaka frizura je unikat

Zrcalce, zrcalce na steni, povej ...

V frizerskem salonu Stanke Peršuh v Ptujju so v soboto popoldne nastajale frizure kot običajno: škarje v rokah frizerk so oblikovale pričeske, na tla so padali lasje, sušilci so preglasili pogovor, glavniki in spretni prsti so urejali končno podobo frizur. Vse je bilo kot običajno in vendar ni bilo, zakaj v salonu so bili gostje — lastnika salona Mila iz Zagreba Mila in Ivan Višnjič.

Mila Višnjič se je leta 1970, ko je odprla salon, odločila, da ne bo imela salona, kjer ti pač naredijo frizuro, ampak je hotela nekaj več. Tako je sledila vsem modnim trendom, se udeleževala seminarjev — največkrat v Angliji, ki je vodilna v svetu v frizerski stro-

ki. Salon Mila je tako organiziral vrsto seminarjev o novostih oblikovanja frizur v Dubrovniku, Šibeniku, Zagrebu in še kje, bil je prvi, ki je pripeljal tuje frizerje z eno samo željo: da tudi doma sledimo napredku frizerske stroke.

Stanka Peršuh, lastnica salona Stanka, je pred kratkim obnovila salon, zavedajoč se, da to še zdaleč ni vse, da bi stranke od nje odhajale zadovoljne. Sama se je že udeleževala seminarjev salona Mila in bila tudi na izpopolnjevanju v Angliji. Tokrat se je odločila, da pripravi seminar kar v domačem salonu. In bilo je kaj videti. Prva zadrega, ali lahko tudi frizerke salona Stanka urežejo las po zadnji modi, je kmalu prešla v ustvarjalni nemir in izziv, da je frizura veliko več kot urejen videz, da je vsaka frizura unikatno delo, umetnost rok, ki ni dana vsem, ampak le tistim, ki zares ljubijo to delo, zavedajoč se, da ima tudi stranka svoje želje in predstave. Za to pa je treba slediti dogajanjem v frizerski stroki v svetu in sobotni seminar je bil "skok" v širni svet, kjer so frizure po zapovedih mode iz šestdesetih let. Moderni so naravni odtenki barv las, za mlade so lahko tudi dolgi, za druge pa kratki oziroma srednje dolgi.

V salonu Stanka se zavedajo, da je pomembno, kako so stranke postrizene, saj jim le to zagotavlja ob domači negi urejen videz. Sobotni seminar je torej korak več za lepo, moderno pričesko, ki bo sledila modnim zapovedim in željam stranke.

NaV

Skromno zanimanje za prireditve Znani Slovenci v ptujskem muzeju

Alenka Pinterič v romanskem palaciju

Alenka Pinterič je bila, za plesalko Jasno Knez, druga gostja muzejskih prireditev Znani Slovenci v ptujskem muzeju. Tudi tokrat se je v romanskem palaciju zbralo skromno število obiskovalcev. Ob vseh kulturnih dogodkih zadnjega leta je v Ptujju težko reči, da vlada kulturna sivina, čeprav se jih najde še veliko, ki tako mislijo. Res pa je, da so prireditve, poleg kulturnih še mnoge druge, običajno, če že ne na isti dan, pa gotovo

v nekaj dneh vsak dan. Ptuj z okoličnimi je še vedno premajhen, da bi si lahko "privoščil" več prireditev v enem dnevu. Zato bi kazalo, da bi organizatorji končno le sedli za skupno mizo.

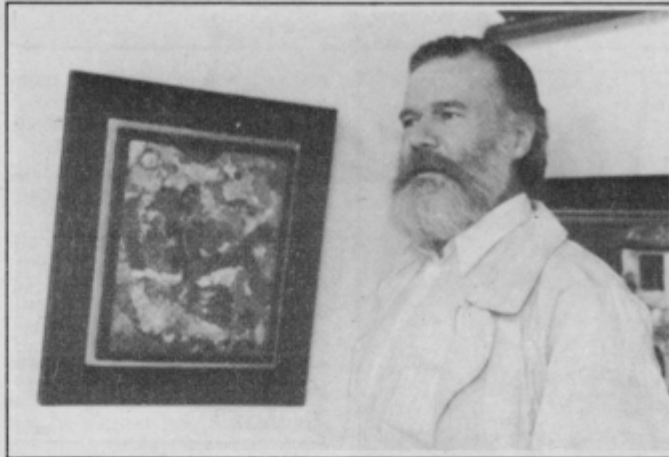
Navkljub skromnemu številu obiskovalcev pa je bil večer z Alenko Pinterič svojevrstno doživetje. Alenka kot pevka in kot človek brez dlake na jeziku, neposredna z veliko humorja tudi na svoj račun, je navdušila. Mu-

zej je z njo, ne samo enkratno, uskladi prireditveni prostor (romanski palacij) s pesmimi kakršne prepeva Alenka Pinterič, ampak tudi pripravil večer pogovora, neposrednega stika z gostjo, ki je ne samo več kot pritegnila navzoče, ampak tudi zapolnila prostor in povežala svojo pesem s publiko v dvosmerno komunikacijo. Bil je lep večer ...

NaV

Prva likovna galerija v Slovenskih goricah

V Lenartu doslej niso imeli primerne prostora za likovne razstave, sedaj so ga končno dobili. Še bolj pa je razveseljivo, da je galerijo odprl zasebnik. Domačin slikar Konrad Kranjc je v svoji hiši v Lenartu na Kraigherjevi 14 uredil na 100 kvadratnih metrih razstaveni prostor.

Slikar je sicer doma v Selcih, kraju, ki je še ohranil prvobitnost slovenskogoriške narave. In prav ta narava, njene nenehno spreminjajoče se oblike in pestrost barv so že od nekdaj privlačevale Konrada Krajncu. Umetnostni zgodovinar dr. Cene Avguštin je zapisal, da je umetnik rojen krajinar.

Konrad sam ob tem pove: "Živim v Slovenskih goricah, ki imajo zelo bogato naravo in so čudovita pokrajina. Narava je večni vir inspiracije... Dela z motivi iz narave nikoli ne zastarajo, vedno ostanejo sveža in bogata."

Domača hiša v Selcih je že davno postala premajhna za vsa dela,

ki jih je naslikal, zato si je leta 1975 postavil atelje. Takrat se mu je uresničila ena mnogih želja, saj je dobil prostor, kjer se je v miru lahko razdal svoji ljubezni — slikanju. Tu so potekale tudi kolonije slikarske delavnice Zavrh.

Na vprašanje, kakšna je njegov prehojena umetniška pot pred odprtjem galerije, ima Konrad takojšen odgovor: "Zelo dolga, polna negotovosti. Moja je trajala 30 let. Važno je, da vztrajaš, kajti galerist ne moreš postati kar čez noč."

Vztrajnost, ljubezen do slikarstva sta tisti gonilni sili, ki sta mu dajeli moč v teh letih, da je s svojimi sredstvi uredil prvo likovno galerijo v lenartski občini.

In ko vstopiš v galerijo, te prevzame njena domačnost. Več kot sto let star stol in miza ob lončeni peči kar vabita, da posediš med slikami. V kotu je postavljen sod, na katerem so buteljke iz Konradovega vinograda. Obiskovalcu ponudi tudi kozareček svoje kapljice. Konrad pravi: "Za tako ureditev galerije sem se odločil predvsem zato, da bi obiskovalec imel občutek toplote, kot da visijo slike pri obiskovalcu doma. Če nimaš posebne ljubezni do slik, se v galeriji, ki deluje hladno, lahko izgubiš."

Slikarja poznajo široko po Sloveniji, pa tudi v tujini, saj je svoja dela razstavljal na 31 samostojnih razstavah in več kot stotih skupinskih razstavah. Na extempore je sodeloval štirinajstkrat in prejel kar štiri nagrade. Povsod cenijo njegova dela in jih odkupujejo. Konrad Kranjc je navezal tudi prijateljske stike z mnogimi iz tujine.

V svoji galeriji želi umetnik pripraviti čimveč likovnih razstav domačih in tujih umetnikov. Zelo si želi, da bi jo lenartčani sprejeli za svojo, saj smo v pogovoru z njim ugotovili, da je Konrad Kranjc tiste vrste človek, ki ponovno potrjuje resničnost ljudskega pregovora: Sreča ni v stvarih, sreča je v ljudeh. Konrad Kranjc kljub vsemu, kar je že ustvaril, ne pozabi dodati, da ima rad ljudi, saj slika zanje, rad pa se z njimi tudi poveseli.

V galeriji je trenutno razstavljena mala retrospektiva Konrada Kranjca, ki je na ogled od četrta do nedelje od 12 do 18. ure.

Marija Slodnjak

Alenka Pinterič v romanskem palaciju (Foto: Kosi)

Uradni vestnik

občin Ormož in Ptuj

YU ISSN 0042-0778

Leto: XXIX

Ptuj, 22. oktober 1992

Številka: 34

VSEBINA

177. Odredba o določitvi cen

177.

Na podlagi 3. in 10. člena Zakona o cenah (Uradni list RS, št. 1/91) in 1. člena Odloka o prenosu pristojnosti za določanje cen na izvršne svete skupščin občin in posebnih družbenopolitičnih skupnosti (Uradni list RS, št. 2/91, 33/92) je Izvršni svet Skupščine občine Ptuj na 81. seji, dne 15/10-1992 sprejel

ODREDBO

O DOLOČITVI CEN

1. člen

S to Odredbo se kot ukrep določitve cen predpišejo najvišje cene na področju stanovanjske dejavnosti in izdaja soglasja k cenam na področju komunalne dejavnosti, zdravstvenega in socialnega varstva ter finančne, tehnične in poslovne storitve.

2. člen

Najemnine za poslovne prostore, ki so jih podjetja in pravne osebe ter nosilci samostojnega osebnega dela oblikovali v skladu s predpisi in uporabili na tržišču do uveljavitve te odredbe, se s to odredbo določijo kot najvišje.

3. člen

Podjetja, pravne osebe in nosilci samostojnega osebnega dela, ki opravljajo spodaj navedene dejavnosti, morajo pred spremembo cen pridobiti soglasje Izvršnega sveta Skupščine občine Ptuj:

1. Komunalne dejavnosti
 - dimnikarske storitve
 - pogrebne storitve
2. Zdravstvo in socialno varstvo
 - dejavnost zavodov za dnevno bivanje otrok (otroški vrtci, jasli)

— socialno varstvo odraslih oseb (dom upokojeencev)

3. Finančne, tehnične in poslovne storitve
 - storitve tržnice na drobno.

4. člen

Z dnem, ko začne veljati ta Odredba, neha veljati Odredba o določitvi cen (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 5/92, 11/92, 17/92, 20/92 in 31/92).

5. člen

Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj.

Štev.: 381-27/78-2

Datum: 15/10-1992

Predsednik

Izvršnega sveta SO Ptuj
BRANKO BRUMEN s. r.

ČRNO JEZERO NA POHORJU

Okrevanje pohorske naravne znamenitosti

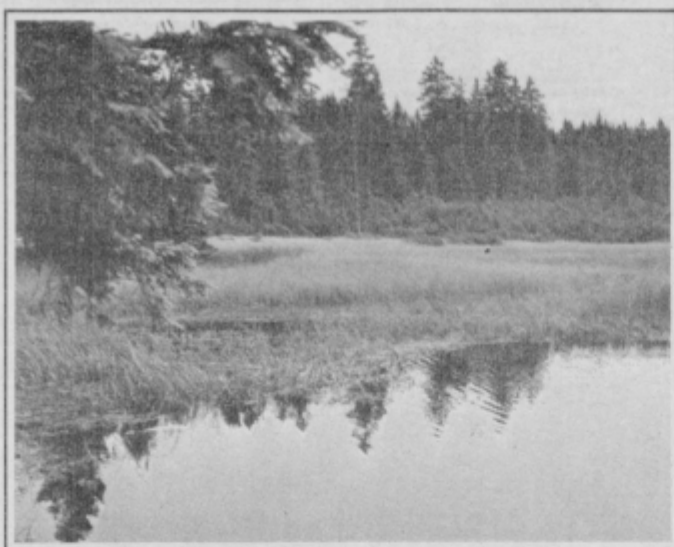
Odklekanje Črnega jezera na Pohorju, ki leži pod najvišjo vzpetino bistrškega Pohorja, pod Velikim vrhom, visokim 1347 metrov, že nekaj časa buri duhove številnih obiskovalcev, naravovarstvenikov in drugih.

Pisatelj dr. Franc Mišič ga v svoji knjigi "V žaru in čaru šumovitega Pohorja", ki je izšla 1934. leta imenuje "znameniti konjski postrvi ribnik", za njim pa vsi uporabljajo ime "Črno jezero".

Njegov nastanek sega v konec prejšnjega stoletja. Grof Windischgreetz je za lastne potrebe, predvsem pa zaradi ribogojstva na potoku Črneva (izteka se v Lobnico), ki na tem močvirnatem svetu dela "malo vodno okence", dal zgraditi nasip, ki je vodo zadržal, vodno okence pa se je razširilo v jezero. Gozdarski delavci iz Lokanje so v tistih časih jezero enkrat letno izpuščili in ribe najprej prenašali v ribogojniške naprave v Lokanjo, nato pa so jih izpuščili v potok.

Kmalu se delo človeških rok ni več poznalo. Nasip so prerušili in zakrili trava in smreke. Ker je voda nanašala pesek, so leseni deli nasipa strohneli in 1924. leta so ga morali na novo urediti. Vse do danes so ga le popravljali, pri tem pa niso čisti jezerskega dna, zato se je vodna površina zmanjšala, na obali jezera pa se je večalo močvirje. Pred približno štirimi leti se je vodna gladina začela manjšati. Jezero je zaradi poškodb na nasipu začelo odtekati. Danes je tukaj samo še mlakuža in nič več podobna nekdanji pohorski znamenitosti, ki so jo radi obiskovali ne samo planinci in obiskovalci bližnje Osankarice, temveč tudi številni motorizirani turisti. Črno jezero pa ni samo prijetna turistična točka, temveč ima svoj pomen za bogatenje podtalnice pohorskih potokov in s tem tudi vode Dravskega polja, zato je njegova sanacija tudi iz tega vidika nujno potrebna.

Danes daje celotna okolica jezera neurejen videz, ki daje ču-titi, da ni bilo vedno, predvsem zadnja leta najboljše opredeljeno. Zaradi črnega

Črni pohorski biser v času, ko je žarel v svoji lepoti.

ulova rib so dvignili roke celo ruški ribiči, ki v Črnem jezeru po ribogojniški plači skrbijo za ribji zarod.

Gre za okoli 7 ali nekaj več hektarjev veliko površino zaščitenega krajinskega parka, ki ga z ostalim delom tega bistrškega Pohorja upravljajo gozdarji Gozdnega gospodarstva Oplotnica.

Zaradi številnih pripomb, ki so deževale bodisi na občinske može, gozdarje, naravovarstvenike in tudi na kulturne delavce, je Stane Gradišnik ustanovil iniciativni odbor za sanacijo Črnega jezera in v njega vključil vse, od kulturnikov, gozdarjev, Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Maribora, skratka vse, ki so po svoji službeni dolžnosti odgovorni za ravnanje v naravnem okolju.

Stane Gradišnik je med drugim povedal, da bi vsi, ki pri tem sodelujejo, radi nalogo reševali na svoj način, tudi eden mimo drugega in seveda z čim manj stroškov, na kar pa ni bilo mogoče pristati. Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Maribora zahteva strokovni pristop k sanaciji z vso ustrežno projektno dokumentacijo. V prvi fazi, s tem so že pričeli, bi naj letos uredili jez, da bi se v jezeru ponovno pričela nabirati voda, v drugi fazi, z deli bi pričeli prihodnjo pomlad, pa bi v celoti uredili tudi okolico jezera, da bo takšna kot je bila prej.

Veliko reči pri urejanju tega pohorskega bisera je odvisno tudi od vremena. Stane Gradišnik je še posebej poudaril, da je žal predfaza, to je urejanje razne dokumentacije trajalo predolgo, zato jih je sedaj dohitelo slabo vreme.

"Najprej so morali urediti dovozno cesto. Gozdarji, kot poznavalci terena so opravili nekatere nujne poseke, da bi pot, po kateri bodo vozili tudi težki tovornjaki in drugi stroji, zaradi teže to prenesla. Z odstranitvijo starega propustnega jezusa so se minulo sredo pričela tista zaresna dela, ki bi se po moje bila morala pričeti že veliko prej. Stari jez bo zamenjala betonska propustna naprava, ki bo trajnega značaja. S posebnim ventilom se bo voda lahko spuščala, odpirala in zapirala in s tem se bo jezero tudi čistilo, kar pa bi opravili vsaki 10 let," izvemo od bistrškega strokovnega delavca za kulturo.

Ob sami gradnji se ob bojazni, da bo vse skupaj zavrlo slabo vreme, pojavlja še vrsta drugih problemov. Ob delu se pojavljajo novi problemi, ki zahtevajo svoj čas in seveda tudi denar pa menda obojega pri sanaciji pohorskega črnega bisera ni na pretek.

Ob ugodnem vremenu bi prvo fazo del sklenili konec novembra, za kar je zagotovljenih pol milijona tolarjev, na finančni delež ministrstva za kulturo pa še vedno čakajo.

Vida Topolovec

S strokovnega posvetovanja slovenskih pediatrov v Kidričevem

Zaustaviti onesnaževanje!

Ptuj je bil po zaslugi pediatrov znova v središču pozornosti. Na rednem strokovnem posvetovanju pediatrične sekcije slovenskega zdravniškega društva, ki ga je pripravil otroški oddelk ptujske bolnišnice, so ptujski otroški zdravniki v sodelovanju z vodjem enote Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor v Ptuj dr. Cirilom Korparjem začeli argumentirano razpravljati o onesnaževanju pitne vode z nitrati in o vplivu zaužitih nitrata na otroški organizem. Slovenski pediatri so s tem dobili nalogo, da skupaj z drugimi strokovnjaki pogledajo, kako je z vsebnostjo nitrata v pitni vodi v vsej Sloveniji. Vprašanje nitrata v pitni vodi in njihove posledice na zdravje pa je lahko tema ene od raziskovalnih nalog, ki bi se je morali nemudoma lotiti. Po podatkih, ki jih ima dr. Korpar naj bi tudi v drugih pitnih vodah vsebnost nitrata presežala dovoljeno mejo. S tem vprašanjem so se v ptujski občini prvič srečali že pred tremi leti. Od takrat do danes se je sodelovanje med ptujsko enoto zavoda in otroškimi zdravniki še poglobila. Aktivnosti so naravnali tako, da mamice z dojenčki sproti obveščajo o vsebnosti nitrata v vodi ter jih navajajo na to, da vodo, ki jo dajejo dojenčkom, čistijo s posebnimi filtri. Nitrati nad dovoljeno količino namreč najbolj škodujejo otrokom v prvih mesecih življenja. Kot je povedal dr. Dušan Kolarič, specialist pediatra, predstojnik ptujskega otroškega oddelka, so povišane vrednosti nitrata v vodi lahko vzrok za

akutne zastrupitve, ki pogosto povzročijo smrt. V svetu je takšnih primerov že med sedem in osem odstotkov. Pri nas za zdaj tega še ni, lahko pa se stanje hitro spremeni, če bomo še nadalje dovoljevali, da se bo pitna voda onesnaževala. Nitrati pa so lahko tudi vzrok kroničnih posledic, ki se kažejo po dolgem izpostavljanju, zaradi česar lahko pride tudi do malignih obolenj. Na posvetovanju so pediatri povabili tudi strokovnjake kmetijskega kombinata Ptuj, ki pa niso imeli nobenih vprašanj. Sporočilo strokovnega srečanja slovenskih pediatrov je kratko, preprosto onesnaževanje vode, še posebej z nitrati, in naredimo vse, da bomo pitno vodo lahko vsi brez nevarnosti uporabljali, tudi dojenčki. Pri tem pa je potrebno sodelovanje vseh strokovnjakov. V ptujski občini so nekaj že naredili, prepričani so, da jim bo s prejemom gnojilnega načrta, poostreno kontrolo in doslednim upoštevanjem odloka o varstvenih pasovih vodnih virov uspelo zaustaviti naraščanje nitrata in jih zadržati pod dovoljeno koncentracijo. Na posvetu so sprejeli tudi priporočilo, da bi bili filtri za vodo sestavni del zavrtkov za novorojenčke.

Na svojem posvetu so slovenski pediatri govorili tudi o nekaterih drugih strokovnih vprašanjih. Podrobno so se seznanili z otroškim varstvom v ptujski in ormoški občini. Gostitelji so jim predstavili zgodovino ptujske bolnišnice, ki bo čez dve leti praznovala 120-letnico, ter s prizadevanji za ureditev

otroškega oddelka ptujske bolnišnice, ki po mnenju nekaterih inšpektorjev dela v najslabših razmerah. Načrte že imajo, manjka pa jim še nekaj denarja. Pričakujejo pa, da bodo s pripravljanimi deli pričeli že v teh dneh. Novi otroški oddelk v ptujski bolnišnici bodo uredili v prostorih nekdanje porodnišnice.

Srečanje slovenskih pediatrov je bil pomemben dogodek v tednu otroka, ter prispevek k izboljšanju zdravstvenega stanja otrok. Na bodo s priznanjem za življenjsko delo zahvalili znani ptujski otroški zdravnik dr. Ljubi Neudauer za njegovo požrtvovalno in nesebično delo z otroki.

Oktober srečanje slovenskih otroških zdravnikov so omogočila nekatera ptujska in druga podjetja. Organizatorji se še posebej zahvaljujejo podjetju Talum, pa tudi Kmetijskemu kombinatu, Perutnini, Leku Ljubljana, S.A.W. Sun Air - Water, Lesu Ptuj, Libeli Celje ter Skupščini občine Ptuj. Udeleženci srečanja so si ogledali tudi nekatere ptujske zanimivosti.

Slovenski pediatri se bodo znova srečali 18. decembra v Ljubljani. Do takrat pa bi morali imeti že prve rezultate oziroma poročilo o začetih aktivnostih, ki jih je spodbudilo kidričevsko posvetovanje, da ne bo ostalo samo pri načelni podpori oziroma besedni igri, ko gre za našo bodočnost. MG

NA OBISKU V KIDRIČEVSKEM REVITALU

Stare rane celijo

Zračni posnetek stare (spodnje) in nove halde, ki sta obkroženi z zelenim pasom. Čeprav je posnetek narejen 20. avgusta v črno-beli tehniki, je lepo vidno, da je stara halda že ozelenela. (foto: Stojan Kerbler)

Triindevetdeset delavcev, v glavnem delovnih invalidov nekdanje TGA Kidričev, ki je našlo primerno zaposlitev v podjetju Revital, sicer v strodnosti lasti ustanovitelja - kidričevskega Taluma, je poleg obstoječe dejavnosti uspešno uvedlo tudi nekatere dopolnilne. Do sedaj so v glavnem urejali okolje Taluma, čistili njihove delovne in poslovne prostore, opravljali interno PTT dejavnost ter knjižničarska in arhivska dela. V začetku letošnjega leta pa so se s sedmimi zaposlenimi lotili tudi pridelave vrtnin, cvetja in zelišč. O tem in še o čem smo se pogovarjali z direktorjem Revitala Stanetom Medikom.

Ob nogometnem igrišču v Kidričevu, kjer imajo v najemu 13 hektarov obdelovalnih površin, so v začetku poletja zgradili tri večje sodobno urejene rastlinjake s prek 1.500 kvadratnimi metri pokritih, ogrevanih in z namakalnim siste-

V enem od treh rastlinjakov Revitala čakajo skrbno vzgojene krizanteme na svoje prve kupce. (foto: M. Ozmec)

mom urejenih površin. V njih trenutno gojijo 28.000 sadik, oziroma 19 vrst prvonovembarskih krizantem, v štirih različnih barvah. Ponudili jih bodo cvetličarjem in širšemu tržišču. Pridelali pa so tudi okoli 5 ton solate, ki jo še zme-

Prepričani so, da ne gre za biološko uničenje saj je okrog oddrli sadik ostala zelena odprnena trava in plevel. Sicer pa so veseli, da je ostala in celo pogonila nekaj listov lipa, ki jo je posadil sam predsednik Slovenije Milan Kučan. Iz stare halde tako odslej veter zagotovo ne bo več odnašal rdečega prahu. O ostalih, po vsej verjetnosti pozitivnih, posledicah ozelenitve te halde pa bo možno konkretnije govoriti šele čez leto ali dve.

Te dni nadaljujejo z navozom rodovitne zemlje in pepela na drugo, nekaj hektarov manjšo haldo, v kateri pa je rdeče blato še v precejšnji meri (skoraj tretjina) neizsušeno. Prepričani pa so, da bodo sredi prihodnjega leta končali z navozom rodovitne plasti in, da bo še pred koncem prihodnjega leta ozelenela tudi ta - druga halda.

Tako počasi, vendar vstrajno celijo boleče rane preteklosti, ki so kot grožnja dolga leta izživale svoje zeleno okolje Dravskega polja, skoraj nad zajetji pitne vode. OM

Ormoški dom kulture novembra v rokah krajevnih skupnosti

Že dalj časa buri ormoško javnost dom kulture, zgrajen je bil tik pred drugo vojno, ki so ga pa pred skoraj dvajsetimi leti obnavljali deloma z denarjem krajevnega samoprispevka, deloma z republičnimi sredstvi. Obnovljen in dograjen površno, kot se je gradilo v tistem času, ko je bila kultura zgolj poraba, je svojevrsten davek v današnjem času, ko povsod primanjkuje denarja. Vzdrževanja zgradbe skoraj da ni bilo,

največ se je vsa leta vlagalo v ogrevanje doma. V prvem primeru je bil dom povezan s kotlovnico v Skolibrovi, nato so prešli na ogrevanje z termoakumulacijskimi pečmi. Ko so pri DPD Svobodi, ki je z domom upravljala do sedaj, ugotovili, da je elektrika predraga, so prešli na lastno kurjavo in zadnji dve zimi dom ogrevali s kurilnim oljem. Letošnjo zimo pa se obeta že četrti način ogrevanja, to je s plinom.

Krajevna skupnost si je s prevzemom doma naložila na ramena veliko breme. Streho in termoizolacijo nad dvorano so sicer uredili že letos, čaka pa jih še veliko drugega, od ureditve sanitarij, kanalizacije, do ostalega, kar mogoče s prostim očesom (in nosom!) ni vidno.

Marsikoga zanima, kako bo s kulturno dejavnostjo, ki se je vsa leta bolj ali manj uspešno odvijala v domu. Po besedah predsednika sveta ormoške krajevnih skupnosti Tončka Prapotnika, bo dom še vedno na razpolago kulturi, seveda po dogovoru o kritju stroškov, prav tako pa bodo v domu ostali prostori OZKO Ormož. Stanovanje strokovnega delavca za kulturo, ta je dobil končno zanj vsaj spodobno zamenjavo v Skolibrovi ulici, bo odslej služilo za delovanje krajevnih skupnosti. Iz sedanjih prostorov v Vrazovi bodo preselili v dom kulture skupne službe računovodstva krajevnih skupnosti ormoške občine. Svoj prostor bosta v domu odslej imela tudi administratorka in tajnik ormoške krajevnih skupnosti.

Posnetek in besedilo: VT

Na zunaj lepa stavba, pa vendar...

PROSTOVOLJNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

PREMIJE ZA PROSTOVOLJNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE
V ZADNJEM TROMESEČJU 1992

	LETNA PREMIIJA	V SIT	
		POLETNI OBROK	ČETRTLETNI OBROK
1. POPOLNO ZDRAV. ZAVAROV.	12.000,00	6.000,00	3.000,00
2. ZDRAVSTVENA VARNOST-CELOTA	10.800,00	5.400,00	2.700,00
3. ZDRAVSTVENA VARNOST-KURATIVA	2.400,00	1.200,00	600,00
4. VELIKO TVEGANJE	4.200,00	2.100,00	1.050,00
5. POŠKODBA	3.000,00	1.500,00	750,00
6. ZOBOZDRAVSTVO-CELOTA	2.400,00	1.200,00	600,00
b) ZOBOZDRAVSTVO-ZDRAVLJENJE	600,00	300,00	150,00
b) ZOBOZDRAVSTVO-PROTETIKA	3.600,00	1.800,00	900,00
7. ZDRAVILA	1.200,00	600,00	300,00
8. NADSTANDARD	9.600,00	4.800,00	2.400,00
9. a) NEGA	20.000,00	10.000,00	5.000,00
b) NEGA+TEL	24.000,00	12.000,00	6.000,00
10. a) ODDIH A	28.000,00	14.000,00	7.000,00
b) ODDIH B	12.000,00	6.000,00	3.000,00
11. VOZ-CELOTA	62.000,00	31.000,00	15.500,00
12. VOZ-O-S-B	46.000,00	23.000,00	11.500,00
13. VOZ-ZOBOZDRAVSTVO	6.000,00	3.000,00	1.500,00

Premije za prostovoljno zdravstveno zavarovanje.

Začasna skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije je 15. oktobra sprejela splošne pogoje za prostovoljno zdravstveno zavarovanje ter objavila zneske za posamezno vrsto oziroma paket prostovoljnega zavarovanja. Letna premija za popolno zdravstveno zavarovanje stane 12.000 tolarjev, paket zdravstvena varnost — celota 10.800 tolarjev, zdravstvena varnost — kurativa 2400 tolarjev, veliko tveganje 4200, poškodba 3000 tolarjev, zobozdravstvo — celota 2400 tolarjev (zobozdravstvo — zdravljenje 600 tolarjev, zobozdravstvo — protetika 3600 tolarjev), zdravila 1200 tolarjev, nadstandard 9600 tolarjev, nega 20000 tolarjev, oddih A 28000 tolarjev in podobno. Pripravljenih je trinajst paketov prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, med njimi tudi za zavarovanje tujcev. V enotah zavoda oziroma izpostavah so pogodbe o prostovoljnem zavarovanju pričeli sklepati že včeraj. Izvajati pa se bo pričelo prvega januarja 1993. leta.

Premije za posamezno vrsto prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja je mogoče poravnati v celoti ob sklenitvi prostovoljnega zavarovanja ali v obrokih po šest oziroma tri tisoč tolarjev. V Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije so se tudi odločili, da bodo vsem, ki se bodo prostovoljno zavarovali že sedaj, povrnila stroške participacije, ki jih bodo imeli do konca leta oziroma do uveljavitve prostovoljnega zavarovanja. Kot je znano do konca leta še veljajo doplačila k cenam zdravstvenih storitev. Tilčka Šuman, vodja izpostave območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje Maribor v Ptuj, je povedala, da bomo najboljše izbrali, če se bomo odločili za paket popolno zdravstveno zavarovanje, ki nas bo stal 12000 tolarjev.

Zavarovalni paket "POPOLNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE" obsega zavarovanje za razliko do polne vrednosti storitev pri zdravljenju boleznih in poškodb izven dela:

- za vse zdravstvene storitve na področju vseh zdravstvenih dejavnosti,
- za zdravila s pozitivne in vmesne liste in pomožna zdravila* sredstva predpisana na recept,
- za reševalne prevoze, ki niso nujni,
- za ortopedske, ortotične, slušne, očesne, zoboprotektne in druge tehnične pripomočke.

Paket "ZDRAVSTVENA VARNOST — CELOTA" obsega zavarovanje za razliko do polne vrednosti storitev pri zdravljenju boleznih in poškodb izven dela. Ne vsebuje pa zavarovanja za razlike v cenah za zobozdravstvo in zoboprotektne pripomočke. Paket "ZDRAVSTVENA VARNOST — KURATIVA" vključuje zavarovanje za razliko med vrednostjo storitev iz obveznega zavarovanja in njihovo polno vrednostjo pri zdravljenju boleznih:

- za storitve osnovne zdravstvene dejavnosti brez zobozdravstva, specialistično

— zoboprotektne storitve in nadomestke. Pri tem paketu poznamo delna paketa za zobozdravstvo — zdravljenje, ki obsega zobozdravstvene storitve s področja preprečevanja, odkrivanja in zdravljenja boleznih zob in ustne votline, ter zobozdravstvo — protetika, ki vključuje zoboprotektne storitve in nadomestke.

NADSTANDARD

Paket "NADSTANDARD" obsega zavarovanje za višji standard storitev in pripomočkov, večji obseg pravic ter možnost uveljavljanja pravic iz zdravstvenega zavarovanja po drugačnem postopku, kot je predpisan v obveznem zdravstvenem zavarovanju. Z njim je skleniteljem omogočeno bivanje v enoposteljni sobi s TV sprejemnikom in telefonom v bolnišnici ali zdravilišču, dodatna nemedicinska nega, postrežba in prehrana v času zdravljenja v bolnišnici ali zdravilišču, tehnično zahtevnejši pripomočki ali pripomočki izdelani iz materialov, ki ne štejejo za pravico iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ter zdravila z negativne liste. V paket pa ni vključena pravica po izdelavi zoboprotektnih nadomestkov iz zlata.

PAKETA ODDIH IN NEGA

Domače in tuje fizične in pravne osebe se lahko zavarujejo za storitve in pravice, ki niso vključene v obvezno zdravstveno zavarovanje, in sicer za paketa: oddih A in oddih B ter paket nega.

Paket "ODDIH" vključuje oddih, programiran v skladu z medicinsko doktrino ali program preventivnega zdravlilnega zdravljenja, namenjenega ohranjanju in krepitvi zdravja, kot tudi izboljšanje stanja pri kronično bolnih.

Participacije po novem več ne bo.

am bulantne, bolnišnične in terciarne zdravstvene dejavnosti,

- nemedicinski del oskrbe v bolnišnici,

- zdraviliški del zdravljenja, ki je nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja (storitve in nemedicinski del oskrbe). Riziki zavarovanja za paket "ZDRAVSTVENA VARNOST — KURATIVA" izključujejo zdravljenje poškodb izven dela.

Paket "VELIKO TVEGANJE" vključuje zavarovanje za najzahtevnejše diagnostične in terapevtske storitve (druga točka 23. člena zakona o zdravstveni dejavnosti in zdravstvenem zavarovanju), kot tudi zavarovanje za dializo, vstavitev endoprotez, zdravljenje v intenzivni terapiji ter zdravljenje v tujini. Vse te storitve se nanašajo le na zdravljenje boleznih, izključujejo pa zdravljenje poškodb izven dela.

S sklenitvijo pogodbe za paket "POŠKODBA" se zavarovana oseba zavaruje za razliko do polne vrednosti storitev pri zdravljenju poškodb izven dela.

Prostovoljno zavarovanje za paket "ZOBOZDRAVSTVO" obsega zavarovanje za razliko do polne vrednosti storitev za:

- zobozdravstvene storitve s področja preprečevanja, odkrivanja in zdravljenja boleznih zob in ustne votline,

Zdravje ne bo poceni

ZAVAROVANJE LIST	ZAVAROVANJE LIST	OBMOČNA ENOTA IZPOSTAVA
za paket: Doba trajanja zavarovanja po polici številka: je od: do: Premija je plačana do:	za paket: Doba trajanja zavarovanja po polici številka: je od: do: Premija je plačana do:	IZKAZNICA O PROSTOVOLJNEM ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU Zavarovalec: bivališče: matična številka (EMŠO): izdal: Z. G. M. P. O. S. 1992 V: dne 1992
2228 UVELJAVLJANJE PRAVIC Zavarovana oseba je prvič uveljavila pravico iz paketa: dne	2228 UVELJAVLJANJE PRAVIC Zavarovana oseba je prvič uveljavila pravico iz paketa: dne	

ZAVAROVANJE LIST	ZAVAROVANJE LIST
za paket: Doba trajanja zavarovanja po polici številka: je od: do: Premija je plačana do:	za paket: Doba trajanja zavarovanja po polici številka: je od: do: Premija je plačana do:
2228 UVELJAVLJANJE PRAVIC Zavarovana oseba je prvič uveljavila pravico iz paketa: dne	2228 UVELJAVLJANJE PRAVIC Zavarovana oseba je prvič uveljavila pravico iz paketa: dne

Izkaznica o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju.

NO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE-CELOTA" pridobi zavarovane osebe vse pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja v skladu z določili Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju z izjemo pravic nadomestil v času zadržanosti z dela, pogrebne in posmrtnine. S sklenitvijo zavarovanja za ta paket zavarovane osebe niso zavarovane za razliko med vrednostjo storitev iz obveznega zavarovanja in njihovo polno vrednostjo.

Paket "VKLJUČITEV V OBVEZNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE — O-S-B" vključuje storitve s področij:

- nujne medicinske pomoči vključno z nujnimi reševalnimi prevozi,

- zdravljenje in nego na domu,

- osnovne dejavnosti brez zobozdravstva, specialistično-ambulantne, bolnišnične in terciarne zdravstvene dejavnosti v vrednosti storitev, obsegu in po postopku kot je predviden v obveznem zdravstvenem zavarovanju.

Paket "VKLJUČITEV V OBVEZNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE — ZOBOZDRAVSTVO" vključuje storitve:

- s področja zdravljenja zob in ustne votline,

- zoboprotektne storitve in nadomestke v vrednosti storitev, obsegu in standardu in po postopku kot je predviden v obveznem zdravstvenem zavarovanju.

SKLENITEV ZAVAROVALNE POGODBE

Fizične in pravne osebe se vključijo v prostovoljno zavarovanje s sklenitvijo zavarovalne pogodbe. Ta mora vsebovati:

- navedbo zavarovalnih paketov, za katere sklenitelj sklepa zavarovanje,

- poimensko navedbo oseb, ki so s sklenitvijo zavarovalne pogodbe pridobile lastnost zavarovane osebe iz prostovoljnega zavarovanja,

- višino premije in način njenega poravnavanja,

- dobo kritja zavarovanja,

- trajanje oziroma prenehanje zavarovanja.

Zavarovalna pogodba je sklenjena, ko sklenitelj in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije podpišeta zavarovalno listino. Sklenitelj s sklenitvijo pogodbe lahko zavaruje sebe ali drugo osebo (individualno zavarovanje), ter svoje družinske člane, ki so po njem zavarovani v obveznem zdravstvenem zavarovanju (družinsko zavarovanje). Sklenitelj zavaroval-

ne pogodbe v okviru skupinskega zavarovanja je lahko tudi: delodajalec za delavce, ki so pri njem zaposleni in za njihove družinske člane, drugi zavezanec za plačilo prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje za osebe, za katere ta prispevek plačuje, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za upokojence in njihove družinske člane, sindikati, društva ter druge fizične in pravne osebe za svoje člane in osebe, za katere so pripravljene prevzeti obveznosti iz prostovoljnega zavarovanja.

ZAVAROVANJE ZA DOLOČEN IN NEDOLOČEN ČAS

Zavarovalne pogodbe se sklepajo za časovno omejeno in časovno neomejeno obdobje. Doba trajanja ne more biti krajša od treh let za pakete

V čakalnici. (Foto: OM)

"Zobozdravstvo", "Nadstandard", "Nega", "Oddih", "VOZ-Zobozdravstvo" in "VOZ-O-S-B" ter od enega leta za vse druge pakete. Prostovoljno zavarovanje se prične naslednji dan, ko je bila podpisana zavarovalna polica. Sklenitelj mora ob podpisu police plačati najmanj prvi obrok premije. Sklenitelj, ki ni državljan Republike Slovenije in ki ne biva na območju R Slovenije mora ob podpisu police plačati premijo za celotno zavarovalno obdobje.

IZKAZNICA O PROSTOVOLJNEM ZAVAROVANJU

Zavarovanci, ki so vključeni v prostovoljno zavarovanje, bodo prejeli od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije posebno izkaznico. Z njo se bodo izkazovali pri zdravstvenih zavodih in za-

sebnih zdravstvenih delavcih. Na ta način jim ne bo treba doplačevati razlik v vrednosti storitev, saj bo to namesto njih opravil Zavod za zdravstveno zavarovanje.

Izkaznica o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju mora vsebovati: podatke o zavarovani osebi (ime, priimek, rojstne podatke, bivališče in šifra zavarovane osebe), pakete, za katere je zavarovana, kritje zavarovanja, območno enoto ZZSS, v kateri je evidentirana v obveznem zdravstvenem zavarovanju oziroma, v kateri je sklenjeno prostovoljno zavarovanje in številko zavarovalne police. Sestavni del izkaznice o prostovoljnem zavarovanju so zavarovalni listi za posamezne pakete zavarovanja.

PREMIJE, POPUSTI, BONUSI

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ponuja sklenitelju tudi nekatere ugodnosti v obliki popustov in znižanja premije (bonusi). Popusti so predvideni v primeru skupinskega zavarovanja, če skupina šteje najmanj petnajst oseb. Popusti so predvideni tudi v primeru, če sklenitelj plača premijo ob sklenitvi police v celoti. Popust je večji, če je premija plačana za več let naprej in lahko doseže tudi sedem odstotkov. Poleg tega so možni popusti za skupine zavarovancev, ki se vključujejo v različne programe za krepitve oziroma ohranitev zdravja. Sklenitelju se zniža premija (bonus), če zavarovana oseba eno leto po sklenitvi pogodbe ni uveljavila zahtevka do zavarovalnice in sicer za pet odstotkov pri vsakem paketu. Ta bonus se poveča za vsako nadaljnje leto, za katero ni bila izplačana zavarovalnina za pet odstotkov, vendar bonus lahko doseže največ 15 odstotkov premije.

KRITJE ZAVAROVANJA

Zavod za zdravstveno zavarovanje krije zavarovanje sklenitelju oziroma osebam, ki jih je zavaroval: trideset dni po podpisu police pri vseh paketih iz 4. in 16. člena, devdeset dni pri paketih

"NADSTANDARD" in šest mesecev po podpisu police za paket "ODDIH".

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje je pri nas novost, ki za zdaj pri nekaterih še vzbuja strah. Tisti, ki pogosto obiskujejo zdravnike, bodo kmalu ugotovili, da je ugodnejše od sedanje participacije. Glede na to, da bo Zavod za zdravstveno zavarovanje v kratkem izdal prospekt o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju, bodo imeli zavarovanci dovolj časa, da si bodo izbrali najugodnejši zavarovalni paket. Ne glede na to, kakšen paket bo kdo izbral, zdravje ne bo poceni, zato bo najboljše, če bomo ostali zdravi. Preventiva bo v novih razmerah še bolj pridobila na veljavi. V tem trenutku pa je še vedno odprto vprašanje, kako bo z zavarovanjem socialno najbolj ogroženih prebivalcev.

PRIPRAVILA: MG

HRGA d.o.o. GABRIK 28
TRGOVINA JURŠINCI 062 758-042

- OKRASNI PESEK ZA GROBOVE
- lamelni parket
- gradbeni les in stenske obloge

BAKHOSOV HRAM

LACKOVA 6

IZOLACIJSKE FASADE
S STIROPOROM IN ZAKLJUČNIM SLOJEM BAVLIT

- postavljamo gradbeni odel in ravnino ALU vogalnike
- opravišmo vsa slikopleskarska dela
- nudimo obsežno odplačevanje
- za opremljena dela damo garancijo

Inf: vsak dan od 7. do 10. ure
☎ 062/681-576

TRGOVINA
AGRAR

Ormož - Hardek ☎ 702-306

- kmetijska mehanizacija
- mineralna gnojila
- zaščitna sredstva
- semena
- prodaja plinskega olja, D2, motornega olja in ostalih maziv

AKTUALNO
TRGOVSKO PODJETJE d.o.o.

Zamušani 2, Gorišnica
TEL., FAX 062 712-272

VSI PROIZVODI SAVE KRANJ

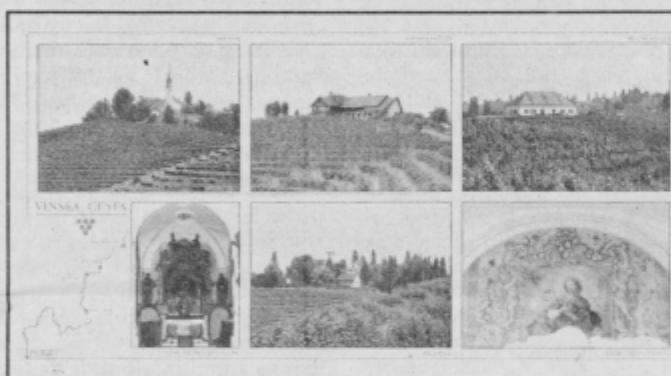
Ugodna prodaja pnevmatik za osebna in tovorna vozila ter traktorje! Brezplačna montaža pri nas kupljenih gum za osebna vozila!
Prodaja na čelak

M Trgovito Koper

Altaval

PRODAJALNA Z AVTOMATERIALOM
MAISTROVA UL. 1, PTUJ ☎ 776-333

Nova razglednica ormoške vinske ceste

Prijetna razglednica za vsakogar, ki želi v te kraje

V letošnjem letu je pri Mariborskem tisku izšla nova razglednica ormoške vinske ceste s sedmimi prijetnimi motivi iz osrčja jeruzalemskih gor od Svetinj, Taverne Kupljen, zidance Malek in freske v kapeli na Maleku, Jeruzale-

ma, zemljevida vinske ceste, ki pelje od Ormoža preko Litmerka, Jeruzalema do fotografije oltarja v cerkvi na Jeruzalemu.

Motive je poiskal in fotografiral ormoški fotograf Štefan Hozyan. VT

Šolski zvonec nam je zaupal

MIKLAVŽ PRI ORMOŽU * Na šoli pri Miklavžu in v Ivanjkovcih se v teh dneh intenzivno pripravljajo na projektni teden z naslovom ŠOLA NEKOLIKO DRUGAČE, ki bo trajal med 2. in 6. novembrom, ko bodo med drugim proslavljali stoletnico sedanje šolske zgradbe, ki je pri Miklavžu že tretja po vrsti.

SLOVENSKA BISTRICA * minuli četrtek so imeli petošolci OŠ Pohorski odred projektni dan na temo "Od krema - do stekla". Učenci so si ogledali tovarno stekla ter spoznali težaško delo steklopihalcev ter drugih pomožnih poklicev. Tako so zaokrožili znanje o Pohorju in Pohorskih steklarnah.

Učiteljice elementarke na tej šoli pa so se odločile, da pričnejo z letošnjim šolskim letom z dveletnim opismenjevanjem otrok. Tako me nijo, da bodo učenci bo-

lje obvladali branje in pisanje. Drugo šolsko leto bodo s svojimi učenci šle v drugi razred.

TOMAŽ PRI-ORMOŽU * Učenci četrtil razredov imajo v tem tednu projektno nalogo z naslovom "Šumijo gozdovi domači", učenci pa so odšli v posamezne delavnice, kjer so se seznanjali z delom rezbarjev in mizarjev.

STOPERCE * Učenci drugega razreda so skupaj z vrstniki iz Osnovne šole Majšperk preživeli naravoslovni dan v gozdu, katerega skrivnosti so jim odkrili gozdarji. Pripravili so tudi projekt za sadovnjak, da bodo pomagali urejati šolski sadovnjak.

VIDEM * Pravilna vožnja s kolesom, vse o prometu in še kaj je bil namen pogovora učencev s policistoma, ki sta prejšnji teden obiskala šolo. Ogledala sta si tudi šolsko kolesarnico in seznanila učence o tem, da morajo imeti vsi izpit za kolo.

NAJ CVETE STO CVETOV

Če kje, potem to načelo velja v turizmu. Zanj niso potrebne velike investicije, o katerih mesece in mesece razpravlja peščica ljudi. Turizem sestavljajo stotine drobnih idej in investicij, stotine podjetnih ljudi, ki znajo poiskati svoje mesto in dobiček v turistični pogači. A če ni uspešna celota, tudi posameznik ne more biti uspešen. Usodno smo povezani med sabo in s svojim krajem. Zato je prav, da se združimo v turistični skupnosti, kjer bomo lahko zastopali skupne interese.

ZAKLADNICA TISOČLETIJ JE V NAŠIH ROKAH

PTUJ

Informacije: TIC Ptuj, Slovenski trg 14, tel.: 062/771-569

SAVO KOZJAK, VODJA OBČINSKEGA SODNIKA ZA PREKRŠKE

Za večje prekrške ponovno začasni odvzem vozniške

* V ptujski občini tudi do 7000 prekrškov letno * Letos zalotili že 807 alkoholiziranih voznikov, lani v vsem letu 160 manj * Šentilj se je tudi po prekrških "preselil" v Gruškovje

Že doslej so ptujski sodniki za prekrške obravnavali 5 do 7 tisoč prekrškov letno, letos pa se bo, kot kaže, to število še povečalo. Samo do sedaj so sprejeli že 1150 predlogov več kot jih je bilo lani v vsem letu. Kar 85 odstotkov predlogov zapišejo policisti, od tega je 90 odstotkov prometnih prekrškov, sicer pa so tu še predlogi davčne službe in odkar je Ptuj obmejna občina, se je povečalo število prekrškov tudi zaradi prehajanja meje in tihotapljenja orožja.

PIJEMO IN VOZIMO

Po osamosvojitvi Slovenije smo dobili tudi lastno zakonodajo za tista področja, kjer smo se doslej ravnali po jugoslovanskih zakonih. Tako so sodniki za prekrške po zakonu o varnosti cestnega prometa sicer lahko izrekli varstveni ukrep o prepovedi vožnje, vendar to ni bil nujni ukrep. Vinjeni vozniki in vozniki, ki so napravili večji prekršek, so plačali le denarno kazen.

Savo Kozjak, vodja občinskega sodnika za prekrške, je povedal: "Odkar ne izrekamo varstvenega ukrepa o prepovedi vožnje, se je število vinjenih voznikov na cesti povečalo. Letos so policisti do konca septembra zalotili 807 vinjenih voznikov, lani v vsem letu 645, letos jih je kar 485 odklonilo preizkus za ugotavljanje alkohola v krvi. Tudi število prometnih nezgod je v porastu, veliko jih povzroči prav alkohol. Zato in tudi po priporočilu ljubljanskega se-

nata smo se na Ptuj odločili, da bomo ponovno uvedli varstveni ukrep o prepovedi vožnje, torej začasen odvzem vozniške dovoljenja. Ta ukrep bomo izrekli za povratnike, za tiste, ki bodo imeli večjo količino alkohola v krvi in za tiste, ki bodo povzročili neposredno nevarnost. Ukrep bo odvisen od teže prekrška in bo trajal od enega meseca do enega leta. Velja torej, da lahko ima voznik do 0,5 promila alkohola v krvi, pokleni voznik pa nič. V pripravi je tudi zakon, ki bo povečal možne denarne kazni za prometne prekrške dva do trikrat glede na sedanje."

MLADOLETNIKI NEVARNI SEBI IN DRUGIM

V lanskem letu so ptujski sodniki za prekrške obravnavali 513 primerov kršitev cestnoprometnih predpisov mladoletnikov, letos pa samo do konca septembra že 586 tovrstnih

prekrškov. Gre v glavnem za voznike koles z motorjem, v nekaj primerih za voznike motornih vozil brez vozniškega izpita. Kazni v glavnem niso učinkovite, obravnava pa ustvarja velike in nepotrebne stroške za državo. Učinkovit je začasen odvzem vozila in na Ptuj so doslej izrekli dva tovrstna varstvena ukrepa. Kolesi z motorjem so hranili na policijski postaji.

RAZGRAJAČI IN TUJCI

Približno 500 primerov letno obravnavajo ptujski sodniki za prekrške prekrškov zoper javni red

in mir. Povzročajo jih alkohol in neurejene družinske razmere, veliko teh prekrškov se dogaja okoli gostilniškega življenja.

V ptujski občini se je število prekrškov povečalo v času, odkar je občina postala obmejna. Mejna policijska postaja Gruškovje — Zavrč prijavlja veliko kršitev zakona o državnih mejah in zakona o tujcih. Gre v glavnem za prehajanje državne meje zunaj mejnih prehodov in tihotapljenje orožja. Kršitelji so predvsem Hrvati. Samo v dežurni službi, torej popoldan in v soboto ali nedeljo, so ptujski sodniki za prekrške obravnavali letos 300 tovrstnih primerov. Ker lahko Hrvati prehajajo mejo samo z osebno izkaznico, se sedaj dogaja, da kazni od kršiteljev ne morejo izterjati kljub zadržanju njihovih potnih listin, saj so le-ti že odpotovali v svojo državo. Vodja ptujskega sodnika za prekrške Savo Kozjak tudi zato meni, da Ptuj potrebuje lastno Upravo za notranje zadeve in prostore za pridržanje.

McZ

LOJZE PETERLE OBISKAL PTUJ

Z bogatim Ptujem za srečno Slovenijo

Predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle je 13. oktobra obiskal ptujsko občino. Najprej je obiskal Videm in si ogledal Korpičevo kmetijo v Sovičah. Po ogledu Perutnininih obratov se je na volilnem shodu na ptujskem Mestnem trgu srečal z občani. Najprej je spregovoril Ivan Jurkovič, predsednik ptujskih krščanskih demokratov, katerih slogan se glasi "Z bogatim Ptujem za srečno Slovenijo", nato pa je Ptujčane nagovoril prvak stranke Lojze Peterle.

Po shodu pred kavarno Evropa je Lojze Peterle odšel na Gomo in Polensak.

Lojze Peterle je pohvalil Ptuj, češ da se je polepšal in razvil, odkar so imeli tukaj slovenski krščanski demokrati svoj prvi shod. Takrat so bili še malo znana stranka, ki pa je v tem času pridobila ugled in prijatelje. Teh imajo tudi po svetu veliko in tudi zato je bila Slovenija tako hitro mednarodno priznana, meni Lojze Peterle. "V času, ko sem vodil našo vladno, smo veli-

tički. V tem smislu moramo po Peterletovem mnenju spremeniti koncept turizma. Prvak SKD in bivši predsednik slovenske vlade se je zahvalil za dosedanje podporo in je zaželel ptujski občini, da bi lahko uredila svoje načrte. "Pogledal sem se v stanje našega gospodarstva in vidim znake, ki kažejo na dobre možnosti," je rekel Lojze Peterle.

Lojzetu Peterletu se je potožil tudi Albin Rampre s Kupčinega Vrha pri Stopercah. Strankarski prvak mu sicer ni mogel pomagati, pač pa ga je predsednik ptujske vlade Branko Brumen odpeljal k Silvi Cerček, zadolženi za zdravstvo pri IS. Ta se je s pomočjo Centra za socialno delo poglabila v primer 42-letnega gospodarja 13 hektarjev velike haloške domačije in očeta treh otrok, ki ima sedaj velike zdravstvene težave.

ko storili, veliko dela pa še čaka. Naši družini moramo postaviti nove temelje. Številne zakone in podzakonske akte smo že sprejeli, imamo svobodo, svojo državo, svoj denar," je rekel Lojze Peterle. Nadaljeval je, da krščanski demokrati zagotavljajo, da ne bo nikoli več tako, kot je bilo. Politiko pojmujejo kot službo ljudstvu, kot delo za skupni blagor, ne pa delitev stolčkov. Oblasti ne pojmujejo tako kot tovariši v enopartijskem sistemu, ko je vse služilo samo partiji in je država hodila po človeku. Država mora služiti človeku. V svojem programu obljubljajo urediti tistih ciljev, ki jih v prvih dveh letih še niso dosegli.

Sicer pa gredo v svojem programu od človeka k družini, narodu in državi, je rekel Lojze Peterle. Tri vladne, ki jih bo imela v letošnjem letu Slovenija, ne pomagajo k njenemu ugledu v tujini, ne budijo zanimanja tujega kapitala za nas. Svetu moramo znati prodajati našo lepoto in to predvsem imovitim ljudem, ki jih privlačijo naši ko-

Volilni shod je bil namenjen tudi dialogu in mikrofonsko prepustili obiskovalcem.

Predsednik Neodvisnih sindikatov Slovenije Rastko Plohl je opozoril na problem lastninjenj, divjih privatizacij in nujnost decentralizacije Slovenije, saj postajajo nekateri od ljubljane oddaljeni predeli vedno bolj provincialni in namenjeni prehranjevanju ter oskrbi osrednjega dela države. Shod in Lojzeta Peterleta je pozdravil ptujski župan Vojteh Rajher in povedal, da pričakujemo od nove vlade, da bi nam dopustila izraziti svojo lastno sposobnost in svoje znanje. Peterletova vlada je vzpostavila državo navzven, mi pa pričakujemo gradnjo države navznoter. Zato veliko pričakujemo tudi od zakona o lokalni samoupravi, je rekel Vojteh Rajher. Predsednik ptujske vlade Branko Brumen je povabil Lojzeta Peterleta na posvet o razvoju Ptuja, ki bo v novembru. Oglasili so se tudi nekateri drugi občani.

M. Zupani

V ptujskem muzeju je bila gostja plesalka, koreografinja, pedagoginja Jasna Knez

Nežnost je nekaj, kar ne smemo izgubiti

Jasna Knez se je s Ptujem prvič srečala že pred dolgi leti, ko je v ptujskem gledališču gostoval NO teater iz Japonske. Ptujčani, vsaj tisti, ki se ne zanimajo posebej za sodobni ples, pa so se z njo prvič srečali ob razstavi Srečanje z Jutrovim, ko je predstavila orientalske plesne in imela spomladi tudi tečaj orientalskega plesa. Bila pa je tudi prva gostja prireditelj muzeja Znani Slovenci v ptujskem muzeju. Takrat smo poklepetali z njo tudi za naš časopis.

Ko vidiš plesati Jasno Knez, ko jo slišiš pripovedovati o tej svoji veliki ljubezni, je preprosto ne moreš vprašati od kdaj in kaj je bilo tisto usodno zaradi česar se je pričela ukvarjati z izraznim ali sodobnim plesom. Zakaj Jasna Knez in sodoben ples je eno in isto in spraševati jo, kdaj in zakaj je odveč. Kot jo spraševati kaj ji pomeni ples, saj je ne samo prepričljiva v plesu samem, ampak tudi v pripovedovanju o njem, Jasna Knez sodoben ples preprosto živi. Tudi kadar ne pleše.

Kje vse že ni plesala. Doma v tujini, na odru, na ulici, na peščenih obalah, na samostanskem dvorišču ...

Z izraznim, modernim plesom je v Sloveniji pričela Meta Vidmar, ki je bila učenka svetovno znane koreografinje in pedagoginje Nemke Mary Wigman. Živa Kraigher, ki je učila tudi Jasno Knez pa je bila njena učenka. Jasna Knez se je izobraževala tudi v Londonu, Belgiji, Benetkah in še kje. Nekaj časa je na srednji vzgojiteljski šoli v Ljubljani učila ritmično gibalno vzgojo, že nekaj časa pa ubira pot svobodnega umetnika, ki ni lahka, vendar kot sama pravi, če delaš kar delaš z veseljem, z ljubeznijo, je vse mogoče, čeprav tudi ne zanika, da je mogoče tudi zaradi moralne in finančne podpore staršev, ki je ob hčerki še kako potrebna.

Zakaj govorimo o izraznem plesu?

Jasna Knez: Pravzaprav je vsak ples izrazni. Primernejše poimenovanje je sodoben ples, ker se je razvil, populariziral v sodobnem času. Ima pa korenine v ljudskih, religioznih plesih. Svoje oblike in vsebine črpa iz zelo starih plesov zgodovine človeštva. Razvil in razširil se je v sodobnosti, zato rečem, da je to sodobni izrazni ples.

Od kod črpa Jasna Knez za svoje avtorske ples?

Jasna Knez: Sama ne vem... Iz sebe, iz ljudi, ki mi dajejo, vržejo, podarjujejo raznorazne stvari, v meni se vse to prene, vse to podoživim, premislim in potem to v gibu izrazim.

Živi sodobni izrazni ples samo v skupinah, ki ga plešejo ali ima tudi publika, ki polni dvorane?

Jasna Knez: Atraktiven ples kot je disco, revijski, ima seveda več publike. Bi pa rekla, da ima sodobni, izrazni ples, ki mogoče ni tako spektakularen v teh zunanjih oblikah, je pa mogoče vsebinsko in idejno, čustveno bolj nabit, do-

Ples mi daje moč, energijo ... (Foto: Tone Stojko)

živet, manj publike, zato pa bolj privrženo. Seveda pa si želimo, da bi je imeli več, da bi se sodobni ples še bolj razširil.

Morda pa je v tem prednost, v prostoru z manj publike ga je mogoče bolj doživeti, občutiti...

Jasna Knez: Da, strinjam se z vami. Sodobni, izrazni ples ne prenese velikih odrov, cirkuških aren, stadionov, množičnosti, ker se zgubi v daljavi vsa ta energija, ki seva, sije iz plesalca, vsi majhni miniturni gibi, vsa doživljanja se izgubijo, to je tako kot rečemo iz letala je vse dobro. Če pa je neka stvar potencirana, da mora biti večja, izgubi avtentično posebnost, ker moraš narediti kompromis za to, da zadovoljiš tej vidljivosti, se moraš posvetiti le enemu delu doživljanja - vodenemu.

Sama sebi ste koreografinja, kostumografinja, šivilja, menagerka ..., na koncu, ko predstava že steče ste šele plesalka. Kako zmorate?

Jasna Knez: Verjetno samo zato, ker me vedno, vedno ples znova in znova navduši, me napolni, osreči. Vso energijo, ki jo porabim za vse te stvari, da predstava nastane in je za to v gledališčih zaposlenih tudi deset ljudi, dobim s plesom, ker je ples res čudežen, nenadoma vsa utrujenost zbledi, v plesu dobim moč, da ljubim bolj, da sem sposobna hoditi med ljudmi, da jim lahko pogledam v oči ... Ples ima kot kaže tudi sposobnost danja, če ti njemu daš.

Je izrazni ples, razumsko obvladovanje telesa, gibov, hotenj, kakšna je povezava telesa z gibi, s hotenji?

Jasna Knez: Te povezave so nenavadne. Mogoče nerazumljive. Veliko je spontanosti, navdiha, notranjega vzgiba, za katere ne veš od kod prihajajo, zakaj, predaš se notranjemu vzgibu, ko skušaš svoj ples doreči, potem tudi razmišljaš in tako razumsko pripomoreš, da ples raste. Zdi se mi, da je potrebno kombiniranje enega in drugega, da nastane zanimiv in umetniško kvaliteten ples.

Kako je v svetu z izraznim plesom?

Jasna Knez: Podobno kot pri nas. Čisti izrazni, umetniški ples se povsod po svetu težko uveljavlja, preživlja. Zahteva veliko časa, veliko truda. Teža-ve plesalcev sodobnega plesa so povsod po svetu enake, vsi se zelo težko preživljajo in prebijajo, imajo pa povsod po svetu publiko, so ljudje, ki imajo to radi, zato pa vsi skupaj vstrajamo. V Sloveniji je sodobni ples kar precej razvit, v Ljubljani imamo zdaj tudi plesno gledališče, slovenski plesalci sodobnega plesa imajo uspehe tudi v tujini, smo ves čas v koraku z Evropo in svetom. Mogoče ne toliko po tehnični strani kot po idejni. Moji prijatelji, plesalke in plesalci, ki gredo plesat v tujino imajo uspeh zato, ker imajo zelo, zelo veliko izrazno moč.

Ples na ulici, trgu ...

Jasna Knez: Ples na cesti je nekaj najtežjega. Sama sem to doživela, plesala sem po evropskih mentropolah. Prvič moraš premagati brezbrižnost, začude-nje, pripombe, opazke, vse tisto pač, kako človek reagira, ko te vidi, ko plešeš na ulici. Tisti, ki so sproščeni brez predsodkov, sami v sebi osvobojeni, se bodo ustavili in

pogledali. Nekdo drug, ki je poln zavor mu bo nerodno, bo pogledal proč. Nenadoma, ko plešeš na cesti, spoznaš vso paleto človeških značajev, to bi lahko bila že sociološka študija. Je pa ples na cesti zanimiv, ker se odzivaš na ljudi, se odzivaš ne cesti, tudi na svoje razpoloženje, lahko postaneš agresiven ali pa nežen, če hočeš pokazati, da je tudi nežnost nekaj kar ne smemo izgubiti. Moraš pa biti zelo močan, da premagaš vsa ta reagiranja.

So bili začetki težki?

Jasna Knez: Bilo je težko, pa se tega nismo zavedali, ker smo imeli tako radi ples in nas težave niso kaj dosti obremenjevale. Moram reči, da tako kot se svet spreminja, se spreminja tudi ples, kostumi in s tem se spreminjajo tudi ljudje. Če so se ob naših začetkih zgražali na primer nad tesno oprijemajo-čimi dresi, nad našim načinom gibanja, ki se razlikuje od klasičnega baleta, nas danes sprejemajo. Bilo je težko, pa smo bili mladi, polni entuziazma, morali smo premagati nek način razmišljanja v ljudeh.

Nataša Vodušek

Športna kultura v Planinskem in Zgodovinskem društvu

Športna kultura je nov terminus za področje športa v smislu celotne kvalitete bivanja in udejstvovanja zaradi nove, širše vsebine.

Ptujski planinci so na običnem zboru Zgodovinskega društva Ptuj to novo vsebino športa vzeli dobesedno in predlagali skupno akcijo obeh društev v smislu uživanja kulture na športni način, oziroma izvajanja športnih aktivnosti v sferi kulture.

Skupna akcija bo 24. 10. 1992. Planinci in člani Zgodovinskega društva Ptuj ter nekaj imenitnih gostov bomo iz avtobusne postaje Ptuj ob 8. uri krenili proti Ptujski Gori, kjer se bomo sprehodili skozi 600 let zgodovine te znamenite romarske cerkve, bisera gotike na Slovenskem in si pod strokovnim vodstvom ogledali restavratske posege, ki bi naj arhitekturi, predvsem na okrasju na njej vrnili stari sijaj.

Skupna pot se bo nadaljevala do Doklec, kjer bodo izstopili tisti, ki težje hodijo, ostali bomo nadaljevali do Narapelj, kjer se bomo pri bivši šoli napotili v hrib po Haloški planinski poti. Po dveh urah, če

ne bo preveč postankov, bomo prispeli na Janški Vrh, kjer si bomo ogledali obnovljeno cerkev, ki slogovno sodi celo v romantiko. Nekoliko nižje od cerkve je 7. točka Haloške planinske poti (g. Rodošek). Po prijetni poti se bomo spustili na Janški Vrh 19 (g. Likovec), kjer nas bodo po domače pogostili. Kaj bo, pa ne bomo izdali, ker sicer sladokusci ne bodo videli dovolj smisla za pešačenje. Po zakuski se bomo srečali tudi z dobrimi in slabimi stranmi vinogradništva in vinarstva v tem delu Haloz.

Člani obeh društev bomo za skupno akcijo odšteli 500,00 SIT po osebi. Da ne bo preveliko avtobusnih sedežev in porcij, se člani prijavite na sedežih obeh društev — posebnih vabil ne bo.

S to akcijo se obe društvi pripravljata na prihodnje leto, ko bo Zgodovinsko društvo praznovalo častitljivo 100-letnico, Planinsko društvo pa 40-letnico.

Pridite s športno zagnano stjo in kulturnim zanosom.

Predsednik

Planinskega društva Ptuj

Tone Purg

Predsednik

Zgodovinskega društva Ptuj

Bojan Terbec

AŠH

AVTO ŠOLA "HERAK"

Zilherlova pl. 16, 62250 Ptuj

Tel.: 062/771-431

Bodoče voznike motornih vozil obveščamo, da pričnemo s tečajem CESTNOPROMETNIH PREDPI-SOV za "A" in "B" kategorijo 26. OKTOBRA 1992 ob 16. uri v naj sodobnejše opremljeni učilnici TEHNIŠKEGA PTUJA, Ormoška cesta 29, z naj sodobnejšo računalniško, video in grafo tehniko pod strokovnim vodstvom Hinka MAGDALENCA.

ČE ŽELITE POSTATI DOBER IN VAREN VOZNIK, OBIŠČITE

AVTO ŠOLA HERAK

Prijave in informacije na tel.: 771-431 in 772-421

Na urah turških pravljic sto in več otrok

Turkomandija odmeva po Sloveniji

Neverjetno kolikšno je zanimanje za ure turških pravljic na ptujskem gradu, ki jih pod imenom Turkomandija organizirata Pokrajinski muzej ter Ljudska in študijska knjižnica. Vsak četrtek privabljajo sto in več otrok. Če je človek pomislil, da se bodo po začetni evforiji otroci in starši naveličali, se dogaja ravno nasprotno.

Pred dnevi so ure pravljic predstavili vodjem aktivov likovnih pedagogov Slovenije na seminarju v Velenju. Seminar je organiziral Zavod za šolstvo. Navdušenje je preskromna beseda za odziv likovnih pedagogov. Ne samo, da so ugotavljali, da so muzejska vrata za otroke drugod po Sloveniji takorekoč zaprta, presenetila jih je slikanica, pa delovni listi. Helena Berce-Golob iz Zavoda za šolstvo pa je ocenila delovne liste in slikanice kot zelo kakovosten material, ki ga je Pedagoški inštitut vključil v projekt celostne estetske vzgoje.

Tudi, ko je knjižničarka predstavila sodelovanje ptujske knjižnice z muzejem pri organizaciji pravljicnih ur knjižničarjem Slovenije, so bili presenečeni in navdušeni, zdaj hočejo vse knjižnice priti v Ptuj ne samo na ogled razstave, ampak tudi na pravilnično uro.

Denarja za to dejavnost tako-rekoč ni, muzej pripravlja to s sponzorji, ki omogočajo otrokom pokušnjo turškega čaja, za pobarvano leseno lutko Turka kepico sladolea, barvanke, zloženke, barvice in še kaj ... Pravljice poslušajo otroci v pravljicnem kotičku, si ogledajo razstavo, imajo plesno animacijo, sestavljajo barvno sestavljanke, dobijo cvetlični vrt - naprtno lutke s katerimi je mogoče početi marsikaj.

V muzeju so dakazali, skupaj s knjižnico brez "velikih programov", kaj vse je mogoče narediti. Za nadaljevanje pa je potreben denar, ki bo zagotovljen v rednem programu muzeja in knjižnice, kakaj akcija je prerasla sama sebe in njen namen bo dosežen le, če se bo nadaljevala. Bomo v občini znali in hoteli prisluhniti muzejskim delavcem in knjižničarjem, pa ne samo njim, ampak danes sto in več, jutri tisoč in več otrokom, ki jim pomeni obisk muzeja doživeti, kakršnega jim ne more nadomestiti ne knjiga, ne televizija, učitelj, vzgojitelj ... Smo pripravljeni nekaj denarja, ki ga namenimo za mondeno opremo občinskih pisarn namestiti tudi za prijetne ure otrok?

NaV

Obvestilo Ptujčanom

Na podlagi javne razgrnitve načrtov ureditve spominskega parka in pridobljene dokumentacije se bodo v tem in prihodnjem tednu (19/10 do 27/10-1992) pričela gradbena dela v bodočem spominskem parku (staro mestno pokopališče) za potrebe prestavitve spomenika Jožeta Lacka. Za izvajanje gradbenih del je bil izbran GRADIS. Strokovni nadzor bosta izvajala Projekta inženiring in Zavod za varstvo narave in kulturne dediščine Maribor.

Tako bo Savinškov spomenik zaživel kot osrednja figura spominskega parka, ki je sredi urbanega področja našega mesta. Dokumentacija za PROJEKT SPOMINSKI PARK je razdeljena v tri faze. I. faza je predstavitev spomenika, II. faza za infrastruktura in aleja pomembnih moč, III. faza — celostna podoba spominskega

parka (zgodovinska, umetnostnozgodovinska, urbanistična, prometna, krajinska spominska, sprehajalna, ...). Dokumentacija za I. fazo je zaključena, v teku (do konca leta 1992) je II. faza in III. pa do marca 1993 (III. faza se bo pričela leta 1994 in se zaključila leta 2018). Nobena od faz ne vključuje rušenja drevja, odstranjevanja spomenikov in obeležij.

Končni in potrebni cilji:

Tako pomemben prostor sredi našega mesta, namenjen spominu, opominu in mirni sprostitvi, mora imeti urejen videz. Enako velja tudi za Slovenski trg.

V tem tednu bo srečanje družine narodnega heroja Jožeta Lacka s predstavniki občine Ptuj.

SEKRETARIAT ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI OBČINE PTUJ

Odgovor na pismo: Mojemu predsedniku

V preteklih dneh je nekatere Ptujčane vznemirilo vabilo na otvoritev in moje sodelovanje pri otvoritvi Goya centra. Ta nemir se je pokazal tako v osebnih klicih po telefonu, z izjavo Demokratske stranke in tudi z zadnjim pismom — Mojemu predsedniku — izpod peresa gospe Božene Čačkovič.

Telefonski pogovori največkrat niso bili prijazni; razumel in sprejemal sem jih kot del opravljanja nalog javne funkcije. Ni pa lahko poslušati grdihih stavkov, besed in misli.

Izjava Demokratske stranke ne zasluži javnega odziva, ker

je, taka kot je, bolj kot posredovanje nekega stališča, namenjena lastni promociji na tuj račun.

Pismo gospe Božene Čačkovič zahteva odgovor.

Vsak protest posameznika in tudi del izjave Demokratske stranke sem razumel kot odvzem dela mandata, da kot predsednik Skupščine občine Ptuj sodelujem na otvoritvi Goya centra. To sem povedal tudi v nagovoru in navzoči so to sprejeli kot del realnosti. Res je, ne v obliki imen, saj nekaterih ne poznam, ker so se skrili v anonimnost in ne v obliki obsodbe, za katero nisem pristojen.

Zelo obžalujem, če sem izgubil zaupanje nekaterih Ptujčanov. Želim pa povedati, da opravljam naloge predsednika skupščine občine v funkciji vseh, ne pa kot predsednik vsem. Nimam se za voditelja ljudskih množic, čeprav mi nekateri očitajo podrejanje uprave; rad pa delam in zahtevam od sodelavcev, delo.

Res je, da sem v pogovoru omenil, da gradimo novo družbo in pri tem mislim na družbo, v kateri ne bo prevladovala ideologija in PRAVICA v imenu ideje, ampak družba ustvarjalnih ljudi,

družba v kateri bo tudi ŽIVLJENJE dobilo svoj smisel. Zato meni ni potrebno odpuščati, pozabljanje, spravašiti, se udejniti ali se pokoriti. Nalogo predsednika skupščine bom opravljal izključno toliko časa, kolikor traja zaupanje parlamenta.

Spomnim se misli "vsi cvetovi bodočnosti so v semenih sedanosti", ker sem jo uporabil, sicer pri izvajanju dolžnosti, v intimnih okolnostih — med prijatelji. Naj ostane tam.

Vojteh RAJHER

Vojaške ugodnosti za vrhunske športnike

Zaslужni športniki nacionalnega in mednarodnega razreda bodo lahko odslej služili vojaški rok z večjimi ugodnostmi in pravicami, kot ostali slovenski vojak, je na novinarski konferenci v Ljubljani v torek, 6. oktobra povedal obrambni minister Janez Janša. Pravilnik o služenju vojaškega roka, ki ga je vlada sprejela sredi septembra, so prilagodili potrebam vrhunskega športa, saj so ga izdelali v sodelovanju s športno zvezo Slovenije. Tako bodo odslej vrhunski športniki lahko služili vojsko v tistih vojašnicah, ki imajo najboljše pogoje za treninge, razen tega pa bodo za športne priprave in tekmovanja lahko koristili od pet do deset dni izrednega dopusta.

Poleg tega je minister Janša predstavil tudi pravilnik o delu vojaške policije in varnostne službe, saj sta do sedaj obe službi delovali po zakonu o obrambi in zaščiti. Odlok podrobneje opredeljuje vlogo in naloge obeh služb in strogo določa razmerja med poveljstvi v teritorialni obrambi ter med obveščevalno in protioobveščevalno dejavnostjo. S tem ukinja dosedanje paralelno delovanje med varnostno službo in poveljstvi. V omenjenem odloku je urejeno tudi sodelovanje med organi za notranje zadeve, varnostno službo in policijo. Zanimivo je predvsem, da bo imela varnostna služba za vojaške strukture enake pristojnosti, kot jih ima varnostno — informativna služba za civilne strukture.

Poleg tega je minister Janša komentiral tudi obmejne spore

s Hrvaško, pri čemer je poudaril, da se je pri določanju slovensko — hrvaške meje potrebno dogovoriti za enotna slovenska načela, da se vprašanja ob meji ne bi reševala posamezno, saj to povzroča nepotrebne konflikte. V zvezi z očitki hrvaškega predsednika, da je Slovenija zasedla hrvaško ozemlje, s tem, ko je 24. oktobra lani, dva dni pred odhodom JA iz Slovenije od predstavnikov JA prevzela Center radiorelejnih zvez na obmejnem pasu s Hrvaško, je zatrdil, da je to popoln nesmisel, saj je bil center zgrajen

pred 15 leti na slovenskem ozemlju, sicer pa v ožjem ob-

mejnem pasu s sosednjo republiko.

OM

Obvestilo

Gozdno gospodarstvo Maribor-Gozdni obrat Ptuj obvešča vse posestnike gozdov, da je pričelo odkazovati drevje za posek v zimski sezoni 1992-1993. Zaradi lažjega in hitrejšega dela obveščamo vse posestnike gozdov, ki nameravajo sekati drevje ter opravljati druga nujna dela v svojih gozdovih, da se o tem dogovorijo z revirnimi gozdarji ob uradnih urah, ki jih imajo na sedežih krajevnih skupnosti:

Stoperce	ponedeljek, sredi	9.30—10.00 ure
Majšperk	ponedeljek, sredi	8.00—8.30 ure
Dolena	sreda	9.30—10.00 ure
	torek	7.00—9.30 ure
Videm pri Ptuj	torek	7.30—8.00 ure
Podlehnik	četrtrek	7.30—8.00 ure
Leskovec	petek	7.30—8.30 ure
Zavrč	četrtrek	7.30—8.30 ure
Hajdina	ponedeljek	9.00—10.00 ure
Lovrenc na Dravskem polju	ponedeljek	10.00—11.00 ure
Trnovska vas	ponedeljek	9.00—10.00 ure
Destnik	sreda	9.00—10.00 ure
Polenšak	ponedeljek	10.00—11.00 ure
Juršinci	torek	8.00—9.00 ure
Vitomarci	sreda	9.00—10.00 ure
Cirkulane	torek	7.30—9.30
Markovci	vsak drugi torek v mesecu	8.00—9.00 ure

Obvestilo o uradnih urah je obešeno tudi na oglasnih deskah v omenjenih krajevnih skupnostih.

Dodatne informacije lahko dobite na tel. šte. 772-721

Gozdno gospodarstvo Maribor
Gozdni obrat Ptuj

AVTOLIČARSTVO IN
AVTOKLEPARSTVO

FRANC
CVETKO

Trgovišče 21, 62274 VELIKA NEDELJA

- STANDOX, GLASURIT
- ELEKTRONSKA MEŠALNICA BARV
- SUŠILNA KOMORA

☎ 062/718-161

TERMOAKUMULACIJSKE
PEČI

vseh tipov servisiram
Pred kurilno sezono priporočam
PREGLED IN ČIŠČENJE
TER MOREBITNA POPRAVILA
Naročila:
☎ 062/775-053

AVTO JERENKO

62250 PTUJ, Zagrebška c.53
Tel./fax: 062 771-463

-rezervni deli za ZASTAVA,
LADA, RENAULT, GOLF
-rabljeni rezervni deli za
različne tipe vozil

FRANC
FIDERŠEK

TOPOVSKA KRMA

60. NADALJEVANJE

Ležec na tleh sem kot žaba odskočil v kritje debelejšega drevesa, vendar granata ni eksplodirala. Čez čas sem si jo začel iz primerne razdalje ogledovati. Na svetlem plašču niklja so bili vidni spiralasti risi topovske cevi, skozi katero jo je pognala velika sila smodnika.

Obstreljevanje z obeh strani je trajalo še kar naprej. Odplazil sem nižje v gozd in se pridružil skupini vojakov iz naše enote. Eden od podčastnikov je dejal, da ne bomo "ministrirali vikingom" in svetloval, da se počasi umaknemo nazaj. Plazili smo se po gozdu levo od ceste, po kateri so nas na silo privlekli. Spetoma sem videl razdejvanje, ki ga je povzročilo nemško topništvo in raketometi. To sem sklepal po tem, ker je med razrito zemljo in okleščnim drevjem ležalo precej sovjetskih vojakov, zadetih od krogel in drobcev, razmesarjenih od eksplozij. Ležali so po dva, trije skupaj po zunanem videzu večinoma Azijci. Njihove, pred kratkim še nove uniforme so bile odpete, žepi obrnjeni navzven. Okoli njih so ležali malovredni osebni predmeti, vmes tudi kak kos slani-

ne. Očitno je bila njihova suha hrana kruh in slanina. Strnje na kri in slanina je privabljala roje muh. Nisem vedel, če so jih take pustili njihovi tovariši, ali pa so "inventuro" opravili esesovski "mrhovinarji". Ob pogledu na te mrtvece me je prevzela groza, pomešana s pomilovanjem.

Po cesti levo nad nami so se umikali tudi tanki in samohodke, nekaj pa jih je negibnih ostalo na kraju spopada.

Sonce je že zahajalo, ko smo se priplazili iz gozda. Zbrana je bila približno tretjina našega voda z namestnikom komandirja, ki nam je zaobiljal, da se držimo skupaj, sicer lahko posameznike esesovci spet pritisnejo v kako godljo. Od nekod so privlekli poljsko kuhinjo. Posedli smo in dobili tople čaj, suho hrano pa je imel vsak v krušniku.

Obetala se je hladna okto-brska noč. Po sporazumu s topniško enoto smo se lahko splazili v njihov bunker oziroma zemljanko. Bila je prav takšna, kakršno smo gradili prejšnjo noč, morda je bila celo ista. Del prostora sta zasedla telefonista s poveljujočim častnikom, ostali del pa je bil natlačen z vojniki. Telefonista sta od topniških opazovalcev v prvih črtah nenehno spreje-

mala sporočila, jih predajala poveljujočemu, ta pa je dajal komande posameznim topniškim enotam. Obsegale so koordinate in potem nalog "ogelj, ogelj!"

Mislil sem, da bom noč mirno prečepel, ob vlažni steni zemljanke, da bi se vlegel — ni bilo prostora. Iz dreveža me je vrgel prihod komandirja našega voda. Prišel je s posveta v štabu bataljona in povedal, da smo ta dan spet izgubili tretjino moštva, da je na položaju treba vztrajati in se podrejati enoti, ki vodi glavne operacije.

Prizadela me je tudi novica, da je padel tudi tisti študent — kandidat za častnika. Pomislil sem, da je sam kriv, njegovo častihlepje, da bi se ponašal z bronasto zaponko za boj iz bližine. Zaradi neke ničvredne zaponke je prelozil dopust za en dan in si s tem skrajšal življenje — kdo ve za koliko dni? Obležal je na čistini, le malo za njim so se ustavili rdeči in se začeli vkopavati. Komandir je odločil, da moramo njegovo truplo, na vsak način privleči nazaj, da ga dostojno pokopljemo. Določil je štiri vojake, med njimi tudi mene, da gremo ponj. Vodji skupine je podrobno opisal pot in kraj.

V temni noči smo molče odšli. V bližini označenega me-

V NEMŠKI VOJSKI

sta smo nadaljevali pot previdno plažeč se. Pred nami so bile ruske postojanke, iz katerih je od časa do časa švignila v zrak raketa za osvetljevanje. Vsakič se je bilo treba tesno prižeti k tlom, ostati negiben, da nas nasprotniki predstražarji ne bi opazili. Plazili smo se posamično, v primernih oddaljenosti drug od drugega, vsak je moral paziti, da se ni izgubil. Desno od nas je občasno zalajala strojnica, vendar so krogle sikajoč frčale precej visoko čez nas.

Vodja skupine se je po nekaj popravkih smeri prvi priplazil do mrtvega, postopoma pa še ostali. Boljše počasi in previdno, kot da bi pritegnili pozornost nasprotnika. Padli je ležal na trebuhu z razprtimi rokami, prsti so bili zariti v peščeno zemljo. Ob njem je bil plitek lijak, ki ga je napravila granata iz minometa, ta mu je na pol odtrgal tudi nogo. Kazalo je, da ga je granata zadela šele po tem, ko je ležal — mrtvec ali samo ranjen? Telo je bilo že otrplo in mrzlo. Razgrnili smo odejo in mrljica kot klado prevahljala nanjo, kjer je obležal na hrbtu. Prav tedaj je nad nami zažarela raketa za osvetljevanje. Pritisnil sem obraz k tlom ob mrljici iztegnjeni roki. Tedaj zaslišim, da je njegova ura še tiktakala. Prevzel me je jasnoben občutek,

da čas kljub smrti teče nezadržno in enakomerno naprej v večnost. Kdo ve ob kateri sekundi bo ugasnilo moje, naše življenje?

Držeč vsak za en konec odeje, smo se počasi plazili nazaj. Vse je šlo po načrtu. V kotanji, prekriti s šotorskimi krili, smo truplo pustili. Ob soju sveče sta komandir in namestnik opravila še popis osebnih predmetov, ki jih je imel pri sebi. Poleg spoznavne značke in vojaške knjižice še denarnico — listino s slikami in pismi, uro in razne druge drobnarije. Vse to so potem poslali domov staršem.

Odšli smo nazaj v zemljanko od prej. Zadovoljiti sem se moral s še bolj neugodnim prostorom kot sem ga imel prej. Želel sem v dnevnik zapisati glavne dogodke tega razburljivega in strahotnega dne pa je bilo pretemno in tudi utrujenost me je premagala. Zadremal sem in kot v sanjah poslušal telefonista, ki sta stalno klicala posamezne topniške opazovalce, najbrž zato, da ne bi zaspali ...

23. OKTOBER 1943

Koliko ur sem dremal, ne vem? Že v jutranjem mraku se je bilo treba splaziti iz zemljanke. V mrzlem jutru sem si komaj razgibal utrdele ude. V polkrogu smo se zbrali okoli komandirja voda. Povedal je, da moramo sodelovati kot pešaki, podrejeni enoti, ki vodi bojne operacije. Poleg SS divizije Wiking, so bili tam še vojniki raznih enot redne armade. Vsi so

že bili na nogah. Izgledalo je, da gremo spet v napad. Zabrnili so motorji tankov in samohodk. Tokrat ni bilo treba splezati na tanke, temveč smo jih morali spremljati v strelcih po obeh straneh ceste skozi gozd.

Počasi in previdno smo prišli do mesta, kjer je prejšnji dan udarilo po tankih. Začuda pa tokrat z nasprotne strani ni bilo nobenega odziva. Tudi tanki niso nameravali prodirati naprej, le od večeraj poškodovani tank, ki je običal tam, so pripeli k drugemu in ga počasi vlekli nazaj. Z jeklenimi vrvmi so na drugi tank pripeli napol uničeno samohodko in jo prav tako odvlekli. Čudilo me je, da ruski vojniki ponoči niso prišli do tja in poškodovano uničili. Vse je ostalo tako kot je bilo ob umiku prejšnji večer.

Upal sem, da se bomo za tanki umaknili tudi vojniki, toda ne! Prav nas iz pionirske enote so vzdolž obsežne gozdne jase razporedili kot predstražarje, za nami pa se je začela vkopavati neka pehotna enota.

Postavljen sem bil na eno od izpostavljenih mest ob robu jase z nalogo, da si izdolbem strelno luknjo, jo zakrijem in budno pazim na vsak morebitni premik pred mano. To sem tudi storil in si glede na izkušnje prejšnjega dne izkopal precej globoko kritje, čeprav so mi tudi tu delale korenine težave. Bilo je mirno, le havbice in daljnometni topovi so na obeh straneh pogosto oglašali, vendar so granate padale daleč v eno ali drugo zaledje.

Dalje prihodnje

Stefanel tudi v Ptuj

Z modne revije v romanskem palaciju (Foto: Langerholc)

Ptuj je v zadnjem času pogosto v središču pozornosti. Od sobote je znan tudi po tem, da je dobil trgovino svetovne mode — Stefanel. Zaslugo za to ima znani ptujski obrtnik in vrhunski športnik Marjan Frangež. Če je pred leti, ko je še aktivno tekmoval v motokrosu, v svetu predstavljal Ptuj kot staro zgodovinsko mesto, se je sedaj obrnilo tako, da je svet prišel v Ptuj. Stefanel je svetovno znana italijanska firma mode, ki si jo želi marsikdo. Le redkim pa se posreči to, kar se je Marjanu Frangežu. Stefanel ima za zdaj v Sloveniji le štiri svoje trgovine.

Uvod v poslovanje Stefanela v Ptuj je bila modna revija v romanskem palaciju. V petek zvečer so si jo ogledali vsi, ki dajo nekaj na svetovno modo. Predstavile so jo atraktivne članice plesnega studija Eror iz Lenarta, ki jih vodi Gordana Jerenka.

Stefanel v Cankarjevi ulici šest je odprt vsak dan od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure. Staro ptujsko mestno jedro je z odprtjem novega lokala postalo še privlačnejše. V njej boste lahko izbrali kakovostne pletenine za ženske, moške in otroke ter druga oblačila. MG

Piše: MIRKO KOSTANJEVEC

Vas moti lajanje psov?

RAZLIČNO TOLMAČENJE

Formulacija "se zviša za x krat", je po mojem mnenju taka, da povzroča različna tolmačenja. Po mnenju enim bi po tej formulaciji npr. znesek 100 zvišan za enkrat dal znesek 200. Isti znesek zvišan za dvakrat pa bi dal znesek 300. Po mnenju drugih, katerega mnenja so tudi občinski sodniki za prekrške in verjetno vse slovenske občinske skupščine pa je omenjeno formulacijo razumeti tako da je prvotno določene zneske treba samo pomnožiti X krat. Tako se npr. iz zneska 100, ki se ga pomnoži z dve dobi znesek 200. Na ta način je postopala tudi skuščina občine Ormož in ob upoštevanju zgoraj omenjenih republiških zakonov ustrezno spremenila v svojih Odlokih prvotno določeno višino denarnih kazni. Mislim, da je storila prav, kajti občani in pravne osebe, ki so potencialni storilci prekrškov morajo že vnaprej vedeti za višino denarne kazni, kar bodo lažje izvedeli iz Odlokov, težje pa iz Uradnih listov, ki jih, kot praksa kaže, bere le malo občanov. Ni mi znano iz kakšnih razlogov skupščina občine Ptuj ni spremenila višino denarnih kazni v svojih Odlokih, temveč je prepustila sodnikom za prekrške, da sami ob reševanju konkretnega primera preračunajo v Odlokih zagrožene denarne kazni.

ZA ENAKE PREKRŠKE RAZLIČNE VIŠINE KAZNI

Posledica različnega zakonskega znižanja denarnih kazni glede na čas, v katerem so bili občinski Odloki uveljavljeni, so različne višine kazni za enake prekrške kot primer bom navedel ptujski in ormoški Odlok o registriranju, označevanju in reji psov. Ptujski je bil objavljen v Uradnem vestniku občin Ormož in Ptuj št. 12/87 z dne 14. VI. 1987 in je začel veljati 12. VI. 1987, ormoški pa v št. 5/88 z dne 25. II. 1988 in je stopil v veljavo 5. III. 1988. V obeh Odlokih je vsebina členov 10., 11. in 12., ki sem jo prikazal zgoraj pri obravnavanju ptujskega Odloka, popolnoma enaka. Enaka je bila tudi prvotna višina zagroženih denarnih

kazni za kršitev določb iz omenjenih členov. Po uskladitvi višine zagroženih denarnih kazni glede na zgoraj omenjena republiška zakona znaša sedaj v ptujski občini višina zagrožene denarne kazni za prekršek iz 10. čl. cit. Odloka od 500 SIT do 5000 SIT za posameznika — imetnika psa ali za odgovorno osebo v pravni osebi od 2000 do 20.000 SIT pa za pravno osebo, v ormoški občini pa znaša za posameznika — imetnika psa ali za odgovorno osebo v pravni osebi od 100 SIT do 1000 SIT, za pravno osebo od 400 SIT do 4000 SIT. Pri višinah kazni za prekrške iz 11. in 12. čl. cit. odloka so v ptujski in ormoški občini enaka razmerja kot pri višini za prekršek iz čl. 10 zagroženih kazni.

Mislim, da bi si pristojni organi morali zastaviti vprašanje: ali je prav da so v isti državi v dveh sosednjih občinah zagrožene tako različne višine denarnih kazni za enake prekrške?

ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST ZA PASJE POČETJE

Često so primeri, da pes napravi škodo kot npr. pokonča mladega divjega zajca, sosedovo kokoš, otroku strga hlače, ugrizne poštara itd. Pojavi se vprašanje, kdo v teh primerih odgovarja za povzročeno škodo? Odgovor najdemo v 1310. členu Občnega državlanskega zakonika — skrajšano odz. iz leta 1811, ki ga še danes tudi v Sloveniji uporabljamo kot pravno pravilo. Zadnji stavek cit. člena se glasi: Kdor žival redi (po mojem mnenju je v pojmu žival mišljeno tudi pes) je odgovoren (misli se odškodninsko) če ne dokaže, da je poskrbel za potrebno varstvo ali nadzorstvo. Iz citiranega teksta se da zaključiti, da ni odgovoren le lastnik, temveč tisti, ki žival redi kot npr. čuvaj, dresser itd. Oškodovancu pa ni potrebno dokazovati krivde rejcu psa, temveč mora rejec, če se hoče razbremeniti odškodninske odgovornosti dokazati, da je psa potrebno nadzoroval in storil vse za preprečitev škode. Če pa je lastnik psa neka pravna oseba bo odškodninsko odgovorna, razen če ne bo dokazala, da je npr. njen delavec, ki mu je bila službena dolžnost nadzorovati psa, ravnal v danih okoliščinah tako kot je bilo treba, da ne bi prišlo do škode. Opozorim na prvi stavek zgoraj cit. 1320 ozd, ki določa, da je v primeru, ko žival koga poškoduje za to kriv tisti, ki jo je k temu vzpodbudil ali dražil.

OBVESTILO

Živinorejce obveščamo, da bo akcija razdeljevanja koruze potekala še do 31/10-1992. Ovrčeno koruzo lahko dvignete na vaših združenih poslovalnicah. Po tem roku nabava koruze več ne bo možna.

Obvestilo se nanaša na živinorejce, ki so bili upravičeni do pomoči pri odpravi posledic suše - regresiranja nabave koruze zaradi ohranitve staleža osnovne črede živali in so upravičeni prijavili na krajevnih skupnostih, vendar doslej še niso prevzeli pripadajočih količin koruze.

Zbiranje prijav oz. dokazil upravičenosti do koruze je že zaključeno.

Dodatnih prijav ne sprejemamo.

SEKRETARIAT ZA KMETIJSTVO

AVTO ŠOLA ZŠAM PTUJ ORGANIZIRA
TEČAJ CESTNO PROMETNIH
PREDPISOV VSEH KATEGORIJ
DNE 26. 10. '92 OB 16. URI
V PROSTORIH UCILNICE ZŠAM
NUDIMO VAM:

- 20% POPUST PRI TEČAJU
- 10% POPUST PRI VOŽNJI ZA KATEG.
- 'B' IN 'C' PRI VPLAČILU 10 UR
- ORGANIZIRAMO VSE DO ZAKLJUČNEGA IZPITA
- IZPOSODJAMO VSO POTREBNO LITERATURO

PRIJAVE NA SEDEŽU ZŠAM PTUJ ali po tel. št. 771-974. Odločite se že danes, izkoristite ugodnosti v avto šoli ZŠAM PTUJ.

Lujzek

Dober den, vsaki den! Zdaj, ko vam pišem to pismo, je nedela, 18. oktobra. Dež, na kerega smo tak dugo čakali celo žgočo in sušno poletje, že tretji den zalivle mater zemljico. Mlake so drgoč pune vode, žabe so si namočile škрге in se odpravljajo na zimski počitek. Tudi v studece smo drgoč dobili malo pitne vode tak, ke nam pozimi nede trebalo samo z vinom čaja kuhati in župe segrevati. Tisti ta najbolj rani in v polovjoke sproveni mošt je že odveja in zaj čoka na svetega Martina, ki 11. novembra svojo godovno praznuje. Ker stori pregovor tudi provi, da rad vinski patrún Martin na belem (snežnem) kúji prijezdi, najbrž tudi neje več daleč caji, da bomo vidli prvi sneg. Provijo, de bo beli tudi letos, če glih je v vsokodnevem življeji marsikaj črnega. Glih tak kak v vejki Ameriki so se tudi v naši in mlodi Sloveniji začele predvolilne priprove. Predsedniški kandidati že romajo iz kraja v kraj in prosijo ljudi naj jih volijo. Vsi bi pač radi bili izvoljeni...

Je pa vete, med ameriškimi in slovenskimi predvolilnimi pripravami vejka razlika: Amerikanci imajo samo tri predsedniške kandidate, Slovenci pa skoro eno celo četo. Meni se le zdi, da bi rada vsoka slovenska vas mela svojega predsednika države in vsoka stranka tudi. No ja, volivci bodo že naredili svojo selekcijo in bo na kunci tepač osta samo eden. Eni ga bodo radi meli, eni mu bodo polena pod noge in na glavo metali, eni pa se sploh, glih tak kak zaj nedo za nič sekirali.

Pa smo drgoč pri kunci totega pisma. Tak hitro vse mine in do kunca pride. Pište mi kak kaj živite. Lehko hvolite in šimflete, samo resnico napišite. Laži in lažnivcov pač neman rad. Te pa srečno do drugega tjedna. Vaš LUJZEK!

V vrtu

Četudi smo v SADNEM VRTU ob obiranju sadja za zimsko hrambo bili pozorni, da smo ga skrbno obrali, prebrali in hranili le najkakovostnejše plodove, se nam je pritajil kakšen poškodovalan plod, ki v hrambi že po nekaj dneh prične gniti ali trohniti. Zlasti v letošnjem letu, ko je izredna suša in neposredna sonč-na pripeka na plodovih povzročila hitrejšo fiziološko spremembo in njihov razpad, je teh pojavov več pričakovati. Plodovi jabolk čestokrat trohnejo od pe-ščišča v notranjosti proti zunanosti in je zanje značilno, da po nekaj dneh, zlasti če so hranjena v nekoliko toplejšo hrambo, že razpadajo. Gnitje povzroča bakterija skladiščne monilije in če takšnih plodov, ki so žarišče bolezni sproti ne odstranjemo, je ogrožena vsa količina hranjenega sadja.

Nemudoma preglejmo in izločimo plodove, ki v zimski hrambi kažejo znake okužbe z monilijo ali da so že segnili in preprečujemo nadaljne prenašanje propadanje zdravega sadja.

"Je pa davi slanica padla na zelene travnike, je vso travco pomorila, vse te zlahtne rožice!", kot poje ljudska pesem, se nam je pred dnevi prikrala v OKRASNE VRTOVE pri čemer so nekatere vrste okrasnega rastlinja, ko so pozeble v celoti spremenile njegovo podobo. Narava, prej ali slej pač opravi svoje. Rastline, ki so po svojih organih ustvarile seme in s tem zagotovile nasledstvo in ohranitev rastlinskega rodu, so svojo naravno vlogo in nalogo zaključile, pri čemer se ene pripravljajo na zimsko mirovanje, druge pa odmro.

Gomoljčice gladiole, gomoljne begonije, dalje in kane so med najobčutljivejšimi cvetnicami na slano. Njihovi nadzemni deli so pozebli in prenehala je nadaljna rast. To pa še ne pomeni, da so prizadeti tudi gomolji, zato jih preden ne zmrazne zemlja, izkopljemo. Cvetna stebila v višini 10 do 15 cm nad koreniko oziroma gomoljem odrežemo. Z vilasto lopato korenike - gomolje izkopljemo in jih v eni plasti položimo v plitve sadne platoje, da se pred

zimsko hrambo osuše. Korenike postavimo na glavo, da stojijo na steblih zaradi boljšega sušenja. Sušimo jih na zračnem in suhem prostoru, vendar smo pozorni, če bi prišlo znenada do padca temperatur, da jih pred zmrazaljo umaknemo. Čez kakšen mesec, korenike dalj in kan ter gomolje begonij in čebulice gladiol očistimo ostankov zemlje, luskolistov in stebel ter jih shranimo v prostor, kjer pozimi ne zmrazuje. Čebulice zavarujemo pred napadom skladiščnih glivičnih bolezni - gnilih in plesni tako, da jih narahlo poprašimo z antracolom BT k temu pa pri mešamo basudin ali actellic, da jih razkuzimo pred skladišnimi škodljivci predvsem tripsi.

V ZELENJAVNEM VRTU v drugi polovici oktobra pričnemo izkopavati radič, katerega korenec vlagamo za siljenje. Pri izkopu posebej skrbimo, da korenov ne poškodujemo. Poškodbe na korenih so izpostavljene vdoru glivičnih bolezni, taki koren ob siljenju slabše tvorijo listno rozeto, če pa so rane večje, pa je sploh ne tvorijo. Po izkopu pustimo rastline neobrezane nekaj dni da ovenijo, pri tem pa dobe koren še nekaj rezervnih snovi iz listja. Liste radiča odrežemo na 3 cm dolžine od vrha korena. Obrezane korenove vložimo v zaboj ali klet v pesek ali presejano peščeno kompostnico v medsebojni razdalji 6 cm. Glave korenov naj bodo vložene v enako višino, nanje pa nasujemo 10 cm debelo plast peščene zemlje ali šotnega drobirja. Če silimo v zabojih, korenove pokrijemo z nepropustno tkanino ali temnim papirjem in skrbimo za zračnost. Prostor v katerem silimo radič naj ima od 10 do 18 stopinj toplote. Siljenje je končano v dveh do treh tednih. Če koren niso preveč izčrpani jih lahko silimo še za drugo žetev, vendar bo ta skromnejša od prve.

Po biokolektarju je priporočljivo sejati in saditi rastline, ki jih pridelujemo zaradi lista 19. in 20. ter od 27. do 29. oktobra, zaradi plodov 21. in 22. ter 30. in 31. oktobra, zaradi korenine od 23. do 26. oktobra in cveta ter zdravilna zelišča od 17. do 19. ter 26. in 27. oktobra. Miran Glušič, ing. agr.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE ORMOŽ

Izvršni svet Skupščine občine Ormož razpisuje po 19. členu Odloka o proračunu občine Ormož za leto 1992 (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 15/92 in 32/92)

JAVNI NATEČAJ

o sofinanciranju kadrovskih štipendij v podjetjih, zavodih in pri imetnikih obrti v občini Ormož

V skladu z določili 19. člena Odloka o proračunu občine Ormož za leto 1992 Izvršni svet skupščine občine Ormož razpisuje pogoje za sofinanciranje kadrovskih štipendij v občini Ormož.

V proračunu občine Ormož je za ta namen predvideno 700.000,00 SIT za to leto.

Na natečaj se lahko prijavijo podjetja, zavodi in imetniki obrti, ki so ali bodo v tem letu razpisali kadrovske štipendije za VI. in VII. stopnje izobraževanja ter za podiplomski študij.

Pogoji za sofinanciranje kadrovskih štipendij so:

1. Štipenditor mora zagotoviti 50 % potrebnih sredstev za vsako posamezno štipendijo.
2. Štipenditor lahko zaprosi za sofinanciranje štipendij za kadre potrebne glede na razvojne programe štipenditorja, ki so v skladu z razvojnim programom občine.
3. Štipendije se bodo sofinancirale študentom iz višjih letnikov oziroma tistim, ki dosegajo boljše uspehe.
4. Prednost pri sofinanciranju štipendij imajo praviloma študenti iz občine Ormož.
5. Podjetja, zavodi in imetniki obrti, ki želijo biti udeleženi pri sofinanciranju kadrovskih štipendij morajo predložiti Sekretariatu za družbene dejavnosti in finance občine Ormož pogodbo o štipendiranju sklenjeno s študentom.

Pisne prijave na ta natečaj pošljite na naslov: SEKRETARIAT ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI IN FINANCE OBČINE ORMOŽ, Ptujška C. 6. Ormož do 30. 11. 1992.

Številka: 60-3/92

Ormož, dne 19. 10. 1992

PREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA SO ORMOŽ
Vili TROFENIK s.r.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE ORMOŽ

Izvršni svet Skupščine občine Ormož razpisuje v skladu z 19. členom Odloka o proračunu občine Ormož za leto 1992 (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj št. 15/92 in 32/92)

JAVNI NATEČAJ

ZA SOFINANCIRANJE MESTNEGA JEDRA V ORMOŽU

V skladu z določili 19. člena Odloka o proračunu občine Ormož za leto 1992 Izvršni svet Skupščine občine Ormož razpisuje pogoje za sofinanciranje obnove mestnega jedra v Ormožu.

V proračunu občine Ormož je za ta namen predvideno 500.000,00 SIT.

Na natečaj se lahko prijavijo lastniki objektov, ki so z Odlokom o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Ormož (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 10/84), opredeljeni kot umetnostni ali arhitekturni spomeniki in ležijo v območju ureditvenega načrta za center mesta Ormož.

POGOJI ZA SOFINANCIRANJE SO:

1. Invenstitor si mora pridobiti soglasje Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine in ustrezno dovoljenje pristojnega upravnega organa.
2. Občina bo zagotovila za izvedbo del do 50 % potrebnih sredstev.
3. Lastnik objekta mora predložiti predračun za previdena dela.

Pisne prijave na ta natečaj pošljite na naslov:

SEKRETARIAT ZA UREJANJE PROSTORA IN VARSTVO OKOLJA OBČINE ORMOŽ, Ptujška 6.

Številka: 617-6/92

Ormož, dne 19. 10. 1992

PREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA SO ORMOŽ
Vili TROFENIK s.r.

III. SLOVENSKA nogometna liga vzhod

LESTVICA PO 9. KOLU

1. Beltrans	9	7	1	1	30:12	15
2. Papirničar	9	4	4	1	14: 6	17
3. Pohorje	9	4	4	1	12: 4	12
4. Impol	9	6	0	3	13: 6	12
5. Izakovci	9	5	2	2	13:13	12
6. Kovinar	9	4	3	2	14:10	11
7. Pobrežje	9	4	2	3	15:10	10
8. Slovenj Gradec	9	3	2	4	12:12	9
9. Market Kungota	9	4	0	5	14:21	8
10. Rogašovci	9	2	3	4	8:14	7
11. Rače	9	2	1	6	7:13	5
12. Lipa Stojnci	9	2	1	6	6:13	5
13. Hmezad	9	1	3	5	6:19	5
14. Aluminij	9	1	2	6	8:19	4

Parl 10. kola: Slovenj Gradec—Rogašovci, Izakovci—Lipa Stojnci, KOB Market Kungota—Papirničar, Pobrežje—Kovinar, Beltrans—Pohorje, Hmezad—Rače, Impol—Aluminij.

1. MEDOBČINSKA NOGOMETNA LIGA LESTVICA PO 8. KOLU

1. Drava	8	7	1	0	38: 7	15
2. Pragersko	8	5	3	0	16: 4	13
3. Središče	8	5	2	1	18:13	12
4. Hajdna	8	4	1	3	18:11	9
5. Skorba	8	3	3	2	15: 9	9
6. Rogoznica	8	1	5	2	12:15	7
7. Videm	8	2	3	3	14:18	7
8. Gerečja vas	8	1	4	3	16:17	6
9. Slovenja vas	8	1	4	3	13:14	6
10. Gorišnica	8	2	2	4	4:19	6
11. Dornava	8	1	3	4	9:17	5
12. Bukovci-1	8	0	1	7	7:36	1

2. MEDOBČINSKA NOGOMETNA LIGA LESTVICA PO 8. KOLU

1. Markovci	8	7	1	0	23: 4	15
2. Podvinci	8	5	2	1	18: 9	12
3. Tržec	8	5	1	2	31:11	11
4. Hajdoše-1	8	4	2	2	17:15	9
5. Apače	8	4	1	3	17:11	9
6. Grajena	8	3	1	4	19:17	7
7. Sp. Polskava	8	3	1	4	18:19	7
8. Zg. Poslkava	8	3	1	4	12:17	7
9. Leskovec-1	8	2	3	3	19:22	6
10. Mladinec	8	1	3	4	10:14	5
11. Solid	8	1	1	6	12:27	3
12. Mašina	8	1	1	6	12:37	3

Branko Lešnik

NOGOMET MLAJSIH

V 1. kolu tekmovanja medobčinskih nogometnih zvez je ptujska reprezentanca igrala s Celjani v Kidričevem. Pionirji so zmagali 1 : 0, kadeti izgubili 2 : 4.

V 2. kolu so ptujski pionirji v Mariboru premagali Mariborčane 3 : 0, kadeti pa izgu-

TRGOVSKO PODJETJE
"LIPA"

bili 1 : 0. Pri pionirjih je vse tri zadetke dosegel Damjan Vogrinec.

To soboto se bosta v Stojncih srečali reprezentanci Murske Sobote in Ptujja. Tekma pionirjev bo ob 14., kadet-ska pa ob 15. uri.

McZ

ROKOMET

Znova tesno v Ptujju

Takole je vratar gostov Valenčič ustavljal napade Drave v prvem polčasu. (Foto: I.kotar)

Člani RK Drava so v tretjem kolu prve državne lige v Ptujju z zadetkom razlike premagali močno ekipo Andorja Jadrana, Velika Nedelja je v svoji dvorani s 27:23 (10:15) premagali Celje, Ormož Invest je tesno, z 18:19 izgubili v Krškem, članice Drave pa so brez težav z 12 zadetki razlike v Mariboru premagale drugo ekipo Branika. V tretji moški ligi je druga ekipa Drave med tednom z zadetkom razlike izgubila v Murskih Brncih, nato pa v petek z dvema zadetkoma razlike na Ravnah premagala domačega Fužinarja.

Člani Drave so po treh kolih s štirimi točkami sedmi, Velika Nedelja in članice Drave ter druga moška ekipa Drave so med vodilnimi, zaenkrat pa nekoliko slabše gre Ormožanom, ki pa so v prvih kolih imeli močne nasprotnike.

V prvi moški državni ligi zaradi nastopa reprezentance to soboto ne bo tekem, v drugi ligi se bo Ormož Invest ob 18. uri v Veliki Nedelji pomeril z Radečami, Velika Nedelja v Murski Soboti s Poletom, članice Drave ob 17. uri v Ptujju z drugo ekipo Velenja, druga moška ekipa Drave pa ob 19. uri prav tako v Ptujju z drugo ekipo Nove opreme iz Slovenj Gradca.

DRAVA — ANDOR JADRAN 27:26 (12:14)

Športna dvorana Center, gledalcev prek 300, sodnika Humar (Kranj) in Rakovec (Golnik).

Gostje iz Kozine so tekmo v Ptujju začeli zelo odločno, saj so bili po dveh kolih še brez točk, čeprav sodijo med favorite za

boljša mesta v novem prvenstvu. Po zaslugi odličnih obramb vratarja Valenčiča so povedli kar s 5:1, po izenačenju na 7:7 pa so se znova odlepili in prvi polčas zanesljivo dobili, saj domačim v napadu ni šlo, skripalo pa je tudi na nekaterih mestih v obrambi.

V drugem delu so gostje povedli s tremi zadetki prednosti, vendar so domači igrali veliko bolje kot v prvem delu, "odprli" vratarja Valenčiča in v 39. minuti izenačili na 18:18. Vzdušje v dvorani je postajalo pravo navijaško, saj so tudi gledalci začutili, da se domači nikakor ne bodo predali. Petnajst minut so gostje vodili, domači pa izenačevali, štiri minute pred koncem pa pa ob izjemnem vzdušju, ki so ga podkrepili bobnarji iz Ormoža, prvič povedli (24:23). Po zaslugi razpoloženega vratarja Pintariča so razliko povišali na dva zadetka in tekmo zaslužno dobili. V napadu so v tem delu zadevali Sagadin, Vugrinec in prvič tudi Alan Potočnjak. Dobro so izkoristili tesno pokrivanje Hrpiča, ki zato tokrat ni dosegel zadetka, z igro pa veliko prispeval k velikemu uspehu Drave. Publika je domače in goste ob koncu z močnim aplavzom nagradila za res napeto in borbeno predstavo.

DRAVA: Matjašič, Sabo 2, Kramberger, Hrnjadović 2, Terbuc 1, A. Potočnjak 5, N. Potočnjak 1, Vugrinec 9, Sagadin 7, Hrpič, Mikulič, Pintarič.

I.kotar

Maratonci aktivni

Člani ptujskega tekaškega kluba Maraton so se v soboto udeležili tretjega maratona Gorenja v Topolšici pri Velenju. V teku na 21 kilometrov so se med 200 tekači iz vse Slovenije Ptujčani dobro izkazali, saj je Rado Ačimovič pritekel na cilj 21., le nekaj mest za

njim pa sta se uvrstila tudi Ivan Rogelj in Marjan Rogina. Ivan Rogelj, Marjan Rogina in Ivan Golob se bodo to nedeljo udeležili maratona po frankfurtskih ulicah, drugi člani kluba maraton pa bodo v soboto tekli v Štatenbergu. McZ

Evropsko prvenstvo v Royal Dartesu

Tudi pri nas se zmeraj bolj uveljavlja nova športna zvrst — kraljevski pikado (Royal Dartes), ki ga že vrsto let igrajo v razviti Evropi.

Po odgiranem 1. Državnem prvenstvu Royal Dartes, ki je bilo v Sežani 5. in 6. septembra, bo danes popoldan z brniškega letališča odpotovala slovenska reprezentanca na Evropsko prvenstvo v Royal Dartesu (kraljevskem pikadu) v Doncaster v Veliki Britaniji.

Državna prvaka Srečko Kuzma z Raven na Koroškem in Danica Lozinšek iz Ptujja ter viceprvaka Boris Žigante iz Črnege Kala in Rebeka Špiljak iz Dravograda se bodo pomerili z reprezentancami Švice, Francije, Grčije, V. Britanije, Belgije,

Nizozemske, Luksemburga, Hrvaške, Italije, Poljske, Švedske, Danske, Avstrije, Madžarske, Španije, Portugalske, ČSFR in Finske.

Najboljši evropski tekmovalci in tekmovalke se bodo pomerili v igri 501 Double Out na kar šestdesetih športnih aparatih Loewen Turnier Dart, saj bo v treh dneh tekmovanja potrebno preko 2.500 dvobojev, ki bodo določili evropskega prvaka.

V upanju, da bodo slovenski tekmovalci dosegli čim boljše rezultate, se ZDIŠAS zahvaljuje sponzorjem Chorom d.o.o. in Stolp d.o.o. iz Ptujja ter Škocijan d.o.o. iz Rakeka, ki so omogočili reprezentantom in spremstvu nastop na evropskem prvenstvu.

ZDIŠAS

Občinsko prvenstvo v streljanju z zračno puško

V nedeljo se je v ptujski dvorani Mladika pomerilo 76 strelcev iz 8 strelskih družen v streljanju s serijsko zračno puško. Občinski prvak je postal Jože Lovrenčič s 182 krogi pred Andrejem Oreškom, ki je pristreljal 180 krogov in Ludvikom Pšajdom starejšim, 178 krogov. Prvo mesto je med

ekipami, ki so štele po deset članov, osvojila Strelska družina Kidričevo pred Agiso-vo strelsko družino in strelci iz Dornave. Za strelce se je občinskim prvenstvom pričela tekmovalna sezona, ki jo bodo v novembru nadaljevali s standardnim orožjem.

Milena

Za ljubitelje juda

To soboto bomo na Ptujju priča izredno zanimivemu derbiju med ekipama Judo kluba Drava Ptuj in slovenjebistriškega Impola. Derbi, ki se bo pričel v dvorani Center ob 11. uri, je redno srečanje 10. kola prve državne lige v judu.

Milena

SERVIS
ZAMRZOVALNIKOV
R 12
Naš znak, vaš znak garancije,
NE zaračunavamo prevoza,
PRIDEMO K VAM NA DOM!!
Škerget, Sagadinova 1, Ptuj
(NON STOP) ☎062-776-040

Krvodajalci

Labod—Delta, Ptuj, 6. oktobra: Angela Perko, Volkmereva 24, Ptuj; Martina Soršak, Draženci 35/c; Marija Krajnc, Mejna 33, Ptuj; Marija Vajdič, Rimska ploščad 1, Ptuj; Anica Horvat, Placar 25; Ana Muršec, Dornava 126.

Zavod in KORK Dornava: Vlasta Žizek, Dornava 131/a; Marjana Vidovič 8, Ptuj; Zvonka Rozman, Hum 27; Milan Lesjak, Nova vas 11/b; Majda Zmazek, Bukovci 87/a; Anica Zemljčič, Mezgovci 5/a; Angela Korošek, Volkmereva 9, Ptuj; Črtomir Rosič, Wilhelmsova 4, Ptuj; Martina Roškar, Strelci 9; Milica Ljubeč, Mezgovci 2/a; Nežka Prejac, Gorišnica 140; Jožica Širovnik, Popovci 24; Darka Jungere, Gradišča 29/a; Vlado Krajnc, Sp. Velovlak 24/a; Romana Jurič, Dornava 115; Filip Petek in Milica Popovič, Ul. 25. Maja 9, Ptuj; Janko Šešerko, Dornava 56; Miran Zagoršek, Mezgovci 28.

KORK Cirkovce, 8. oktobra: Zvonko Cesar, Zg. Jablane 36, Cirkovce; Leopold Zabukovšek, Dragonja vas 2; Franc Trčko, Cirkovce 59/a; Marjan Bukšek, Ul. 25. Maja 6, Ptuj; Franc Strnad, Cirkovce 72/a; Jožef Pleteršek, Mihovce 60/a; Slavko Kovačič, Cirkovce 60/d; Roman Mesarič, Starošinci 41/a; Franc Golob, Zg. Jablane 38/a, Cirkovce; Mladen Sobotič, Sp. Jablane 32; Vili Urancič, C. Zmage 25, Maribor; Miroslav Greifoner, Cirkovce 68/c; Franc Trčko, Šikole 3; Milan Dornik, Sp. Jablane 17, Cirkovce; Andrej Korez, Sp. Jablane 51, Cirkovce; Jože Teskač, Hajdoše 46; Igor Lah, Pongerce 32; Franc Novak, Cirkovce 22; Ivan Lah, Mihovce 30; Vinko Baklan, Podgorce 3; Alojz Mlaker, Draognja vas 18888; Stanko Zajc, Mihovce 54/a; Franc Pišek, Cirkovce 68/b; Franc Paj, Podgorce 4; Danilo Beranjič, Pleterje 31/a; Darinka Skrbinek, Mihovce 59; Franc Gorjup, Pleterje 15/a; Vilibald Krajnc, Cirkovce 48; Martin Golenko, Sp. Jablane 10, Cirkovce; Jure Novak, Cirkovce 22; Emil Veler, Cirkovce 76; Anton Lamberger, C. Ob ribniku 23, Rogoza; Hermina Zajc, Mihovce 54/a; Marta Mesarič, Starošinci 41/a; Miran Franc, Cirkovce 68; Branko Frangeš, Cirkovce 69.

Posamezniki, 6. oktobra: Rudi Serdinšek, Zakl 12. Drago Unuk, Ul. Nikola Tesla 18, Kidričevo; Bojan Ljubeč Zg. Hajdina 107/a; Jožica Horvat, Vodova ulica 4, Ptuj; Darko Lukič, Makedonska 13, Maribor; Zvonko Žnidarič, Dupleški vrh; Ivan Cebe, Ptujška 35, Pragersko; Iviča Lukaček, Zg. Voča 116; Vladimir Gajšt, Sestrže 99; Marjan Vrabec, Donja Voča 90; Dušan Kmetec, C.V. Rogozo 27, Miklavž; Stanko Španinger, Zg. Gorica 31/a; Branko Ficjan, Podvinci 94; Franc Kozel, Zg. Gruškovje 32; Alfonz Schafhalter, Dogaška 71, Maribor; Boris Kukovec, Ciril-Metodov d. 12, Ptuj; Danilo Gerdak, Selska c. 50, Ptuj; Jože Levak, Rimska ploščad 8, Ptuj; Franc Bobnar, Nova ul. 12, Sp. Duplek; Bogomir Plohl, Podgorci 51; Peter Zorec, Kettejeva 13, Maribor; Bojan Gregorinčič; Brunšvik 29/a; Bojan Gregorinčič, Tomsčeva 1/c, Slovenska Bistrica; Stanko Sagadin, Prepolje 20; Ivan Rakuša, Zvab 42, Vincenc Pavlinič, Hum 65; Ivan Kociper, Placarovci 3.

RAZSTAVNO PRODAJNI CENTER

TP **KRIGO**

MUZEJSKI TRG 2a, PTUJ, Tel.: 062 771-584

LEASING!

prodaja na 24 obrokov:

BELE TEHNIKE
KUHINJ
KOPALNIC
BARVNIH TV
gorenje

Žaga JELKA Ptuj d.o.o.
podjetje za predelavo lesa in trgovino

VABILO REJCEM PERUTNINE IN ŽIVINOREJCEM

Žaga Jelka d.o.o. bo odslej pogodbeno urejala prodajo skoblancev in žagovine. To pomeni, da bodo imeli kupci, ki bodo sklenili z nami ustrezno pogodbo, zagotovljene pogodbene količine žagovine ali skoblancev v določenih rokih. Cena žagovine je 18,00 DEM za m³, skoblancev pa 26,00 DEM za m³, preračunano v tolarje po srednjem tečaju BANKE SLOVENIJE na dan plačila. Vse porabnike žagovine ali skoblancev, ki želijo z nami skleniti ustrezno pogodbo, torej vabimo, da se v dneh od 26. do 30. oktobra 1992 oglasijo na naslovu: ŽAGA JELKA MIZARSTVO OB DRAVI 4/a PTUJ.

Morebitne dodatne informacije dobite na istem naslovu.

ČETRTEK
22. OKTOBER**TV SLOVENIJA 1**

10.00 - Program za otroke. 10.50 - Norčije v živalskem vrtu. 10.00 - Solska TV: Analitična mehanika. Angleščina-Follow me; Muzzy, angl. za najmlajše. 12.00 - Poročila. 12.05 - Dnevnik BiH. 14.50 - Športna sredi, ponovitev. 17.00 - Dnevnik 1. 17.10 - Eba in Didrik, švedska nadaljevanka. 17.40 - Živ žav. 18.28 - Že veste..., svetovno izobraževalna oddaja. 19.05 - Risanka. 19.30 - Dnevnik 2. Vreme. Sport. 20.05 - Zarišče. 20.35 - Bobenček, glasbena oddaja. 21.40 - Tednik. 22.30 - Dnevnik 3. 22.55 - Poslovna borza. 23.10 - Sova: Dragi John, ameriška nanizanka; Potres, ameriška nadaljevanka.

TV SLOVENIJA 2

16.45 - Sova, pon. 18.00 - Regionalni programi-Koper. 19.00 - Videolestvica. 19.30 - Dnevnik BiH. 20.00 - "16 črk", tv igrca. 20.30 - Zelena ura. 21.30 - Janez Bernik, pogovor z J. Hudečkom.

HTV 1

7.00 - Dobro jutro, Hrvaška. 10.00 - Poročila. 10.05 - Tv-šola. 11.30 - Smogovci, serija. 12.00 - Točno opoldne, poročila, serija. 13.30 - Monofon. 14.00 - Poročila. 14.05 - Slika na sliko, pon. 14.50 - Serija, pon. 15.50 - Unprofor. 16.00 - Poročila. 16.05 - Učimo se hrvaško. 16.35 - Malavizija. 17.30 - Hrvaška zemlja in ljudje. 18.00 - Poročila. 18.05 - Znanstveni razgovori. 18.35 - Santa Barbara. 19.17 - Risanka. 19.30 - Dnevnik 1. 20.05 - Poslovni klub. 20.45 - Zabavna oddaja. 21.30 - Ekran brez okvirja. 22.35 - Dnevnik 2. 23.55 - Poročila.

HTV 2

Film, pon. 19.30 - Dnevnik. 20.05 - Zvonili ste, moj gospod?, humor. serija. 20.55 - Serija. 21.55 - Športni dokumentarci. 22.30 - Eurogol. 22.45 - PEPSI DJ MAG.

TV AVSTRIJA 1

9.00 - Čas v sliki. 9.05 - Pustolovci (12). 9.30 - Dežela in ljudje. 10.00 - Francoščina. 10.30 - Argumenti, pon. 12.15 - Kompas, evropski magazin. 13.00 - Čas v sliki. 13.10 - Me ženske. 13.35 - Sinha Moca (29). 14.00 - Kobra, prevzemite, kriminalka. 14.45 - Narava: Zaseda. 14.55 - Zrak, risanka o onesnaženju okolja. 15.00 - Otroški spored. 15.05 - Knjiga o džungli. 15.30 - Am dam des. 15.50 - Črni blisk, zgodbe o dirkalnem konju. 16.15 - Otroški kulturni klub. 16.30 - Nasveti. 18.05 - Mi. 18.30 - Naši Hagenbecki, zadnji del serije. 19.30 - Čas v sliki. 20.15 - Zabavna oddaja. 21.35 - Pogledi po strani. 21.45 - Zarota moka, 2. del ameriškega filma (Michael Mahonen, Jonathan Potts). 23.15 - Umazan lov, ameriški film (Hughy Bogart, Rod Steiger). 1.00 - Čas v sliki. 1.05 - Nočni sokol, kriminalka. 1.50 - Poročila. 1.55 - Tisoč mojstrov.

TV AVSTRIJA 2

15.00 - Tisoč mojstrov. 15.10 - Leksikon umetnikov. 15.15 - Sport. 17.15 - Vas v južni Etiopiji. 18.00 - Milijonar, serija. 18.30 - Kdo je kdo? 18.55 - Studio lota. 19.00 - Lokalne novice. 19.30 - Čas v sliki. 20.15 - Reportaže iz Avstrije. 21.00 - Trailer, oddaja za prijatelje filmov. 21.30 - Sport. 22.45 - Spomini. 23.45 - Dizzy Gillespie in Miriam Makeba. 0.25 - Poročila. 0.30 - Tisoč mojstrov.

SAT 1

6.00 - Dobro jutro. 8.30 - Sosedje. 9.05 - Kino. 9.20 - Besedna igra, pon. 9.45 - Hotel. 10.30 - Ribarka z Bodenskega jezera, ponovitev filma. 12.00 - Kolo sreče. 12.45 - TV-borza. 13.35 - Pod kalifornijskim soncem, Sosedje, Hotel. 16.00 - MacGyver. 17.05 - Pojdi na vse. 18.15 - Bingo. 18.45 - Poročila. 19.00 - Nogomet. 19.20 - Kolo sreče. 20.15 - Wolfvov revir, serija. 21.15 - Ulrich Meyer: Ugovarjam! 22.15 - Pozabljeni, akcijski, 1989 (Keith Carradine, Steve Railsback). 23.55 - Poročila. 0.00 - Electric Blue, erotična serija. 0.40 - MacGyver. 1.30 - Akutno, ponovitev.

PETEK
23. OKTOBER**TV SLOVENIJA 1**

9.50 - Moja družina in ostale živali, angl. nadaljevanka. 10.20 - M. Matičetov: Zverinice iz Rezijske. 10.50 - Zelena ura, pon. 11.50 - Poslovna borza, pon. 12.00 - Poročila. 12.05 - Dnevnik BiH. 14.20 - Janez Bernik, pogovor z J. Hudečkom, pon. 16.20 - Gospodarska oddaja: Evropa 2000, pon. 17.00 - Dnevnik 1. 17.10 - Tok tok, oddaja za mladostnike. 19.10 - Risanka. 19.30 - Dnevnik 2. 20.30 - J. Mortimer: Odložen raj, angl. nadaljevanka. 21.25 - Oči kritike. 22.15 - Dnevnik 3, Vreme, Sport. 22.50 - Sova: Bagdad Cafe, amer. nadaljevanka; Rimljanka, ital. nadaljevanka; Grizzly, ameriški film.

TV SLOVENIJA 2

16.45 - Sova, pon. 18.00 - Regionalni program-Maribor. 19.00 - 19.00 - Jazz in blues. 19.30 - Dnevnik BiH. 20.00 - "16 črk", tv igrca. 20.30 - Intervju. 21.20 - Slovenski magazin. 21.50 - Studio City. 23.20 - Koncert orkestra Bergenske filharmonije, 1. del.

HTV 1

7.00 - Dobro jutro, Hrvaška. 10.00 - Poročila. 10.05 - Tv-šola. 11.30 - Živeti kot ves svet, dok. oddaja za mlade. 12.00 - Točno opoldne: Poročila, nanizanka. 13.30 - Monofon. 14.00 - Poročila. 14.05 - Slika na sliko. 14.50 - Serija, pon. 15.50 - Unprofor. 16.05 - Tečaj nemškega jezika. 16.35 - Malavizija, Beverly Hills, serija za otroke. 17.30 - Hrvaška zemlja in ljudje. 18.00 - Poročila. 18.05 - Dok. oddaja. 18.35 - Santa Barbara. 19.30 - Dnevnik 1. 20.05 - Filmski večer: Luka, hrvaški film. 22.35 - Dnevnik 2. 23.00 - Slika na sliko. 23.55 - Poročila.

HTV 2

19.30 - Dnevnik. 20.05 - Hiša na prodaj, humor. serija. 20.30 - Glasba v času. 22.10 - Gem, set, meč, nanizanka. 23.00 - Nočna izmena: Allo, allo, humor. nanizanka; Falling over Backwards, kanadski film.

TV AVSTRIJA 1

9.00 - Čas v sliki. 9.05 - Roseanne, pričetek nove serije. 9.30 - Podoba Avstrije. 9.55 - Helmi, otroški prometni klub. 10.00 - Ruščina. 10.30 - Lov na milijone, amer. film. 12.15 - Reportaže iz Avstrije. 13.00 - Čas v sliki. 13.10 - Mi. 13.35 - Sinha Moca (30). 14.00 - Kobra, prevzemite, kriminalka. 14.45 - Mladi glasbeniki v studiu. 15.00 - Otroški spored. 15.05 - Nekoč je bila Amerika, serija risank. 15.30 - Am dam des. 15.50 - Črni blisk. 16.15 - Zoom, pogled od blizu. 16.30 - Viš Zack. 17.00 - Mini Cas v sliki. 17.10 - Spored po željah. 18.00 - Čas v sliki. 18.05 - Mi. 18.30 - Grad na Vrbskem jezeru, serija (Roy Black). 19.30 - Čas v sliki. 20.00 - Stari, kriminalka. 21.15 - Zdravje. 21.25 - Pogledi od strani. 21.35 - Banana Joe, ital. komedija (Bud Spencer, Marina Langer). 21.30 - Čas v sliki. 23.15 - Večerni šport. 23.50 - Morilci na krovu, amer. srhljivka. 1.10 - Poročila. 1.15 - Tisoč mojstrov.

TV AVSTRIJA 2

13.45 - Tisoč mojstrov. 13.55 - Leksikon umetnikov. 14.00 - Sport. 16.45 - Fitzcarraldovi dediči: Razvoj in kaos v brazilskih pragozdovih. 17.30 - Avstrijski narodni park Visoke Ture. 18.00 - Milijonar, serija. 18.30 - Nilovsko kolo. 19.00 - Lokalne novice. 19.30 - Čas v sliki. 20.00 - Kulturni dnevnik. 20.15 - Nebo naj počaka, ameriški dok. film v dveh delih. 21.00 - Znanje. 21.15 - Šiling. 22.00 - Čas v sliki. 22.25 - Čas v sliki da capo. 22.30 - Trčenje, angl. film. 22.45 - Pridite in pogledite: Guernica. 0.15 - Tekel bom kot ponoreli konji, franc. film. 1.45 - Monty Python's Flying Circus, angl. serija. 2.15 - Poročila. 2.20 - Tisoč mojstrov.

SAT 1

6.00 - Dobro jutro. 8.30 - Sosedje. 9.05 - Potovalni šov. 9.30 - Hotel. 10.20 - U. Meyer: Ugovarjam! 11.10 - Wolfvov revir, pon. 12.00 - Kolo sreče. 12.45 - TV-borza. 13.35 - Pod kalifornijskim soncem, Sosedje, Hotel. 16.00 - Cagney in Lacey. 17.05 - Pojdi na vse. 18.15 - Bingo. 18.45 - Poročila. 19.00 - Nogomet. 19.20 - Kolo sreče. 20.15 - Policijska akademija 4, komedija, 1987 (Steve Guttenberg, Bubba Smith). 22.00 - Nogomet, nemška liga. 23.00 - Živahne mladenke, erotični, 1972. 0.40 - Electric Blue, erotična serija.

SOBOTA
24. OKTOBER**TV SLOVENIJA 1**

7.25 - Radovedni Taček: Očala. 7.55 - Lonček kuhaj: Čokoladni fondue. 7.55 - Čudoviti konec tedna, ital. naniz. 8.05 - Modro poletje, nadalj. 9.05 - Klub Klobuk. 11.00 - Zgodbe iz školjke. 12.00 - Poročila. 13.15 - Intervju: Dr. Janez Drnovšek, Tednik, pon. 14.50 - Inherii the Wind, amer. film. 17.00 - Dnevnik 2. 17.10 - Po zlati mrzlici, pon. angl. dok. serije. 18.00 - Prislunhimo tišini. 18.30 - Dober tek! 19.30 - Dnevnik 2. 20.30 - Festival narečnih popevk Vesela jesen. 21.45 - P. Yeldham: Zasebna vojna Lucinde Smith, avstral. nadalj. 22.30 - Dnevnik 3. 23.05 - Popevke Vesela jesen, razglasitev rezultatov. 23.20 - Sova: Perfect Strangers, amer. naniz.; Rimljanka, ital. nadalj.; Nor na ljubezen, amer. film.

TV SLOVENIJA 2

14.00 - Tok, tok, pon. 15.55 - Sova, pon. 17.45 - Poglej in zadeni. 18.30 - Domači ansambli: Fantje z vseh vetrov. 19.00 - Gozdarska hiša Falkenau, nem. naniz. 19.30 - Dnevnik ORF. 20.00 - Shopin s Pogorelicem. 20.30 - Firepower, angl. film. 22.05 - Tračarije v živo. 23.05 - Kvalifikacije za EP v odbojki, Slovenija: Avstrija, posnetek iz M. Sobote.

HTV 1

9.00 - Dobro jutro, Hrvaška. 10.30 - Pixel, računalniški magazin. 11.30 - Smogovci, pon. 12.00 - Poročila. 12.05 - Beverly Hills, pon. 12.50 - Allo, allo, humor. serija, pon. 13.15 - Slika na sliko, pon. 14.00 - Poročila. 14.05 - Pozdravi iz domovine. 14.30 - Izbrali ste, pogledite. 16.00 - Poročila. 16.10 - Iz stare skrinje. 17.05 - Buflonci, nanizanka. 18.00 - Poročila. 18.20 - Santa Barbara. 19.30 - Dnevnik. 20.00 - Tv-teden. 20.20 - Hennessy, angl. film. 22.05 - Dok. oddaja. 22.35 - Dnevnik 2. 23.45 - Slika na sliko. 23.55 - Poročila.

HTV 2

19.30 - Dnevnik. 20.00 - Tv-teden. 20.20 - Črno-belo v barvi. V avtobusu, humor. nanizanka.

TV AVSTRIJA 1

9.00 - Čas v sliki. 9.05 - Roseanne, serija. 9.30 - Zabavna mešanica, pon. 10.30 - Lutkar, franc. komedija (Jean-Paul Belmondo). 12.00 - Spomini (Carl Szokoll). 12.30 - Hello, Austria, oddaja v angleščini. 13.00 - Čas v sliki. 13.10 - Mi. 13.35 - Opereta, film. 15.20 - Tjulenjev mladici. 15.30 - Ptič Gabo, risanka. 15.35 - Disneyeva tolpa gumijastih medvedkov, risanka. 16.00 - Spored po otroških željah. 17.00 - Mini Cas v sliki. 17.10 - Moja knjiga o džungli. 17.30 - Cirkus-meše. 18.00 - Čas v sliki. 18.05 - Podoba Avstrije. 18.30 - Grad ob Vrbskem jezeru, serija. 19.30 - Čas v sliki. 20.15 - Show Rudija Carrella. 21.50 - Zlata dekleta, serija. 22.15 - Novo v kinu. 22.20 - Hero, grozljivka (Chuck Norris). 23.55 - Čas v sliki. 0.00 - Pekel v Alžiriji, film (Alain Delon, Lea Massari). 1.35 - Poročila. 1.40 - Ex libris. 1.45 - Tisoč mojstrov.

TV AVSTRIJA 2

9.30 - Angleščina. 10.00 - Francoščina. 10.30 - Ruščina. 13.45 - Tisoč mojstrov. 13.55 - Leksikon umetnikov. 14.00 - Sport. 17.00 - Ljuba družina. 17.45 - Kdo me hoče? Živali iščejo dom. 18.00 - Nogomet. 18.50 - Mož iz Galileje, 4., zadnji del. 19.00 - Avstrija danes. 19.30 - Čas v sliki. 20.00 - Kulturni dnevnik. 20.15 - Ime rožal, film (Sean Connery, Helmut Qualtinger). 22.20 - Čas v sliki. 22.25 - Čas na raznju. 22.30 - Večerni šport. 23.10 - Edinburgh: SP amaterjev v latinskoameriških plesih. 0.10 - Božanska norost, amer. film. 1.00 - Ex libris. 1.05 - Tisoč mojstrov.

SAT 1

6.15 - Nogomet. 7.15 - Otroški spored: Batman, otroški šov. 10.55 - Lepotica in zver. 11.45 - Kolo sreče. 12.25 - Gospodarski forum. 13.00 - Car gora. 13.30 - Dr. Kulani, serija. 14.25 - Moško gospodinjstvo. 14.55 - Svet se vrti narobe, komedija, 1946 (Hans Moser). 16.30 - Svet živali. 17.00 - Srce je adut. 17.30 - Besedna igra (Mike Krueger). 18.00 - Nogomet, nemška liga. 19.20 - Poročila. 19.30 - Kolo sreče. 20.15 - Velika parada smeja (Mike Krueger). 22.00 - Jux in Dalleri. 23.00 - Gola Karmen, erotični, 1980 (Pamela Prati). 0.35 - Živahne mladenke, ponovitev erotičnega filma.

NEDELJA
25. OKTOBRA**TV SLOVENIJA 1**

9.05 - Živ žav. 9.55 - Ebra in Didrik, šved. nadalj. 10.25 - Naša pesem '92. 11.05 - Sprehodi po stari Ljubljani, pon. 11.30 - Obzorja duha. 12.00 - Poročila. 12.05 - Ljudje in zemlja. 12.35 - Domači ansambli: Fantje z vseh vetrov, pon. 13.05 - Begunci, tu z gami. 15.40 - Maksim Gorki: Življenje Klime Samgina, ruska nadalj. 17.00 - Dnevnik 1. 18.10 - Wuthering Heights, angl. film. 18.50 - Tv mernik. 19.05 - Risanka. 19.30 - Dnevnik 2. 20.30 - Zdravo. 21.35 - Življenjske preizkušnje, angl. poljudnoznanstvena serija. 22.25 - Dnevnik 3. 22.55 - Sova: Ameriške video smešnice; Rimljanka, ital. nadaljevanka.

TV SLOVENIJA 2

13.00 - Sova, pon. 19.30 - Dnevnik HTV. 20.33 - Brazilska trilogija: Borba za ohranitev gozdov, angl. dok. serija. 21.25 - Mladen Kerstner: Dirigenti in muzikanti, nadalj. HTV. 22.20 - Mali koncert: F. Avenek-viola. 22.30 - Sportni pregled.

HTV 1

8.30 - Poročila. 8.45 - Slika na sliko, pon. 9.30 - Slavonija, glasbena oddaja. 10.00 - Poročila. 10.05 - Dogodivščine Toma Sawyerja in Huckleberry Finna, pon. 11.30 - Hišni ljubljenci. 12.00 - Poročila. 12.05 - Plodovi zemlje. 13.00 - Mir in dobro. 13.30 - Zračni gusarji, avstral. film. 15.00 - Opera Box. 15.30 - Nedeljsko popoldne. 17.05 - Ljubosumje po italijansko, film. 18.50 - Bubimir, risanka. 19.30 - Dnevnik 1. 20.05 - Đuka Begović, dramska serija. 20.50 - Glasbena oddaja. 21.40 - Zaljubljen v Lidijo, nanizanka. 23.00 - Slika na sliko. 00.00 - Poročila.

HTV 2

19.30 - Dnevnik. 20.05 - Čudežni stroji. 21.00 - Poletel bom, nanizanka. 23.20 - Jazz.

TV AVSTRIJA 1

9.00 - Čas v sliki. 9.05 - Donavski valovi, literarno potovanje. 9.35 - Pisati za televizijo. 10.05 - Naša Avstrija: Staro ohraniti, prihodnost oblikovati. 10.15 - Zmaj prihaja: Na sledi nilskih krokodilov. 11.00 - Pogovor z novinarji. 12.00 - Tednik-pregled vremena za teden dni. 12.30 - Vsakdanjik, 3. del: Okoli ure, pon. 13.00 - Čas v sliki. 13.10 - Narodni park Visoke Ture. 13.40 - Otrkok predora, avstrijski film (Silvia Lang). 15.05 - Cirkuska umetnost iz Kanade. 15.25 - Če misliš, ljubi Bog. 15.30 - Octopus, kviz. 15.55 - Pregled sporeda. 16.10 - Dakari, serija. 17.00 - Mini Cas v sliki. 17.10 - Klub seniorjev. 17.50 - Mladinski magazin. 18.30 - Grad ob Vrbskem jezeru, serija. 19.15 - Zrebanje lota. 19.30 - Čas v sliki. 20.15 - Ljubo življenje: Tri zgodbe o ljubezni. 21.10 - Angel za Feliksa, serija. 22.00 - Vizije. 22.05 - Igra v gori. 23.10 - Faustovo prekletstvo. 23.50 - Zvočni noči (Debusy). 0.30 - Poročila. 0.35 - Ex libris. 0.40 - Tisoč mojstrov.

TV AVSTRIJA 2

4.50 - Formula 1 na Japonskem (do 6.45). 9.00 - Čas v sliki. 9.05 - Heidi, risanka. 9.30 - Vesoljska ladja Enterprise, serija. 10.15 - Panotikum. 10.30 - Beg belih žrebcev (Lipicancev), amer. film (Robert Taylor, Lilli Palmer). 12.00 - British Superstars (Elton John, Rod Stewart, Phil Collins in drugi). 12.30 - Pogledi od strani. 13.00 - Tuja domovina. 13.30 - Formula 1 na Japonskem. 18.00 - Čas v sliki. 18.05 - Milijonar. 18.30 - Podoba Avstrije. 19.00 - Avstrija danes. 19.30 - Čas v sliki. 19.55 - Avstrija, ves svet v srcu Evrope. 20.15 - Operacija Radezky, dokumentarni film. 21.50 - Čas v sliki. 21.55 - Sport. 22.00 - Kraj zločinca. 23.30 - Super policist, ameriška komedija (Terence Hill, Joanne Dru). 1.20 - Tisoč mojstrov.

SAT 1

5.30 - Nogomet. 6.50 - Otroški spored: Superboy, Batman, Drops. 12.05 - Kino. 12.30 - Zdravje. 13.00 - Moško gospodinjstvo. 13.35 - Enterprisa. 14.35 - Black, črni blisk, serija. 15.05 - Planet opic, znanstveno fantastični, 1967 (Charlton Heston, Roddy McDowall). 17.00 - Tarzan, serija, 1991 (Wolf Larson). 17.30 - Kopalski mojster (baywatch), serija. 18.30 - Nogometni šov, italijanska, angleška in nemška liga. 19.20 - Poročila. 19.30 - Kolo sreče. 20.15 - Sedaj se ves svet vrti okrog mene, glasbeni, 1964 (Gitta Henning, Rex Gildo). 21.55 - Poročila. 22.00 - Pogovor v stolpu. 23.30 - Satira. 23.50 - Planet opic, ponovitev filma. 1.40 - Smileyevi ljudje.

PONEDELJEK
26. OKTOBER**TV SLOVENIJA 1**

10.10 - J. Mortimer: Odloženi raj, pon. 11.00 - Tv mernik, pon. 11.15 - Forum, pon. 11.30 - Utrip, pon. 11.45 - Zrcalo tedna, pon. 12.00 - Poročila. 16.20 - Dober dan, Koroška. 17.00 - Dnevnik 1. 17.10 - Radovedni Taček: Dvorana. 17.25 - Bratovščina Sinjega galeba, nadalj. 17.50 - Jakec in čarobna lučka. 18.00 - Oscar Junior: Nočni pohod, ital. nanizanka. 18.10 - Obzorja duha, pon. 18.45 - Werner Fend: Moja knjiga o džungli, serija. 19.30 - Dnevnik 2. 20.35 - Dosje. 21.20 - Juš Kozak: Marki Groll, izvirna tv igra. 22.15 - Dnevnik 3. 22.45 - Sova: Brooklynski most, Visperas, Ameriška kronika.

TV SLOVENIJA 2

14.55 - Oči kritike, pon. 15.45 - Sova, pon. 17.30 - Športni pregled, pon. 18.00 - Regionalni programi-Ljubljana. Slovenska kronika. 19.00 - Videošpon. 19.30 - Dnevnik RAI. 20.00 - Štiri v vrsto, tv igrca. 20.30 - Gospodarska oddaja: R&R. 21.00 - Sedma steza. 21.30 - Zgodovina Slovencev v filmskih freskah. Cemu živeti. 22.10 - Ciklus filmov znanih režiserjev, Roger Corman: Pet pištol za zahod, film. 23.20 - Film.

HTV 1

7.00 - Dobro jutro, Hrvaška. 10.00 - Poročila. 10.05 - Tv-šola. 11.30 - Prebrisan lisjak, lutke. 12.00 - Poročila, serija. 13.30 - Monofon. 14.00 - Poročila. 14.05 - Slika na sliko, pon. 14.50 - Poletel bom, pon. 15.40 - Unprofor. 16.05 - Učimo se hrvaško. 16.35 - Malavizija. 17.30 - Hrvaška zemlja in ljudje. 18.00 - Poročila. 18.05 - Dokumentarna oddaja. 18.35 - Santa Barbara. 19.30 - Dnevnik 1. 20.05 - Zunanje politična oddaja. 20.55 - What Ever Happened to...?, amer. film. 22.35 - Dnevnik 2. 23.00 - Slika na sliko. 23.55 - Poročila.

HTV 2

19.30 - Dnevnik. 20.05 - Murphy Brown. 21.35 - Serija. 22.30 - Fluid rock cafe. 23.05 - Tri ljubezni, serija.

TV AVSTRIJA 1

9.00 - Čas v sliki. 9.05 - Nadvojvoda Janez, avstrijski nemli film iz leta 1920. 10.30 - Maria Bilgers, 80-letna slikarka. 11.00 - Kultura na vasi. 12.15 - Glas Avstrije, film o obnovi Avstrije po 2. svet. vojni. 13.00 - Čas v sliki. 13.10 - Vzemite me, Charlie, film. 14.45 - Cestne železnice sveta: Dresden. 15.00 - Najlepše otroške pesmi. 15.20 - Risanka. 15.40 - Zmaj Daniel, pravljica. 17.00 - Mini Cas v sliki. 17.10 - Vnuki avstrijske državne pogodbe. 17.45 - Neskončna zgodba, nem. film. 19.22 - Metamorfoze. 19.30 - Čas v sliki. 19.45 - Nagovor predsednika avstrijske republike. 20.15 - Blues Kaisermlühnen, serija v šestih delih. 21.05 - Mojskroko kuhanje. 21.15 - 25 let avstrijske RTV. 22.15 - Najuspešnejši avstrijski rockband. 23.00 - Kmet in milijonar, kmečka igra. 0.40 - N.Prokofjev, glasbena fantazija. 1.35 - Poročila. 1.40 - Tisoč mojstrov.

TV AVSTRIJA 2

9.00 - Čas v sliki. 9.05 - Gritta, romantična pravljica. 10.25 - Muzej ur na Dunaju. 10.30 - Winnetou in deklica Apanaci, nemški film. 13.16 - Dan odprti vrat v avstrijskem parlamentu. 14.00 - Slovenska literatura. 14.45 - Ne šaljite se z dobermanom, komedija. 16.20 - Otto Schenk in Marcel Prawy: Najino življenje z opero. 17.30 - Lipova cesta, serija. 18.00 - Milijonar, serija. 18.30 - Kletne ulice in vinske ceste na Gradiškem. 18.55 - Kristjan v času. 19.00 - Avstrija danes. 19.30 - Čas v sliki. 19.55 - Avstrija, ves svet v srcu Evrope. 20.15 - Neutrnost, mit ali priločnost. 21.15 - Rjta hoče vedeti, komedija. 23.00 - Čas v sliki. 23.05 - Sport. 23.10 - Izbrisani, amer. kriminalka. 0.50 - Nočni sokol, kriminalka. 1.35 - Poročila. 1.40 - Tisoč mojstrov.

SAT 1

5.30 - Nogomet. 6.00 - Dobro jutro. 8.30 - Sosedje. 9.05 - Svet živali. 9.30 - Tarzan. 9.55 - Enterprise. 10.40 - Sedaj se svet vrti okrog mene, ponovitev filma. 12.05 - Kolo sreče. 12.45 - TV-borza. 13.35 - Pod kalifornijskim soncem, Sosedje, Hotel. 16.00 - MacGyver. 17.05 - Pojdi na vse. 17.45 - RR. 18.15 - Bingo. 18.45 - Poročila. 19.00 - Nogomet. 19.20 - Kolo sreče. 20.15 - Hribovski zdravnik, nova domovinska serija, 1992 (Gerhardt Lippert). 21.55 - Fantastični fenomeni, nenaadne zgodbe. 22.55 - Poročila. 23.00 - Magazin. 23.45 - Headrom v Oberhausenu. 0.05 - Filmski ustvarjalci. 0.20 - MacGyver.

TOREK
27. OKTOBRA

SREDA

28. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1

10.00 - Bratovščina Sinjega galeba, ponovitev. 10.30 - I. Dekle: Po belih in črnih tipkah, ponovitev. 11.00 - J. A. Lukas: Skupna dežela, ponovitev ameriške nanižanke. 14.50 - Omizije, ponovitev. 17.00 - Dnevnik 1. 17.10 - Klub Klobuk, oddaja za otroke. 19.10 - Risanka. 19.30 - Dnevnik 2, vreme, šport. 20.35 - Film tedna: Pot upanja, švicarski film. 22.30 - Dnevnik 3, vreme, šport. 23.00 - Sova: Radio FM, ameriška nanižanka; Visperas, španska nadaljevanka.

TV SLOVENIJA 2

15.50 - Osmi dan, pon. 18.00 - Regionalni programi-Maribor, Slovenska kronika. 19.00 - Psiho. 19.30 - Dnevnik HTV. 21.00 - Športna sredi. 21.30 - Reportaža o gostovanju mariborske opere v Kijevu. 22.25 - Kalman: Knežinja čardaša.

HTV 1

7.00 - Dobro jutro, Hrvaška. 10.00 - Poročila. 10.05 - TV šola. 11.30 - Lokviči, risanka. 12.00 - Poročila; Nanizanka. 13.30 - Monofon. 14.00 - Poročila. 14.05 - Slika na sliko. 15.40 - Unprofor. 16.00 - Poročila. 16.05 - Učimo se o Hrvaški. 16.35 - Malavizija. 17.30 - Hrvaška in ljudje. 18.00 - Poročila. 18.05 - Werner Fend: Moja knjiga o džungli. 18.25 - Risanka. 18.35 - Santa Babara. 19.17 - Risanka. 19.30 - Dnevnik 1. 20.05 - Alleyn Mysteries: Artists in Crime, angl. film. 21.50 - V obnovi Hrvaške (Budimpešta). 22.35 - Dnevnik 2. 23.55 - Poročila.

HTV 2

Film, pon. 19.30 - Dnevnik. 20.05 - Humoristična serija. 20.35 - Dokumentarna nanizanka. 21.35 - Serijski film. 22.25 - Sostakovič-Zagrebski kvartet.

TV AVSTRIJA 1

9.00 - Čas v sliki. 9.05 - Roseanne, serija. 9.30 - Računalniški show. 10.00 - Angleščina. 10.30 - Ne šalite se z doberman, krim. komedija (Fred Astaire, Barbara Eden). 12.05 - Quinoscopio, risanka. 12.10 - Reportaža z tuje. 13.00 - Čas v sliki. 13.10 - Mi. 13.35 - Sinha Moca (32). 14.00 - Kobra, prevzemite, kriminalka. 14.45 - Družina Mier, serija. 14.55 - Najlepše otroške pesmi. 15.00 - Otroški spored. 15.05 - Niklaas, fantič iz Flandrije, risanka. 15.30 - Nevarna najdba, lutke. 15.50 - Črni blisk. 16.15 - Dobro pogled. 16.20 - Odrasli pripovedujejo pravljice. 16.30 - Mini leksikon. 17.00 - Mini Čas v sliki. 17.10 - Spored po željah. 18.00 - Čas v sliki. 18.05 - Me ženske. 18.30 - Grad ob Vrbskem jezeru, serija. 19.30 - Čas v sliki. 20.15 - Smehljaj poletne noči, ameriški film (Elisabeth Taylor, Diana Rigg). 22.05 - Dunajski filmski festival: Sestane bivših in sedanjih filmskih zvezd. 13.55 - Čas v sliki. 0.00 - Primarij Newman, ameriški film (Gregory Peck, Tony Curtis, Angie Dickinson). 2.00 - Poročila. 2.05 - Tisoč mojstrov.

TV AVSTRIJA 2

16.45 - Tisoč mojstrov. 16.55 - Leksikon umetnikov. 17.00 - Razumen napredek: Svet brez kemije. 17.30 - Dežela in ljudje. 18.00 - Milijonar, serija. 18.30 - Zivalski kviz. 19.00 - Lokalne novice. 19.30 - Čas v sliki. 20.15 - Tv film. 21.20 - Pogledi od strani. 21.30 - Črna na belem: mediji ustvarjajo mnenja. 22.00 - Čas v sliki. 22.25 - Čas v sliki da capo. 22.30 - Večerni šport. 23.00 - Zor, mož brez meja, kriminalna serija. 23.45 - Jazovski stroj Elvin Jones. 0.30 - Čas v sliki. 0.35 - Tisoč mojstrov.

SAT 1

6.00 - Dobro jutro. 8.30 - Sosedje. 9.05 - Zdravje, pon. 9.30 - Narodna glasba, pon. 10.20 - Jumbo padec, ponovitev filma. 11.55 - Kolo sreče. 12.45 - TV borza. 13.35 - Tenis, turnir v Stockholmu, prenos. 17.00 - Poročila. 17.05 - Pojdi na vse (Jörg Draeger). 18.15 - Bingo. 18.45 - Poročila. 19.00 - Nogo-met. 19.20 - Kolo sreče. 20.15 - Vsakemu svoje, ljudska igra. 22.00 - Akutno, afere, analiza. 22.30 - Schreinemakers v živo. 23.35 - Poročila. 23.40 - Sahara, ameriški film o sovjetskem atomskem fiziku Andreju Saharovu, 1984 (Jason Robards jr, Glenda Jackson, Frank Finlay).

Rešitev križanke številka 767

VODORAVNO: protozoon, remitenda, alimenti, lik, Ikar, tool, Rant, stipsa, ime, Boaz, vv, samba, živček, orada, Aventin, Campomanes, Mari, Bunin, kobilar, olikanka, Azov, ilano, Tinač, Enn, iris, Imst, Ator, ear, Dare, Niko.

Ugankarski slovarček

ATRI = mesto v italijanski provinci Teramo, nekdanja Hadria Picena, severozahodno od mesta Pescara
HAVAS = nekdanja francoska časopisna agencija, osnovana leta 1855 s sedežem v Parizu
LERIDA = mesto v španski pokrajini Kataloniji
OGAREV = ruski pesnik in publicist, revolucionarni demokrat Nikolaj Platonovič, 1813—1877
ROJNIK = nekdanji nogometaš varteksa iz Varaždina
RUGOVA = prištinski književni kritik in borec za kosovsko republiko (Ibrahim)
SALIVACIJA = abnormalno izločanje sline, slinavica
TAKALO = finska smučarska tekačica (Helena—Anni, roj. 1947)
TIRO = rimski stenograf

SESTAVIL EDI KLASINC	SLOVITA ČEŠKA TEKAČICA	MESTO V KATA- LONJI	RUSKI PESNIK (NIKOLAJ)	PRIŠT. KNJIŽ. KRITIK (IBRAHIM)	NEKDANJI OBČINSKI LJUDSKI ODBOR	SVE- TOVNO ZNANA PIJAČA	SPECI- ALIST ZA UŠESNE BOLEZNI	BIVŠI NOGOM. VARTEKSA	POL- TEMA
TEKOČINA ZA OMA- MO PRI OPERAC.									
UREJE- VALEC									
POKRA- JINA V SPANJI									
RIMSKI STENO- GRAF					OKLEPNO BOJNO VOZILO				
OBLEKA, OBLA- ČILO					OČKA IZMIŠ- LJENA ZGOĐBA				SLO- VANSKI KNEZ
FRANC. ČASOP. AGENCIJA EGIPT						DO DNAI ŠAHISTKA MARIC			

768	DVO- JICA	PRIJE- TEN YONJ	SEVANJE FINSKA SMUČ. TEKAČICA		KIKINDA	RADIO TEDNIK PTUJ	HIMALAJ- SKA KOZA ŽENSKO IME		ANTON TROST		POŽE- LENJE	ZEMLJI- ŠČA	ZNAMKA SMUČI	RANO GROZDJE
GOVORNIK Z ZANOSOM						TONOVSKI NACIN MESTEČE V ISTR			TONE TOMŠIČ	GLAVNO MESTO HERCE- GOVINE				
SKLAD. HACA- TURJAN				VRSTA GRANITA OTOK V INDONEZ.						MOČNATA JED MESTO V ITALIJI				
PREFINJE- NA SKRAJ- NOST BAROKA					GRAMOF. TVRKA MLADA KRAVICA					IZRAEL. POLITIK OTOK NA JADRANU				
PRIJUBLJENA ODDAJA ZA OTROKE HRVAŠKE TV								3			EMICA			
								GRETA GARBO			ADI ŽUNEC			
SLINA- VICA								ZAGREB. NOGOM. (BRANKO)						
KRAJ PRI RADOV- LJICI				PEVKA ŠTEFOK			RADIO TEDNIK PTUJ	KRETNJA			KOVINSKA NIT			

V znamenju

OVEN

ONA Tvoja iskrenost bo tokrat nagajena na precej čuden način, za kar boš delno kriva tudi ti. Z veliko navdušenja se boš lotila novega poglavja v svoji ljubezenski biografiji, ki je tudi sicer zelo bogata.

ON Lep nasmeh bo pospešil bitje tvojega srca, ki sicer tudi drugače ni najbolj stabilno. Zelo hitro boš privolil v razburljivo avanturo, za katero je bolje, da ostane v tajnosti. Če bo za to izvedel partner, ne bo ravno vesel.

LEV

ONA Dobro premisli, preden se odločiš za odnos, ki bi lahko bil za tebe usoden. Za to bo potrebno mnogo več, kot pa samo lepe besede. Nikakor se ne opiraj samo na to, kar ti govori srce, raje poslušaj tudi razum.

ON Dobro bi bilo, da sprejmeš prijateljevo ponudbo in se mu pridružiš. Skupno bosta dosegla veliko več, kot pa bi vsak posamezno. Nikar se ne obotavljaj, saj s tem spraviš pod vprašaj tudi prijateljev uspeh.

STRELEC

ONA Z zadovoljstvom boš ugotovila, da je tvoja odločitev bila popolnoma pravilna in da lahko zaradi tega zelo hitro pričakuješ ugodne rezultate. Malo si odpočij in se tako pripravi na naloge, ki te čakajo.

ON Zelo hitro boš spoznal, v katerem grmu tiči zajec. Potrudi se, da realiziraš načrt, ki ti bo prinesel tako osebno zadovoljstvo, kot tudi materialno korist. Pred teboj je izziv, ki ga moraš sprejeti.

BIK

ONA Preveč se igraš z ognjem in pri tem sploh ne pomisliš, da lahko prizadeneš tudi svojega partnera. Bodi kolikor je mogoče oprezn in čuvaj tisto, kar že imaš. Boljše vrabec v roki kot golob na strehi.

ON Najboljše prijatelje spoznamo v neprijetnih situacijah. Zaradi tega tudi tvoj sedanj položaj ni tako brezizhoden, kot se ti zdi. Prijatelj ti bo nesebično pomagal in s skupnimi močmi bosta problem hitro rešila.

DVOJČKA

ONA Sreča ti ne bo obrnila hrbta, zato je tvoja zaskrbljenost popolnoma odveč. Raje odidi v kakšno veselo družbo in uživaj dokler je to še mogoče. To je tvoj srečen dan, zato ga izkoristi do kraja.

ON Dejstvo je, da se še vedno nisi uspel izvleči iz dokaj neugodnega položaja, kaže predvsem na to, da trenutno nisi sposoben trezno razmisliti o stvareh, ki se dogajajo okoli tebe. Pomiri se in poslušaj nasvet.

RAK

ONA Ne nahajaš se v ravno najbolj ugodnem obdobju. Bilo bi dobro, če bi se za spoznanje bolj kontrolirala, ker se ti v nasprotnem primeru ne piše nič dobrega. Vsaka prehitra odločitev bi se lahko obrnila proti tebi in ti povzročila težave.

ON Še najboljše bo, če se boš umiril in premislil, kje si storil napako, saj še nprrepozno, tako da jo lahko popraviš. Zavedaj se, da si neki osebi storil krivico. To ni lepo, zato jo skušaj popraviti.

ŠKORPION

ONA Čaka te vesela zabava, ki se bo zavlekla pozno v noč, posledice pa boš čutila še precej časa. Še najboljše bi bilo, če bi si vzela krajši odmor od tega težkega in napornega nočnega življenja. Bliža se čas, ko boš rabila kar nekaj energije.

ON Če je do sedaj veljalo, da je vse po tvojem okusu, se bo to sedaj temeljito spremenilo. Naj te ne zgrabi panika, saj ti je verjetno jasno, da ne moreš biti vedni ti tisti, ki diktira vse poteze.

VODNAR

ONA Prijeten razgovor se bo končal povsem nepričakovano, vendar ne tako, da bi ti bilo kasneje žal zaradi tega. V nobenem primeru ne odnehaj. Potrebna je samo ena poteza, pa se bo vse končalo zelo prijetno za tebe.

ON Zakaj se sedaj jeziš na druge. Kar si iskal si tudi dobil. Kdor se igra z ognjem, mora računati s tem, da se lahko tudi opeče. Ne bodi trmoglav, raje čim prej spremeni stari način razmišljanja in življenja.

RIBI

ONA Zaradi neodločnosti boš izpustila odlično priložnost, ki se ne bo več hitro ponovila. Kdaj se boš spametovala. Ne smeš stati in gledati, kako te ostali puščajo za sabo. Začni uresničevati zastavljene cilje.

ON Odnosi z okolico so že nekaj časa blizu vrelišča, zato bi bilo najboljše da se pomiriš in temeljito premisliš, preden narediš naslednji korak. Stvar skušaj urediti po lepi poti, saj bi ti sosed znal biti nevaren sovražnik.

V NAŠI MEŠALNICI NE MEŠAMO SAMO KRMIL IN MINERALNO-VITAMINSKIH MEŠANIC **MIVI** AMPAK TUDI

BELJAKOVINSKO-MINERALNO-VITAMINSKE KONCENTRATE

KONCENTRAT **TL-PIT 40** } ZA GOVEJE
 KONCENTRAT **TL-PIT 25** } PITANCE
 KONCENTRAT **K 35** } ZA KRAVE
 KONCENTRAT **K 25** } MOLZNIČE

KONCENTRAT **PU** ZA PUJSKE
 KONCENTRAT **BEK 40** } ZA PRAŠICE
 KONCENTRAT **BEK 25** } PITANCE
 KONCENTRAT **PL** ZA PLEMENSKE SVINJE

KONCENTRAT **BRO** ZA PIŠČANCE - BROJLERJE
 KONCENTRAT **BRO-JAR** ZA JARKICE
 KONCENTRAT **NSK** ZA KOKOŠI NESNICE

KONCENTRATI - naravno dopolnilo domači krmi

KMETJSKI KOMBINAT PTUJ TOVARNA MOČNIH KRMIL

POŠLJTE MI PROSIM PROSPEKT S PODATKI O BELJAKOVINSKO-MINERALNO-VITAMINSKIH KONCENTRATIH

IME IN PRIIMEK _____ TEL. ST. _____
 NASLOV _____

KUPON

KMETJSKI KOMBINAT PTUJ TOVARNA MOČNIH KRMIL
 DRAŽENCI 19 C, 62250 PTUJ

LM
KEGA
 TRGOVINA KEMIČALIJE
 GRADBENI MATERIAL

62230 LENART, NIKOVA 5
 tel.: 062/724 125

mesarija FEKONJA
 62235 SV. TROJICA V SLOV. G. 9A
 ☎ 062/724-600

PRIPOROČAMO SE TUDI S
 POTUJOČIM MESNIM BUTIKOM!

Šegula
 Rogozniška c. 20, PTUJ ☎ (062) 773-310

• PIZZE • STEAKI • PLOŠČA ŠEGULA •
 poroke, poslovna kosila

PEUGEOT
 PRODAJA VOZIL
 SERVIS
 REZERVNI DELI

TOPLAK FRANC
 PODLEHNIK, tel., fax: 062 793-143

• PRODAJA NA KREDIT
 • LEASING
 • STARO ZA NOVO

PETOVANA
 Ormoška 23
 ☎ 771-441

Vam nudi servisiranje
 in prodajo vozil

ŠKODA
Ford

po ugodnih pogojih

PTUJČANKA
 KEMIČALIJA NA BREGU
 Zagrebška 17

Po ugodnih cenah vam nudimo:

- fasadne in disperzijske barve
- Bavalit, Valit in Nivelan
- premaze za les in motorna olja

Dodatne informacije po telefonu 062/772-422

Projekta inženiring p.o. 62250 Ptuj, Trstenjakova 2

Izdelujemo kompletno lokacijsko in tehnično dokumentacijo visokih in nizkih gradenj, vodimo postopek in pridobivanje vseh soglasij do gradbenega dovoljenja ter po potrebi nadziramo gradnjo. Individualnim graditeljem nudimo posebne ugodnosti!

☎ (062) 771-391, telefax (062) 771-359.

PONUDBA INDIVIDUALNIM GRADITELJEM

TAMES
 GRADITELJI POZOR!
 POSEBNA UGODNOST!
 RADIATORJI TERMAL LOPARE
 SAMO 1.570 SIT za m²

Ste že razmišljali, kje kupovati pod enakimi pogoji, kot ste jih imeli pri stanovanjskih zadrugah?

Na to vprašanje je pravi odgovor - **TAMES** na Ormoški 14, na Ptuj. Vse informacije dobite na sedežu podjetja ali po telefonu 775-028.

• SVETUJEMO • PRODAJAMO •
 • MONTIRAMO • GARANTIRAMO •

Vaš jutri bo lepši in cenejši

TAMES

	VELEPR. CENA SIT/T	MALOPR. CENA VREČA 50kg
NPK 8-26-26	25 900	1 360
NPK 7-20-30	22 900	1 202
NPK 15-15-15	19 900	1 044
NPK 13-10-12	16 600	871
KAN	11 900	624
UREA	14 900	782

MEHANIZACIJA SIP - POPUST
 KREDIT DO 5 LET NA GOTOVINO 20%

TEL. 062 792-188

BOLCAR AGROAVTOMETAL
 SPUHLJA 53, 62250 PTUJ
 TEL. 062 776-515, FAX 062 776-208

Pet dni ste ustvarjali svet, uživajte soboto!

Posebna ponudba vsako soboto

Pročja čokolada
 Francoski kifeljčki
 Kave. Tridika, irska, Royal
 Čaji sokovi
 Naravni Kakao ...
 Drobno pecivo
 ali štrudlje Nam podarjamo!

Kavabar Orfej

Ptuj Prešernova 5

Orfejeva sobota

GRAPHIC DESIGN
 Marjan Bombek, Jadranska 18, Ptuj ☎ 062/776-890, 795-164

- oblikovanje in računalniška obdelava vseh vrst reklamnih sporočil
- tisk na vse vrste materialov - majice, športni dresi, reklamne zastave - plakati, nalepke
- reklamne in napisne table (vseh velikosti)
- SVETLOBNE TABLE (PLEXI)

prodajalna in okrepčevalnica
NA GMAJNI
 Draženci 72

AGRONABAVA d.o.o.
 podjetje za trgovino in storitve
 Bukovci 32, 62281 Markovci
 telefon 062 766-314

pri noetu
 Jadranska 14, ptuj

ribje specialitete
 različni steaki
 izvrstne slaščice
 se priporočamo!

GOSTILNA
 Anica Čelan
 Slovenski trg 31, tel. 062/772-180

V PETEK ZABAVA OB ŽIVI GLASBI
 V SOBOTO DISCO DO 3. URE

SELEM VOZIL IN KMETIJSKIH STROJEV
 MOŠKANJCI na žel. postaji pri letališču
 VSAKO NEDELJO

ANNO 69
 PREŠERNOVA 9, ☎ 771-170

Klimatizirajte prostore in dvignite nivo vašega lokala ali poslovnega prostora. Ne dovolite, da vam poletje vzame voljo do dela in gremi življenje. Kakovostni klimatizirerji in montaža, najnižje cene v Sloveniji.

Pokličite **KLIMIG**
 Kidričevo 062-796-871

*Eno leto je poteklo,
solz nešteto je preteklo,
solze grob so premočile
a tebe, zlata mama
niso prebudile, če bi solza
te zbudila, te ne bi črna
zemlja krila.*

V SPOMIN

11. oktobra je minilo leto bridke žalosti odkar nas je za vedno zapustila draga mama, babica in prababica

Ana Anžel

IZ ŽABJAKA 20

Žalostno in boleče je ob tvojem grobu, vedno polno lepih spominov in hvaležnosti za vse kar si nam dala, draga mama. Hvala vsem, ki stojite ob njenem grobu in ji prižgete sveče.

VSI NJENI.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi

Tončka Toplaka

IZ GRILINC

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom za cvetje, vence in maše in sosedom Fekonjevem in Toplakovim za nesebično pomoč.

Še enkrat hvala Veglovim in Golobovim ter vsem, ki so nam stali ob strani v najbolj težkih urah. Hvala tudi zdravnikom in zdravnicam, patronažnim sestram, posebno Mileni in Majdi, za požrtvovalno delo.

Mama z vnukinjami Silvo,
Vero, Klavdijo, Anito, Vesno

*Beseda mati ima v vsakem otroku
svoj pomen,
je ista melodija,
le vsak drugače jo sliši;
za vsakega je neponovljiva*

ZAHVALA

V 75. letu je dokončala svoje delo mama, tašča, stara mama in prababica

Ivana Veronek

ROJ. HAJJANIČ

12. 5. 1918 — 7. 10. 1992

LANCOVA VAS 25

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanec, sosedom in prijateljem, ki ste pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje, za izrečene besede sožalja in za svete maše, nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam pomagali. Hvala tudi patronažnim sestram za cvetje.

Posebej hvala družinam Zavec, Marjane Turk in Elizabete Skuk za vsestransko pomoč. Zahvaljujemo se častitljivim g. duhovnikom za opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku in pogrebniemu podjetju MIR.

Žalujoči: VSI NJENI

*Skrb delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
niti zbogom nisi rekla,
niti roke nam podala
smrt te vzela je prerano
a v naših srcih boš ostala.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

Elizabete Kos

JURKOVE MAME IZ BUKOVCEV 21

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znanec in vaščanom, ki so jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in za sv. maše, nam pa izrekli sožalje.

Posebej se zahvaljujemo internemu oddelku bolnišnice Ptuj, g. Šodi, govornikoma za izrečene poslovilne besede, pevcem cerkvenega zbora Markovci za odpete žalostinke, g. župniku za opravljen cerkveni obred ter pogrebniemu podjetju MIR iz Vidma.

Žalujoči: hčeri Roza in Marija z družinama
ter sin Stanko in ostali sorodniki

MALI OGLASI

ZA DAN MRVIH VAM PONUJAMO

nagrobne ELEKTRONSKE
LUČKE, ki gorijo po 80 dni.
☎ (062) 512-038 po 14. uri.

PRODAM les za ostreže: 10 špe-
rovcev (3m), 2 trama (6,5 m), odpad-
ne cevi, 10 m drv, suhih, razrezanih,
salonitne plošče, 8 valne, 25 kosov.
☎ 795-447, Duman, zraven Kmetij-
ske zadruge.

PRODAM traktorsko frezo, moped,
sod—400l, cirkularko za drva, vejalnik
ter tračno žago. Polovična cena.
Jožef Kamenski, Kupčini vrh 21,
62289 Stopercje.

PRODAM žensko kolo - pet pre-
stav, posteljo z jogijem 190 x 140, jogi
"prezident" 190 x 90, ☎ 773-570.

SMREKOV OPAŽ, neposuščen z do-
stavo, cena 330 SIT/m². ☎ (063)
760-686.

PRODAM mlade srnaste kože in 4
mesece brejo telico simentalke. Jus,
Jiršovci 57 a, Destnik.

ČELNI NAKLADALEC "Olge Me-
glič" prodam. Ludvik Medved, Sestrže
29, ☎ 794-584.

PRODAM goske za Martinovanje.
Galun, Skorba 48, Ptuj, ☎ 773-741.

UGODNO PRODAM traktor Deutz -
torpedo 48 s prikolico - enosno.
Stanko Črnivec, Brezovec 11 a, Cir-
kulane.

VDOVA, upokojenka, stara 59 let
želi spoznati dobrosrčnega upokojen-
ca - vdovca, nekadilca in nealkoholi-
ka. Naslov v upravi.

PRODAM peč Kupersbuch in 100 l
hladilnik. ☎ 702-159.

UGODNO PRODAM 3-delno oma-
ro, trajno žarno peč, posteljo 190 x
140, ☎ 771-115 od 9. do 11. ure.

UGODNO prodam 2 meseca stare
nemške ovčarje, zelo dobrih staršev.
☎ 717-021 ali Illovič 6, Miklavž pri Or-
možu.

PRODAM klavirsko harmoniko 48 -
basno, še v garanciji, ugodna cena.
Polajžer, Doklece 26, Ptujška Gora.

PRODAM raztegljiv kavč, dva fotel-
ja in vitrino. ☎ 772-912.

POZORI Sidra za napenjanje ste-
brov v gorcih, kos 200 SIT, natezal-
nike s katerimi lahko napnete 2 žici
hkrati, kos 100 SIT dobite pri KOVI-
NARSTVU Metličar, Potrčeva 26,
☎ 771-286.

PRODAM RENAULT 4, reg. do
konca marca ter stroj RENAULT 4,
70000 km prevoženih. Metličar,
Potrčeva 26, ☎ 771-286. Ogled ves
dan.

PRODAM novo trajnogorečo peč
za polovično ceno. ☎ 774-996.

PRODAM avto JUGO 45, star tri le-
ta - karamboliran. Borovci 27.

PRODAM nekaj mesecev star regal
"Compo" bele barve, cena po dogovo-
ru. Anita Feguš, Nova vas pri Markov-
cih 53.

PRODAM štiri mesece starega psa,
je mešanec od nemške doge. Franc
Lesjak, Kicar 39.

PRODAM novo enosobno stano-
vanje. ☎ 773-497.

PRODAM traktor IMT 533. Franc
Benko, Svetinci 7, Destnik.

ZOBNA ORDINACIJA

dr. Zdenka Antonoviča v Krapi-
ni, M. Gubca 49, ordinira vsak
dan po dogovoru. Vse informa-
cije po telefonu: (049) 71-795.

ELEKTROUNIVERZAL - Zajšek

- ELEKTROINSTALACIJE -
- MERITVE
- STRELIVODI
- SERVISI
Milan ZAJŠEK
Kozminci 24, 62286 PODLEHNİK

Po vaši želji vam
dobavijo ves
potreben material.

PRODAM KRMNO peso za svinje
(runo). Martin Stopinšek, Zgornja Haj-
dina 49.

ISCIMO komunalno urejeno parcelo
v Ptuj ali bližnji okolici. ☎ 775-648.

TAM 170, kiper 4 m, letnik 1985,
prodam. ☎ 771-503, zvečer.

TOMO VINKOVIČ 18 KM, starejši
letnik, lahko v okvari motor, kupim.
☎ 771-503, zvečer.

STARI VINOGRAD 30 arov z
možnostjo gradnje vikenda prodam.
☎ 771-503, zvečer.

NOVO dvosobno stanovanje na
Ptuj prodam. ☎ 776-166, zvečer.

V PETEK, 16. oktobra sem izgubil
na Ptuj denarnico z denarjem in vse-
mi dokumenti. Poštenega najditelja
prosim, da jo vrne na naslov: Vojko
Butolen, Jelovice 45, Majšperk ali po-
kliče na ☎ 794-374.

PRODAM nakladač ZTN 1000,
obračalnik URO 3000. ☎ 797-145.

PRODAM kuhinjski vgradni zmro-
valnik iz programa GORENJE, cena
po dogovoru. ☎ 773-166.

PRODAM dobro ohranjeno, eno
sezono rabljeno, trajno gorečo peč,
☎ 775-658.

PRODAM zidani štedilnik za etažno
centralno, z dvema pečicama. Vese-
lič, Borovci 15.

UGODNO PRODAM novi avtoradio
Interconti, nov glasbeni stolp Sony
(2x100W), novo visokotlačno črpal-
ko (80 bar). ☎ 773-339.

HISO DAM V NAJEM za zdrav-
niška, odvetniška ali pisarniška dela.
☎ 773-339.

PRODAM GARAŽO v Kajuhovi uli-
ci. ☎ 773-858.

PRODAM traktor Ursus 335. Stan-
ko Kramberger, Trnovski vrh 6, Trnov-
ska vas.

PRODAM njivo v Zabovcih. ☎ 773-
588.

PRODAM NJIVO 34 arov, Rogo-
znica - ob železnici. ☎ 776-427.

PRODAM JUGO 60, letnik 3/90,
29000 km, avtoradio, vlečno kljuko.
☎ 773-040 popoldan ali Ivanuša,
Persanova 8, Ptuj.

PRODAM gradbeno parcelo, dvo-
brazdni plug, lito železno kad in črpal-
ko za gnojevko, vse v dobrem stanju.
Gajšek, Kicar 3 a.

PRODAM razno staro pohištvo.
Podpečan, Maistrova 18 (pri trgovini
Bratje Reš), ☎ 772-553 zvečer.

DELO DOBI pridna čistilka, plačam
dobro, rabim takoj. Lackova 7, Ptuj.

PRODAM električni štedilnik. ☎
773-013-popoldan.

IZDELOVANJE

betonskih zidakov
BRUNO ŠURBEK

POLJČANE ☎ 825-303

Obveščamo, da imamo v po-
nudbi meseca betonske zidake
dimenzij 30, 25, 20, 12 in no-
vost — vrtno robnike.

*Bil si nam življenje
nas ljubil sin in brat.*

Valter Zorec

1976 - 1987

Ostal si nam še samo

Spomin

Za vse, ki te imamo radi je peta obletnica tvojega slovesa
bolečina, ki znova zaživi skrita v vsakem izmed nas.

Hvala vsem, ki s svojo prisotnostjo počastite njegov
spomin.

Vedno s teboj tvoja: mamica in ati.

*Nekje v tebi je bol bila,
a zamahnila si z roko,*

češ, zmagala bom—močnejša sem,

pa vendar ni bilo tako.

ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu moje drage zaročenke
in nepozabljene mamice

Branke Mušič

ROJ. 1971

IZ PODLEHNİKA 4/A

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znan-
cem, sošolcem in prijateljem, ki ste najino Branko pospre-
mili k zadnjemu počitku. Hvala vsem, ki ste jo osipali s
cvetjem, nama pa izrazili sočutno sožalje ter v teh težkih
trenutkih stali ob strani! Hvala govornikoma Milanu in Da-
nici, dekliskemu zboru, Milanu za odigrano Tišino, g. du-
hovnikom: Jožetu, Mirku in Mateju za opravljen cerkveni
obred in sveto mašo. Hvala tudi kolektivu "Mizarstvo For-
bici" za vsestransko pomoč.

Hvala vsem, ki z nama delite najino bolečino.

Žalujoči: zaročenec Janko in hčerka Ina

AVTOPLAŠČI
SAVA — SEMPERIT — OBNO-
VLJENI IN RABLJENI AVTOPLAŠČI
135 — 13 exact 3.790,00 sit R4
145 — 13 exact
3.980,00 sit Yugo, 101
145 — 13 zimski 3.910,00 sit
175/70 — 13 exact 4.990,00 sit Golf
165/70 — 14 semperit
3.640,00 sit Škoda
in vse ostale dimenzije za osebna,
poltovorna in tovorna vozila, mon-
taža novih avtoplaščev brezplačno,
VULKANIZACIJA KOROŠEC
☎ 772-025

V NAJEM VZAMEM garažo v Ptu-
ju (okolica CMD). Cenjene ponudbe
sporočite na telefon 771-226 dopol-
dan ali 773-308 popoldan. Kotar,
CMD 6, Ptuj.

ZAPOSILIM deklo za strežbo v Bi-
stroju. Informacije na ☎ 758-114 ali
795-106.

PRODAM sedem mesecev brejo
kravo, staro 5 let. Terezija Golob, Bu-
kovci 125.

PERLIT, 40 vreč - 4 m3 po ugodni
ceni prodam. Branko Purg, Skorba 24
ali ☎ 794-492

TAMPON d.o.o.

obvešča uporabnike cest,
da izvaja večja vzdrževal-
na dela na lokalnih cestah
Hvaletinci-Gibina in Novin-
ci-Slavšina.

Zaradi del bo promet ovi-
ran in otežkočen predvido-
ma do 15.11. 1992, zato
prosimo uporabnike cest
za razumevanje.

komunala ptuj

Komunalno podjetje Ptuj p.o.
Znaničeva nabrežje 3

OBVESTILO

Cenjene stranke obveščamo, da imamo na zalogi sveče
vseh vrst že od 46,00 SIT naprej, nagrobne lehterne - vaze
in pesek - marmor (vreča 50 kg) po 785,00 SIT.

Sprejemamo tudi naročila za ureditev in nasaditev grobov.
Vse informacije dobite na novem ptujskem pokopališču ob
Dornavski cesti od 8. do 16. ure, ob nedeljah in praznikih
od 8. do 12. ure ali po ☎ 772-910.

Informacije lahko dobite tudi izven delovnega časa po tele-
fonu 771-641 na sedežu podjetja.

SUPER AKCIJSKA HIT PONUDBA

Betonski zidaki dimenzij:

25 x 40 x 20 po 44,00 SIT kos

20 x 40 x 20 po 35,00 SIT kos

12 x 40 x 20 po 34,00 SIT kos

Količine so omejene!

☎ 062/825-303 Izdelovanje betonskih zidakov
ŠURBEK, Poljčane

MESNICA STANKO

v vašem okolišu, NA RIMSKI 10 OB MARIBORSKI CESTI smo
odprli mesnico.

Za vas poslujemo od 8 — 12 in od 14 — 18 ure v soboto od 8 — 13 ure
Prodajamo meso in mesne izdelke ŽERAK po konkurenčnih cenah:
meso 10% • mesne izdelke 30% CENEJE!

SE PRIPOROČAMO!

OSNOVNA ŠOLA OLGA MEGLIČ

PREŠERNOVA 31 PTUJ

ponovno razpisuje prosto delovno mesto

POMOČNIKA RAVNATELJA

s polnim delovnim časom in polovično učno
obveznostjo.

Pogoji:

kandidat mora izpolnjevati splošne pogoje, določene z
zakonom o OŠ, Zakonom o organizaciji in financiranju
vzgoje in izobraževanju ter Statutom šole. Imeti mora
organizacijske in strokovne sposobnosti za usmerjanje
in vodnje pedagoškega dela v šoli.

Pomočnik ravnatelja bo imenovan za 4 leta.

Prijave sprejemajo takoj po objavi. Začetek dela po
dogovoru.

UČITELJ RAČUNALNIŠTVA

za polni delovni čas za določen čas.

Pogoj: znanje računalništva.

TEHNOHLAD

15 let servisa **TEHNOHLAD**

Ptuj, Mejna c. 17, tel., fax: 771-823

PROJEKTIRAMO, SERVISIRAMO, MONTIRAMO KLIMATSKE
NAPRAVE, HLADILNIKE NA TOVORNIJAKIH, HLADILNICE,
TOČAJNE PULTE, VITRINE, ZAMRZOVALNIKE, IZOLACIJE

NON-STOP IN PO KONKURENČNIH CENAH!

ALARM I S E N Č A R • Miran Senčar dipl.ing

Persanova 3, 62250 Ptuj • telefon 773-434-popoldan

AVTOALARM I

HIŠNI ALARMNI SISTEMI

— alarmni sistemi za lokale in ind. objekte

— izposoja alarmnih sistemov za čas odsotnosti

— varnostni elementi za stanovanja

— video nadzor

— ostale usluge

Orfejkov kotiček

V NEDELJO OB 10. URI NA RADIU PTUJ

ORFEJKOVE STOPNIČKE :

1. NAJMLAJŠI — Bratje Poljanšek
2. NEVESTA — Mak (Metalurg)
3. SLOVENIJI — Toni Iskra
4. PRI NAS BO PLES — Alpski kvintet
5. Z ROKO V ROKI — Jože Burnik
6. PREKO PLOTA — Slavko Plut
7. DVOJNA LJUBEZEN — Marela
8. MOJ NONIČ — Primorski fantje
9. VRAŽJE DEKLE — Spomin
10. GORJUŠKI STRIC — Slovenski kvintet
11. MORNARSKA — Igor in Zlati zvoki
12. V SENCİ SEM POSEDAL — Miro Klinc

POKROVITELJ ODDAJE: TVT

Nagrado pokrovitelja prejme: Srečko Zavec, Ulica 25. maja 10, Ptuj.

Glasovnice pošiljajte na naslov: Radio—Tednik, Raičeva 6, 62250 Ptuj — za Orfejkove stopničke.

Orfejkove stopničke

Glasujem za skladbo: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

RADIO PTUJ

(98,2 MHz — ULTRAKRATKI VAL, 1485 kHz — SREDNJI VAL)

ČETRTEK, 22. oktobra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop, varnost. 14.30 **RAJŽAMO IZ KRAJA V KRAJ.** 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače in čestitke. 17.00 Obvestila. Glasba in EPP ter vmes: 17.15 Mali oglasi. 17.30 **VČERAJ—DANES—JUTRI**, obvestila. 17.45 Mali oglasi. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 **URICA DOMAČIH.**

PETEK, 23. oktobra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop, varnost. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.25 V vrtu. 16.30 Po domače in čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.30 **VČERAJ—DANES—JUTRI**, obvestila, glasba in EPP. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 **MALI OGLASI V ŽIVO.** 19.30 — 24.00 **VEČERNI PROGRAM RADIA PTUJ** (Gostje in njihov glasbeni izbor, Popularnih 10 naših diskotek, 3—3 in AS, Glasba za nežne!).

SOBOTA, 24. oktobra: 14.00 Uvod, Čestitke poslušalcev. 17.00 Obvestila. Glasba in EPP ter vmes: 17.15 Mali oglasi. 17.30 **VČERAJ—DANES—JUTRI**, obvestila. 17.45 Mali oglasi. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 **Rezerviran čas.** 19.30 Čestitke poslušalcev.

NEDELJA, 25. oktobra: Čestitke poslušalcev. 10.00 **ORFEJČEK.** 11.00 Tedenski pregled, obvestila, horoskop,

glasba in EPP. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Domača ustvarjalnost, Svetloba duha. 13.00 Čestitke poslušalcev (do 19.00).

PONEDELJEK, 26. oktobra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop, varnost. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače in čestitke. 17.00 Obvestila. Glasba in EPP ter vmes: 17.15 Mali oglasi. 17.30 **VČERAJ—DANES—JUTRI**, obvestila. 17.45 Mali oglasi. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 Mala ptujka kronika, šport, kultura — vmes glasba po izboru Draga Skoka.

TOREK, 27. oktobra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop, varnost. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače in čestitke. 17.00 Obvestila. Glasba in EPP ter vmes: 17.15 Mali oglasi. 17.30 **VČERAJ—DANES—JUTRI**, obvestila. 17.45 Mali oglasi. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 **V ŽIVO.**

SREDA, 28. oktobra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop, varnost, Apokaliptični kabaret Radia Student. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.25 Za planince. 16.30 Po domače in čestitke. 17.00 Obvestila. Glasba in EPP ter vmes: 17.15 Mali oglasi. 17.30 **VČERAJ—DANES—JUTRI**, obvestila. 17.45 Mali oglasi. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 **NAŠ GOST.**

Osebna kronika

Rodile so — čestitamo: Francka Trček, Podvinci 122 — Gregorja; Silvestra Munda, Sodinci 59 — Aljaža; Andreja Popropat, Vodovnikova 13, Slovenska Bistrica — Kristino; Marija Žuran, Formin 64 — dečka; Sacheline Arnuš, Dravinjski vrh 1 — Sanjo; Ivanka Munda, Lunovec 18 — deklico; Alenka Neudauer-Kranjc, Ob Grajeni 4, Ptuj — Urbana; Sonja Muhič, Velika Nedelja 10/a — Klemen; Mojca Šalamun, Kerenčičev trg 2, Ormož — Sama; Tanja Žmauc, Savci 63 — Marsela; Danica Bombek, Gajevci 29 — Nino; Dominika Pintarič, Formin 38 — Denisa.

Poroke — Ptuj: Marijan Brusar in Vera Svenšek, Repišče 2; Marjan Ciglar in Irena Plohl, Mezgovci ob Pesnici 33/c; Branko Šenkiš in Irena Tašner, Zabajak 21, Ptuj; Janko Vaupotič in Irena Fišer, Mejna cesta 16, Ptuj; Anton Krajnc in Jelka Dolničar, Rabeljeva vas 29/a, Ptuj.

Umrli so: Ottilija Pičenko, Volkmerejeva c. 10, Ptuj, * 1914 — † 7. oktobra 1992; Anton Zebec, Ormoška c. 1, Ptuj, * 1925 — † 11. oktobra 1992; Elizabeta Kos, Bukovci 21, * 1913 — † 9. oktobra — 1992; Jožef Antolič, Lahonci 57, * 1931 — † 12. oktobra 1992; Amalija Hadler, Zlatoličje 117, * 1906 — † 13. oktobra 1992; Amalija Šmigoc, Rodni vrh 38, * 1909 — † 14. oktobra 1992.

PROJEKTI DNEVI NA OSNOVNI ŠOLI ORMOŽ

Vinograd — vinogradnik — vino

Šola ni samo mirno sedenje v klopi, tihe učilnice, kjer se sliši samo učiteljev glas, redovalnica z ocenami od 1 do 5, trepet pred pisanjem kontrol ali pa šolska torba, ki naše najmlajše vleče bolj k tlom. Šola je lahko tudi vesela, razigrana, prijetna, raziskujoča in kar je najvažnejše, poučna.

To se je izkazalo minuli petek, ko je okoli 350 učencev ormoške osnovne šole, od 4. do 8. razreda, skupaj s preko 30 učitelji in zunanjimi sodelavci, pripravilo sklepno prireditev enotedenskega projektnega dela. Razdeljeni v 17 skupin so ugotavljali, raziskovali, proučevali in zbirali vse, kar je v teh krajih, povezano z vinogradom, vinogradnikom in vinom.

Vodja projektne naloge je bila Maja Širec, likovna pedagoginja na ormoški osnovni šoli, za nemotem potek petkove prireditve je skrbela glasbenica Milena Moravec, koordinator med vsemi skupinami pa je bil Bojan Burgar, ravnatelj ormoške osnovne šole.

Vse so naredili, kot je bilo potrebno, pred šolo je bil postavljen klopoteč, napekli so domačega kruha, potice, pogače, peciva, obilici jesenskega sadja so imeli tudi mošt, samo vreme se je skazilo, saj so del sklepne prireditve nameravali izvesti na šolskem dvorišču. Tako pa so

Razstava domačih jedi in starih predmetov.

morali celotno dogajanje predstaviti v večnamenski prostor, ki je bil nabito poln, saj je prišlo veliko odraslih, ki so z zanimanjem gledali, kaj so otroci pripravili. Mnogi starejši so se še spominjali raznih običajev, ki so jih na odru obujali otroci. Skratka, bila je živahna, nekoliko drugačna šola.

Člani novinarskega krožka so spremljali vsakodnevno delo posameznih skupin in jih predstavili v različnih zapisih, vse pa je izšlo v glasilu z naslovom "Tam gori za hramom ..."

Šolarje je pri tej projektni nalogi zanimalo veliko reči, od obdelave vinograda, zgodovine vinske

trte v teh krajih, sestave tal, vinjskih sort, geografske lege vinorodnih območij ormoško — ljutomerskih gor, do ostankov nekdanje vinogradniške arhitekture. Posebna skupina je zbirala recepte jedi, ki so jih v teh krajih pripravili ob trgatvi, ljudske običaje, pesmi, družabne igre. Opravili so številne pogovore z ljudmi o tem, denimo kaj vedo o kulturi pitja, ali imajo svoje vinograde, ob vsem pa so spoznavali razne besede in izraze, ki so že izginili iz besednjaka ljudi. Zbirali so tudi pregovore o jeseni, še posebej o vinotoku ali moštniku. Vida Topolovec

Foto: Š. Hožyan

ODBOJKA

Ozon—Pionir 2:3 (8, -12, 11 -7, -12)

Športna dvorana Center, gledalcev 100, sodnika Kmetec (Maribor), Weiss (Maribor).

Ozon: Murko, Gojkošek, Kocmur, Zrnič, Knez, Emeršič, Ules in Godec.

Po več kot dveh urah ogorčenega in razburjivega boja izenačenih ekip so domačinke v petem odločilnem setu zapravile možnost, da premagajo eno izmed najboljših ekip v II. SOL. Prvi in posebno tretji niz so odigrale odlično in z lahkoto dobile oba niza. Drugi in posebno četrti so odigrale slabo, predvsem je zatajil sprejem servisa in igralke Pionirja so dobile točke neposredno z začetnimi udarci, izkazale so se tudi v polju. Žal se je v četrtem nizu poškodovala ena izmed boljših igralk Zrničeva, ki je obenem tudi organizatorica igre, tako da domači trener prave zamenjave v domači ekipi ni imel, kar se je poznalo v sami igri. Ob burnem spodbujanju gledalcev so v skrajšani peti igri igralke Pionirja kar hitro povedle s 5:1, a vendar so igralke Ozona zmogle toliko moči, da so jih ujele na 10:10, a to je bilo vse in gostje so ponovno dobile set in tako z minimalno razliko premagale ekipo Ozona.

V prihodnjem kolu se bodo igralke Ozona srečale v gosteh z ekipo Mežice, ki trenutno vodi v tej ligi.

I.Z.

Črna kronika

HUDO RANJENI SOPOTNICI

Po regionalni cesti od Majšperka proti Ptujju je v torek, 13. oktobra popoldne vozila fička Erika Petrovič iz Ptujja, v njem sta bili sopotnici Jožica Kline iz Spuhlje in Jelka Tekmec iz Rabeljčje vasi, obe delavki Planike v Majšperku. V Apačah na Dravskem polju je voznica fička verjetno prepozno opazila, da tovarnjak, ki ga je pred njo vozil Stanko Orovič iz Trnovca, nakazuje, da bo zavil v levo. Trčila je v zadnji del tovarnjaka, pri tem sta bili obe sopotnici hudo ranjeni.

TRČIL V BETONSKI PROPUST

V torek, 13. oktobra, ob 19.45 je med vožnjo po regionalni cesti skozi Stanečko vas, KS Majšperk, Hirzet Hadžič iz Nove vasi pri Markovcih 40/a, zapeljal s ceste in trčil v betonski propust. Pri tem se je njegovo kombinirano vozilo prevrnilo na bok, voznik in njegov sopotnik Muhamed Mujanović iz Nove vasi pri Markovcih 40/a, pa sta se hudo ranila. Prepeljali so ju v ptujsko bolnišnico. Do nezgode je prišlo zaradi tega, ker se je voznik kombija izogibal sni, ki je stekla čez cesto.

UMRL NA KRAJU NEZGODE

Med vožnjo po klancu na magistralni cesti v Ormožu je v torek, 13. oktobra ob 22.13, 27-letni Andrej Reberc iz Zamušanov 37, KS Gorišnica, z osebnim avtomobilom prehitel osebni avto, ki je vozil pred njim. Prav tedaj je nasproti pripeljal tovarnjak, ki ga je vozil Tomaž Klobasa iz Maribora. Vozili sta čelno trčili, pri tem se je Andrej Reberc hudo ranil, da je na kraju nezgode umrl.

KDO JE MORILEC MLADOLETNEGA DEKLETA?

V četrtek, 15. oktobra, ob 15. uri so policiste v Ormožu obvestili, da pod mostom v Mihalovcih, v KS Ivanjkovci, leži žensko truplo. Bilo je vidno, da gre za nasilno smrt, saj je bilo po telesu vidnih več vbodnih ran. To je potrdila tudi obdukcija, ki so jo opravili še isti večer. Ugotovili so, da je umrjena 17-letna M. J. iz Mihalovcev. Storišče krutega zločina še iščejo, zato policisti podrobnejših podatkov ne navajajo, saj bi taki podatki lahko koristili zločincu pri skrivanju ali v kasnejšem zagovoru.

Po doslej znanih podatkih se je 17. letna M.J. vračala z dela popoldanske izmene v Ormožu, v sredo, 14. oktobra zvečer in okoli 200 metrov od kraja zločina na avtobusnem postajališču, skupaj z dvema drugima sodelavkama izstopila iz avtobusa, potem pa so odšle vsaka proti svojemu domu.

Dekletovi starši zvečer še niso bili zaskrbljeni, saj se je že večkrat zgodilo, da se je hčerka vrnila domov kasneje. Zaskrbljeni so postali naslednji dan, popoldne so jo začeli iskati in našli umorjeno. Obdukcija je tudi ugotovila, da nad umorjeno ni bilo storjene spolno nasilje. Ali je bil motiv za zločin ljubosumje ali kak drug razlog, bo ugotovila preiskava, ko bo odkrila zločinca.

UMRL MED PREVOZOM V BOLNIŠNICO

Po magistralni cesti od Ptujja proti Mariboru je v petek, 16. oktobra, ob 12.45, vozil osebni avto 51-letni Janez Žilavec iz Spodnjih Hoč. V blagem levem ovinku zunaj naselja Loka je zapeljal na nasprotni vozni pas, po katerem je prav tedaj vozil tovarnjak Rudolf Intihar iz Kungote 14, KS Kidričevo. Voznik tovarnjaka je močno zaviral, vendar čelnega trčenja ni mogel preprečiti. Pri trčenju se je Janez Žilavec tako hudo ranil, da je umrl že med prevozom v mariborsko bolnišnico.

FF

SLOVENIJA PRODAJNI CENTER HOČE, tel.: 611-331
gradbeni material in stavbno pohištvo
Del. čas: od 7. do 18. ure, v soboto od 7 do 12. ure
DO STREHE NAD GLAVO

NISSAN
prodaja vozil
SALON BREG
tel.: 771-161
vam nudi prodajo na kredit
leasing
staro za novo

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

"PRI ROKU"
VILMA MESARIČ

Poljska cesta 30, PTUJ
☎ 062/776-765

Tamara
Trgovina s čevlji
Cankarjeva 3, Ptuj
☎ 062/772-746

Prodajalna
"RENE"
Moškančič 46/d
☎ 062/708-142
VSE ZA MALČKE IN MLADOSTNIKE PO UGODNIH CENAH

VERIGA TRGOVIN
SOLID
Mezgovci 4b, DORNAVA
☎ 062 / 795-483
☎ 062 / 795-411

PTUJ
SOS
772-920
SOS TELEFON
ponedeljek, četrtek
17.00 do 21.00
ZA OTROKE IN ODRASE V STISKI!

EURO SPORT
Frsova 12, 62250 Ptuj
Tel./fax: 062/771-081
VSE ZA LOV IN RIBOLOV
izključno iz uvoza

Podjetje za proizvodnjo in vzdrževanje avtomobilov
EURO TEH d.o.o.
Zagrebška c. 100, 62250 Ptuj
☎ 773 171, 773 101

TEDNIK

TEDNIK je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izdaja Zavod za radijsko in časopisno dejavnost RADIO-TEDNIK PTUJ.

UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šmigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Jože Bračič, Ivo Clani, Majda Goznik, Darja Lukman, Martin Ozmeč, Vida Topolovec, Nataša Vodusek in Milena Zupanič (novinarji).
TEHNIČNO UREJANJE: ATS Irena Fijan — tel. 776-335
PROPAGANDA: Oliver Težak.
Naslov: RADIO-TEDNIK, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p.p. 99; telefon (062) 771-226; telefaks (062) 771-223.
Celoletna naročnina 2.340 tolarjev, za tujino 4.680 tolarjev. Ptuj: 52400-603-31023.
Tisk: GZP Mariborski tisk, Maribor.

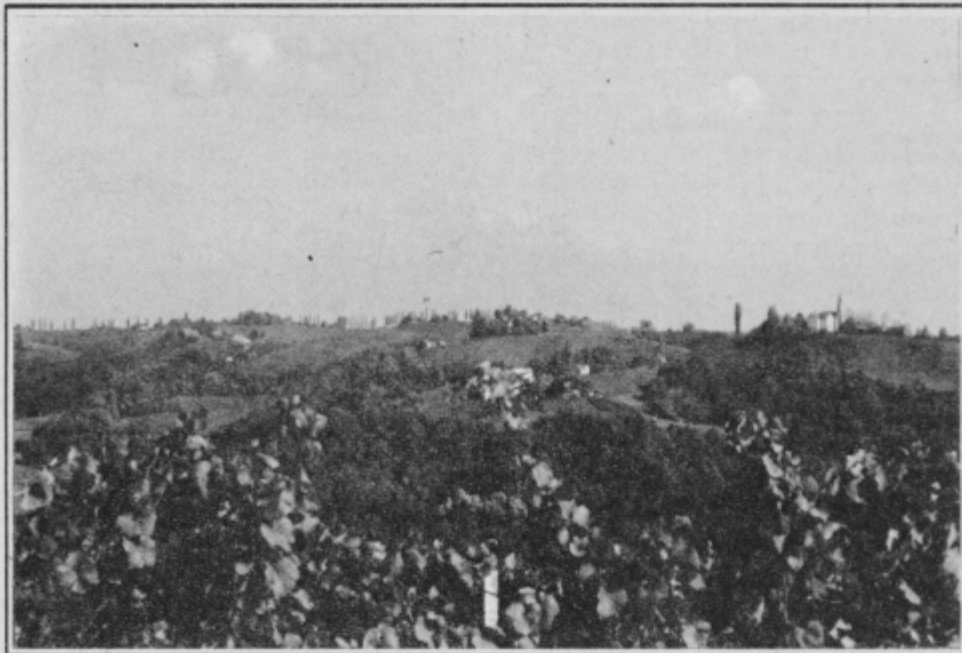
JESENSKI

IZ VSEBINE PRILOGE:

Tam gori za hramom
(stran 2 in 3)

Obdelovanje tal (stran 4)

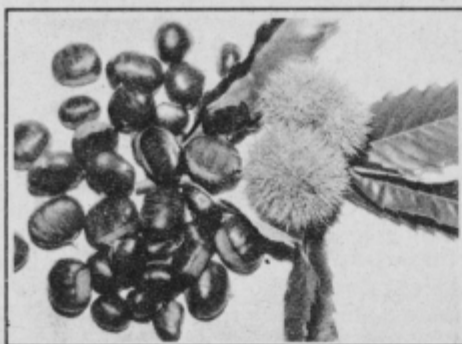
Sadovnjak in vrt v jeseni

Jesen, sonce, vinogradi, grozdje, smeh, vino... (Foto: Š. Hožyan)

Jesen, sonce, vinogradi, grozdje, smeh, pesem ...

Jesen, ki traja 89 dni in 19 ur, je najkrajši letni čas. Na severni zemeljski polobli se začneja z jesenskim enakonočjem, ob vstopu sonca v znamenje tehtnice. To se dogaja okoli 23. septembra, lahko tudi kakšen dan prej in traja do vstopa sonca v znamenje kozoroga, ob zimskem sončnem obratu, okoli 22. decembra.

Jesensko obilje, ki nam vedno znova očara (Foto: M. Ozmec)

Jesen — čudovito lepa — z bogastvom barv in pridelkov. Vesela za kmeta in vinogradnika ko je letina dobra in žalostna, če je slaba. Jesenski dnevi, krajši in hladnejši se zbujaajo z jutranjo meglo in soncem, ki se s težavo prebija skozi gosto kopreno ter izgublja na moči, kljub temu, da preko dneva še prijetno greje. Jesen je čas, ki ga čakamo vse leto. Zaradi jeseni in težko pričakovanih pridelkov začnemo garati že v zgodnji pomladi, ko se vetrovi še niso povsem odvadili mrzle zime. Zaradi nje s strahom zremo v razbeljeno poletno nebo, si želimo rahlega dežja in se potimo v poletni vročini. Če je lepa in bogata, je prijetno tudi pozimi.

Jesen je kmetov plačilni dan. Plača bo pač tolikšna, kolikor je vložil v delo in kako dobra ali kruta je bila do njega narava.

Letos bi lahko rekli, da je bila po eni strani kruta, po drugi pa dobra. Kruta zaradi suše, ki je letošnje poletje pestila kmeta in vinogradnika na Ptujskem in Dravskem polju pa v Halozah in Sloven-

skih goricah. Odnesele je kar zajeten kos pridelka, po drugi strani pa vse skupaj popravila z ravno pravnjo jesensko vlago. Kar je poletje vzelo zaradi suše, je jesen nadomestila s kakovostjo, kljub vsemu pa človek ni nikoli zadovoljen.

Tako je vsako jesen, ko računamo koliko krompirja bi lahko bilo na naših njivah, pa koruze, sladkorne pese, trave na travniku, grozdja v vinogradih ter sadja v sadovnjaku. Tudi prašiči bi lahko bili bolj debeli, mleka bi bilo lahko več..., večna človeška nenasitnost, želja po več, ki pa je stara toliko kot človeštvo. Želja po udobnem, mirnem življenju, ki si ga ustvarimo z delom svojih rok, želja po novem stroju, zimskem plašču, novih čevljih in še po čem, kar nam lepša življenje.

Jesen je tudi čas, ko moramo še marsikaj postoriti, da bomo lahko uživali prijetno zimo. Pravočasno je potrebno misliti na drva, s katerimi se bomo gredli pozimi, na steljo za hlev, dovolj hrane za živino, oskrbeti je potrebno sadovnjak, zelenjavni ter okrasni vrt, pospraviti poljedeljsko orodje in stroje, da nam bodo ponovno služili spomladi, ko se odpre nov cikel dela in življenja.

Vida Topolovec

Lepo, zdravo in dozorelo grozdje, simbol jeseni

Tam gori za hramom en trsek stoji...

Trgatev je največji praznik vinogradnika. Z njo je poplačan ves trud, delo in skrbi, ki jih je imel s trto in vinogradom od prvega pomladnega dežja, poletnih pripek, ko je grozdje vsrkavalo božajočo toplino, do neviht in jesenskih meglic.

TRGATEV 1992

Po zagotavljanju vodilnih vinogradniških strokovnjakov in enologov Podravskega vinorodnega rajona, ali natančneje na območju Haloz, podpohorskih, ljutomersko - ormoških in osrednje slovenjgorških goric, je letošnja letina količinsko sicer nekaj manjša, kar pa je ponovno odvisno od lege posamezne parcele in starosti nasada. Bo pa kvaliteta nekaj posebnega, so poudarili.

Bilo je veliko sončnih ur, ki so pri zorenju vinske trte, še posebej takrat, ko grozdje pridobiva na kvaliteti, za ta vinorodna območja, velikega pomena.

Ob trgatvi je bilo grozdje zdravo, visoke sladkorne stopnje, celo pri srednjepoznih sortah normalne trgatve med 20 in 23 odstotki sladkorja, kažejo na kakovost letošnje letine, ki bi naj bila podobna tisti iz leta 1983. Skupna kislina je sicer nekoliko nižja kot je običajno, vendar prevladuje vinska, zaželjena v dozorelem grozdju.

Zaradi zdravega grozdja so v teh "naših" vinorodnih legah pustili precej tistih "boljših" parcel za predikatna vina, od poznih trgatev, jagodnih izborov in ker pričakujemo hitro in ostro zimo, bo tu in tam celo kakšna ledena.

S trgatvijo normalnih sort bodo v prihodnjih dneh zaključili, sedaj pa pridejo na vrsto kletarji.

V kletih pa se v sodih že sliši brbotanje, ki ga še posebej kletarji radi slišijo. To je znak, da mošt vre, ko iz sladke, goste - sluzaste tekočine nastaja mlado vino. Ko se bo mlado vino umirilo in v sodih pričelo čistiti, pa bo že čas za prvi pretok vina. Letos ga bodo morali kletarji opraviti nekoliko prej kot prejšnja leta.

PRVI PRETOK

Alkoholno vrenje mošta traja navadno od enega do štirih tednov. Kvasovke v tem času spreminjajo sladkor v alkohol in ko zmanjka sladkorja, ni več okolja za njihovo

Klopotci, klopotci, klopotci, veseli godci goric....(dr. Stanko Janežič)

življenje. Kvasovke se počasi z beljakovinami in drugimi delci usedajo na dno vinske posode. Tej usedlini pravimo droži, ki jih je navadno okoli 6 odstotkov od količine mladega vina. Vsebujejo tudi veliko bakterij in vinskega kamna, torej bakterij kalijevih soli vinske kisline.

Mlado vino večkrat poskusimo, če je neoporečnega vonja in okusa. Pri mlademu vinu se zelo pogosto pojavlja vonj po žveplovodiku, ki je smrdljiv in vonja na gnila jajca. Takšno vino je potrebo takoj zračno pretočiti. Hkrati pa ga prekusimo, ali je obstojno na zraku. Da bi videli, kako vpliva nanj zrak, napravimo takoimenovani zračni test. Vino nalijemo v kozarec in počakamo 24 ur. Če v tem času ne porjavi, je odporno proti oksidaciji, torej je na zraku obstojno. Nekatera vina začno v kozarcu spreminjati barvo od zgoraj navzdol in porjavijo že po nekaj urah.

Mošt, iz katerega so ta vina nastala, smo ob vkletenju premalo žveplali. Vino, ki na zraku ni obstojno, moramo takoj pretočiti in žveplati, najmanj z eno žveplenico na hektoliter. Če je vino občutljivo, žveplamo tudi s poldrugo žveplenico.

Ko je vrenje končano, izmerimo kislino. Če vino vsebuje 10g/l kisline ali več, se nam naj ne mudi s pretokom. Če je kisline manj in jo želimo ohraniti, moramo vino čimprej pretočiti, da ga ločimo od droži, ki namreč vsebujejo veliko mlečnokislinskih bakterij, ki kislino razgrajujejo.

Droži ne vsebujejo sestavin, ki bi ugodno vplivale na kakovost mladega vina. Posebno nezaželene so v toplih kletih, kjer začno beljakovine v njih razpadati in vino se lahko navzame neprijetnega okusa po drožeh. Jabolčno - mlečni razkis vina je v toplih kletih močnejši kot v hladnih, kjer ga skoraj ne opazimo.

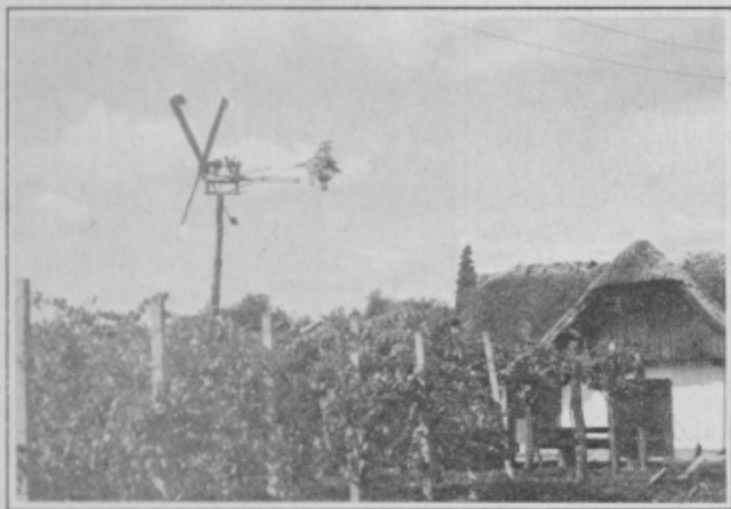
Pri prvem pretoku žveplamo z eno žveplenico na hektoliter vina. Žveplanje ob prvem pretoku je zelo pomembno, z njim preprečimo mikrobiološko delovanje in vino obvarujemo pred oksidacijo.

PRETOK Z LAKOMNICO IN ŠKAFOM

Če kletarimo z manjšimi količinami vina, uporabimo klasičen način pretoka z lakomnico in škafom. V sod zabijemo pipo, po kateri teče vino v leseni škaf. Na drugi sod nastavimo lakomnico in vanjo vlivamo vino. Pri tem načinu vino precej zračimo, kar popravimo z močnejšim žveplanjem. Seveda pride takšno pretakanje v poštev v kleti, kjer pretakamo le en sodček ali dva.

Če hočemo vino brezračno pretočiti, uporabimo gumijasto cev - natego. En konec je privežemo ob letvo, ki jo porinemo skozi pilkino luknjo v sod. Natege ne privežemo na koncu letve, ampak višje, tako, da bo nad usedlino droži. Na drugem koncu natege potegnimo vino, da začne teči iz soda. Ta konec natege damo na dnu škafa, da se vino ne zračni.

Iz knjige magistra Antona Skaze "Kletarjenje je užitek".

Mala vas pri Tomažu je znana po starih ključajah in klopotcih. (Foto: S. Hozyan)

SLOVENSKI VINSKI KOZAREC

V Turističnem društvu Podgorci se je lansko leto porodila zamisel o slovenskem vinskem kozarcu, saj se vrli vinogradniki zavzemajo za to, da je potrebno vino postreči v primernem kozarcu, kar med drugim spada tudi h kulturi pitja.

Med 73 predlaganimi kozarci, predlogi so prispeli iz domala vse Slovenije, so komisije, sestavljene iz enologov, trgovcev in gostincev, vse pa je podprlo Strokovno združenje za trgovino, gostinstvo in vinarstvo pri Gospodarski zbornici Slovenije, izbrale tri primerke. Prvi je dobil naziv slovenski vinski kozarec, na njem je odtisnjen lipov list z napisom Slovenija, drugonagrajeni se imenuje podgorški vinski kozarec, tretjenagrajeni pa ormoški vinski kozarec, z vtisnjenim grbom Ormoža.

V steklarni Rogaška Slatina so po prvonagrajenem slovenskem vinskem kozarcu izdelali serijo z imenom Slovenija, ki je primerna za vsa slovenska vina, od belega, kar je značilno za naš, podravski vinorodni rajon, rdečega, rose do penečega vina.

Slovenski vinski kozarec je visok pečljat kelih, ki s svojo vitko obliko obdrži vinu dalj časa njegovo hladnost in svežino. Izpeljanka za rdeča vino ima prav tako visok pečelj in trebušasto kupo. Rdeča vina so po okusu bolj polna z bogato aromo, zato zahtevajo kozarec, ki mu omogoča njegovo izraznost.

Ko pijemo peneča vina, mora biti pot do popolnega užitka čim daljša, zato jo ponazarja visok pečljat kelih z visoko oblikovano kupo in prav tega se poznavalci dobrega vina zavedajo.

Rose vino potrebuje za razvite svojega okusa kisik in zato trebušasto kupo, oblikovano rahlo navzven, ki se lepo prilagaja ustnicam.

Tretjenagrajeni vinski kozarec, imenovan ormoški, je bil širšemu občinstvu predstavljen lansko leto ob martinovem, letos pa bo doživel podobno kot slovenski, vse izpeljanke, ki bodo predstavljene na martinovo soboto, 7. novembra.

Vida Topolovec

Klopotci, klopotci... (Foto: Hozyan)

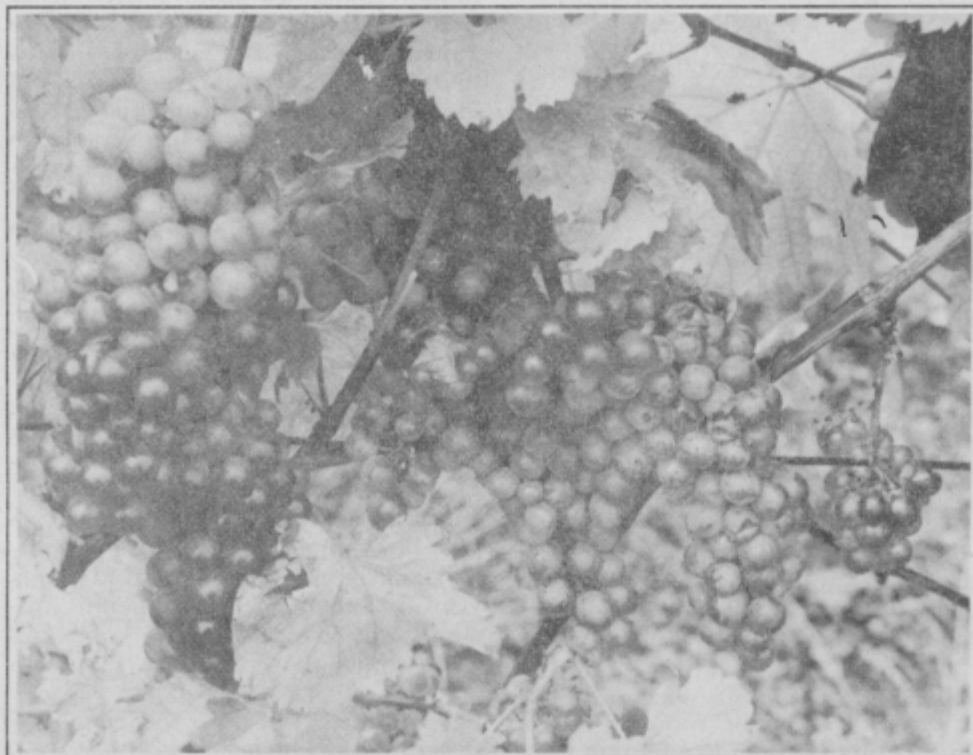
Breznikova zidanica pod Litmerkom je stara 279 let, zgrajena je bila 1713. leta — lep primerek stare, že skoraj izumrle vinogradniške arhitekture. (Foto: Š. Hozyan)

Ormoški vinski kozarec

Od kletarjenja bo v veliki meri odvisno, kakšno bo vino. V teh sodih mošt že veselo brbota. (Foto: Š. Hozyan)

Prešanje na stari način ima kljub moderni tehnologiji še vedno svoj mih. (Foto: Š. Hozyan)

Vinogradnik je še posebej vesel, če je trta bogato obložena. (Foto: M. Ozmec)

Bogata jesenska miza

Jesen je tudi bogato obložen vinograd, poln sadovnjak dišečih jabolk, hrušk in vsega drugega, gozd z obiljem toplih jesenskih barv in gozdnih sadežev.

Med njimi najbolj čislamo kostanj in vse vrste užitnih gob. Pod drobnogled bomo tokrat vzeli kostanj, ki ga na ptujski tržnici že nekaj dni pečejo. Vsi, ki imate radi izlete v jesenski gozd pa si ga lahko nabarete kar v naravi in ga doma spečete ali skuhate. Če imate pri roki še mošt, lahko kostanje zalijete tudi z njim. Vsi, ki so to že pokusili pravijo, da v tem letnem času pač ni boljšega, še posebej, ker je mošt letos zelo sladek. S pomočjo kostanjev lahko pripravljamo številne sladke ali pa tudi slane jedi.

Ste se že kdaj vprašali ob bogatem obilju jesenske mize po kalorični vrednosti kostanjev? Mogoče tu in tam, ko vam je ob vseh zaužitih sla- stnih jedeh postala obleka nekoliko tesna. 10 dag kostanjev, seveda olupljenih, pečenih ali kuhanih vsebuje 369 kalorij.

Nič zato, kljub vsemu vas bomo povabili v **SLADKI BUTIK** na kostanjevo torto. Recept za vse tiste, ki radi te sladke dobrote ustvarjate doma, nam je zaupal slaščičar **BRANKO ŠTUMBERGER**, lastnik **SLADKEGA BUTIKA** iz Ptuja.

KOSTANJEVA TORTA

Za biskvit potrebujemo 8 jajc, 20 dag sladkorja, 22 dag mehke moke, ščepec pecilnega praška in cimeta ter en zavitek vanili sladkorja.

PRIPRAVA

Rumenjake in polovico sladkorja penasto vmešamo. Iz beljakov in in preostalega sladkorja pripravimo sneg, ki ga narahlo vmešamo z rumenjaki, primešamo še moko, pecilni in cimet. Pečemo pri temperaturi od 180 do 200 stopinj Celzija.

Za kremo potrebujemo: 4 dcl mleka, en zavitek vanili pudinga, 60 dag sladkorja, 60 dag masla ali margarine, 0,3 l ruma in 50 dag pretlačenih, ku-

hanih kostanjev. Kremo pripravimo tako, da skuhamo puding, v katerega damo ves sladkor, ki se mora v pudingu raztopiti. Medtem penasto vmešamo maslo ali margarino in ji postopoma dodajamo puding, ohlajen na okoli 25 stopinj Celzija. Kremo moramo stepati tako dolgo, da postane rahla in penasta. Na koncu dodamo še kostanjev pire in rum.

Pečen in ohlajen biskvit dvakrat prerežemo, ga omočimo s sladkano vodo, ki smo ji dodali rum ter namažemo s kremo. Torto po vrhu posipamo s pretlačenimi in kuhanimi celimi kostanji, ki smo jih do polovice glazirali s čokolado. Ob strani pa torto do polovice potresemo z naribano čokolado.

MARTINOVA VEČERJA

V teh dneh, ko je pridelek varno spravljen v kletih in kašah, se ljudje sprostijo in radi pojedjo kaj dobrega. Da je nekaj posebnega že prešarska večerja, menda ni potrebno posebej pisati. Vsega je ob takih priložnostih na mizi, več vrst mesa, obvezna je domača kokoš, iz katere prej skuhamo dobro juho in pa seveda svinina, slastna s kožo, dober domači kruh, pogače, ki jih ponekod izboljšajo še z svežim grozdom, razne gibanice, teh na našem podeželju pečejo še vedno veliko, samo, da imajo v različnih krajih različna imena, med drugim tudi kvasenice. Na prešarski večerji ne sme manjkati potic ali povitica, kot jim pravijo ljudje v teh naših krajih, ki pa jih gospodinja namaže bodisi z orehi ali makom. Trgači so presneto izbirični, gospodinja kaj hitro ocenijo po okusnih jedeh, izbiri mesa, ki ga ne sme manjkati tudi za "južino" in seveda po tem, kako na debelo je namazala povitico. Ponekod se pogovarjajo, da je bila gospodinja tako skopa, da je preko testa šla samo z nožem, druge pa je nadevala tudi za prst in še več. K vsemu ne sme manjkati vina, obvezno pa mora biti še pridelek minulega leta. Po njem pa trgači sodijo gospodarja.

Svečana večerja je tudi na Martinovo, ko se po starem ljudskem izročilu mošt spreminja v novo, mlado vino. V vinorodnih območjih Halož in Slovenskih gorik, kjer so pojedine na ta dan združene s pokušnjo novega vina, mora biti hrana toliko bolj obilna in krepka.

Za predloge **MARTINOVE VEČERJE** smo naprosili Karčija Mertika, kuharja v Timinem bifeju v Ormožu. Postregel nam je kar s tremi.

* Nadevana gos s kruhovim nadevom (ki ga pripravite enako, kot za kruhove cmoke), rdeče dušeno zelje, kutinov pire (kutine, ki so v tem času

Martinova večerja, pogrinjek je pripravil Karči Mertik. (Foto: S. Hožan)

ravno prav zrele olupimo, skuhamo in pretlačimo, sladkamo po okusu in dodamo malo sladke smetane) in prleška gibanica.

* Nadevana gos z grozdom (tega je v vinogradih na Martinovo še vedno dovolj, operemo, osmukamo jagode in z njimi nadevamo notranjost goske ter zadek pretaknemo z zobotrebci ali ga zašijemo), skutini žličniki, radič v solati ter za priboljšek makova potica.

* Pečena gos, mlinci (če ima gospodinja čas jih naredi doma, drugače pa jih lahko kupi v vseh spečarijskih trgovinah), sestavljena solata iz fižola in motovilca, orehova potica in kompot iz suhih sliv.

Prav ta slednji predlog je najbolj značilen za naše kraje, nam je povedal Karči, ki je pripravil tudi pogrinjek za našo fotografijo v Tedniku.

Posebej zahtevna sladica je prleška gibanica, zato se je gospodinjne ne lotevajo prepogosto. Recept nam je zaupala Milica Bombek, kuharica v ormoškem hotelu, kjer je ta sladica čisto na voljo hotelskim gostom.

Recept je pripravljen za globok, srednje velik pekač, kot jih imamo ponavadi doma. Za testo potrebujemo tričetrt kilograma moke (najboljša je namenska moka za vlečeno testo), za nadev pa poldrugi kilogram skute, pol litra kisle smetane, 4 rumenjake, 2 zavitka vanilij sladkorja, ščepec soli, 25 dag sladkorja, naribano limonino lupino in sneg iz 4 beljakov.

Zamesimo testo in ga pustimo počivati eno uro, medtem zmešamo nadev iz skute, smetane, rumenjakov, vanilija, ščepca soli, sladkorja in naribane limonine lupine, ki mu na koncu pridamo še sneg iz 4 beljakov.

Testo razvlečemo na prt in ga pustimo stati, da se malo osuši, nato pa odrežemo spodnjo plast, s katero prekrijemo vse robove namaščenega pekača in namažemo z nadevom, ki pa sme biti debel največ 3 do 4 milimetre. Pokrijemo ga s testom, ki ga na vrhu pokapamo z raztopljenim maslom. Vse to ponovimo 9 krat. Zadnjo, vrhno plast prelijemo še s kislom smetano, prepikamo, damo pekač v ogreto pečico in pri 180 stopinjah pečemo dobro uro.

Kostanjeva torta, ki so jo za Gastro naredili v SLADKEM BUTIKU. (Foto: M. Ozmeč)

Jesen v sadovnjaku

Sadjarjenje v domačem vrtu je zadovoljstvo in korist, ki vrtičkarja v vseh letnih časih obraduje: spomladi, ko sadno drevje cveti, poleti, ko ga neguje in pomaga njegovi vegetaciji, v jeseni, ko mu za vloženo delo povrne pridelek žlahtnega sadja in pozimi, ko v času zimskega mirovanja sadnega drevesa uživa njegove plodove.

Letina se nagiba h kraju, pričelo bo odpadati listje, les dozoreva, drevje se pripravlja na zimsko mirovanje, podoba sadovnjaka se celostno spreminja. Sadjar mora v obdobju po trgatvi, ko se sadno drevje pripravlja na zimsko mirovanje, v sadovnjaku marsikaj postoriti:

— Če je sadovnjak zavarovan pred divjadjo z ograjo, le to preglejamo, če je povsod tesno zaprta in da onemogoča vstop glodalcev, predvsem divjim zajcem. Ne samo skozi poškodovano mrežo, zajec se zavleče v nasad tudi pod ograjo, če je le-ta kje bolj ohlapna ali poškodovana. Ograjo in vhod skrbno in tesno zapremo, saj se divjad v nasadu lahko pojavi že zelo zgodaj v jeseni in naredi na mladih sadnih deblih nepopravljivo škodo.

— V sadovnjaku, ki ni ograjen, debela mladih drevesc zavarujemo

pred divjadjo tako, da jih ovijemo z materialom, ki bo preprečeval možnost objedanja mladega lubja na deblu. Material, s katerim zavarujemo debela pa zanje ne sme biti škodljiv. Plastične folije za ovijanje debela niso primerne, ker niso zračne in povzročajo na lubju poškodbe. Vreče iz natron papirja ali jutovine, v katerih so bila pred tem živila ali krmila, prav tako ne ustrezajo, ker s svojo vonjavo privabljajo glodalce, zlasti poljske miši, ki objedajo lubje koreninskega vrata.

Primerni materiali so leseno kolje, letvice, stebila sončnic in slama koruznice, saj zadostujejo že 3 do 4 kosi, da z njimi preprečimo dosseg ostrih zob glodalcev do lubja in še dovolj zračni so za deblo. Ovijamo lahko z natron papirjem, jutovino ali slamo, pazimo pa na odpornost proti vlagi in vetru, da ovojev vremenski pogoji ne poškodujejo in da so dovolj zračni.

Ovijanje debel sadnega drevja je pomembno opravilo, saj ga divjad ogroža vsaj pol leta, zato v tem času mora biti primerno zavarovano.

— Če je nasad v travni ledini, trato še enkrat pokosimo, vendar tokrat za eno stopnjo višje, kot smo to počeli med letom. Višje latje trave zavaruje korenine pred pozebo, če pa trave ne

bi pokosili pa bi korenine napadla koreninska plesen.

— Listje v sadovnjaku pograbimo in ga kompostiramo, če pa so med letom bile težave z glivičnimi boleznimi pa je listje najbolje sežgati, da uničimo zimsko

zalego škodljivcev in bolezni, ki prežimuje na odpadlem listju. Gnijoče listje pozimi poškoduje travno rušo, ker travam preprečuje zračnost.

— Glivična bolezen — kodravost breskev je vrtičkarjem dobro znana. Spomladi, ko se na mladih listih breskve razvije primarna okužba listov, je ni mogoče več preprečiti, uničiti ali ozdraviti drevesa. Ko odpade dve tretjini listja z breskovih dreves, jih v povsem mirnem vremenu, ko ne zmrzuje, temeljito poskropimo z enim od fungicidov na osnovi bakra v predpisani koncentraciji. Če škropimo v vetrovnem vremenu, ostanejo zavetne strani vej neposkropljene, rezultat škropljenja pa je ničnen, ker tam zimski trosi nemoteno prezimijo.

— Osnovno gnojenje sadnega drevja moramo opraviti v jeseni. Z organskimi gnojili gnojimo izmenično vsako tretje leto, uporabljamo pa kompost, šoto, hlevski gnoj in gnojevko. Organska gnojila zakopljemo, da hranilne snovi preko zime ne bi izhlapevale, ter da bi bile čimprej na voljo koreninam. Rudninska gnojila trosimo v širši kolobar, v obdelovalnih pasovih, v gostem vrtnem nasadu pa kar povprek s 3 do 5 kg nešane NPK na ar površine, ki ga posebej za sadjarstvo dobimo v vsaki trgovini z reprodukcijskim materialom za kmetijstvo.

— Kolobarje ali obdelovalne pasove okopljemo ali prelopatamo, tokrat globlje kot med letno obdelavo. Poškodovati ne smemo korenin, kar zlasti velja za šibkorastoče sadno drevje vzgojeno na vegetativnih podlagah. Površinsko prekopane zemlje ne rahljamo in ne poravnamo, da bi premrznila in se na zalogo napila čimveč vlage zimskih padavin.

— Če se bo listje zadržalo na drevju, drevesa ob prvih snežnih padavinah stresamo, da se vejave pod težo mokrega snega ne bi lomilo.

Sadjar se z obiranjem sadja v jeseni iz sadnega vrta ne poslavlja, temveč se mu še z večjo pozornostjo in nego posveti, da bi sadno drevje dobro prezimilo in ga v prihodnjem letu ponovno zadovoljevalo in prinašalo pričakovane koristi.

Miran Glušič, ing. agr.

POZNA SETEV PŠENICE — DA ALI NE ?

Letošnji vzroki za pozno setev ozimne pšenice

1. Najprimernejši čas za setev ozimne pšenice je minil (20. oktober). S 15. oktobrom je nastopilo obilno deževje, ki je namočilo tudi težja tla v podbrazdje, onemogočilo pa nadaljno setev pšenice.

S številnimi raziskavami je bilo dokazano, da pomeni pravočasna setev tudi večji pridelek.

Letošnje leto je dokaz, da se bodo morali kmetje ali tisti, ki pridelujejo poljščine, opremiti z močnejšimi traktorji (do 120 KM), saj je bilo konec septembra in precejšen del oktobra nemogoče orati z lažjimi traktorji zaradi nenormalno izsušene zemlje. Zadovoljiva kvaliteta oranja je bila dosežena le s traktorji nad 160 KM agregatnimi s 4 - brazdnimi plugi (primer Kmetijski kombinat Ptuj).

Težji traktor se na kmetiji izpplača, če je zaposlen čim več ur na leto. V primeru naših malih kmetij je upravičeno, če uporablja takšen traktor čim več kmetij.

Mnogi so si pripravili seme, tla so dovolj namočena za kvalitetno oranje, ki ga bodo opravili po 20. oktobru.

2. Za pšenico ni potrebno **globoko oranje**, dovolj je globina 18 do 20 cm. Zaradi zaoravanja rastlinskih ostankov nekateri orjejo globlje. Boljše kot globoko oranje je, da rastlinske ostanke, predvsem koruznico pred oranjem zasekamo. V primeru, da bi bile kmetije opremljene s primernimi orodji, kot so t.i. grebači (orodje, ki je po delovanju med podrahljačem in predsetvenikom), bi bilo dovolj, da bi z njimi zemljo razrahljali do globine 15 cm in takšno predsetveno pripravili za setev. Če nam krožnikasta brana (uporabljam slovensko besedo za bolj znan izraz "krožna brana") dobro dela (ni-

ma preveč izrabljenih krožnikov), jo lahko uporabimo namesto oranja. Z njo lahko uspešno pripravimo tla do globine 12 do 15 cm.

Grebač ali krožnikasto brano uporabljamo na njivah, kjer ni preveč rastlinskih ostankov (po spraviu sladkorne in krmne pese, koruze za silažo, cele rastline....).

Osnovni obdelavi zemlje sledi običajna predsetvena priprava s predsetvenikom s klinastimi zobmi ali vrtavkasto brano, ki nam omogoča, da pripravimo tla z enim hodom.

V primeru, da uporabljamo hlevski gnoj, ga moramo zadelati v tla z oranjem ali krožnikasto brano, gnojevko pa uspešno zadelamo z grebačem ali krožnikasto brano.

3. Za pozne setve priporočamo gnojenje v dveh obrokih. Prvi obrok damo pred osnovno obdelavo (oranje, grebač ali krožnikasta brana). Pri tem zadelamo v tla do ene polovice mineralnih gnojil. Če uporabljamo hlevski gnoj (okrog 20 t/ha) ali gnojevko (največ 25 m³/ha zaradi nevarnosti onesnaženja podtalja), nam mineralnih gnojil ni potrebno trositi pred osnovno obdelavo tal. Pred osnovno obdelavo tal potrosimo na srednje dobro založenih tleh 300 kg/ha NPK 8:26:26 ali 7:20:30 ali primerno večjo količino koncentriranega gnojila. Na brazdo pa priporočamo trositi 300 kg/ha NPK 15:15:15 ali 13:10:12. S tem damo večjo količino dušika v setveni sloj (do 45 kg/ha) in je takoj neposredno dostopen mladi rastlini, skupna količina dušika dodanega z mineralnimi gnojili pa bistveno ne presega 60 kg/ha, kar je sprejemljivo za okolje.

4. Med sortami ni izrazito priporočene za pozno setev. Na našem območju je najbolj uveljavljena sorta Marija. V času do 30. oktobra je potrebno sejati okrog 320 kg semena. Setvena količina semena je lahko podobna tudi za ostale sorte, saj jih je večinoma nastala pri podobnih selekcijskih postopkih.

Globina setve naj bo okrog 2 cm, ne glede na tip tal (težka ali lahka). Seme naj bo pokrito z zemljo, v nasprotnem je potrebno njivo po setvi branati.

Še vedno velja, da pripravimo tla 2 do 3 tedne pred setvijo, če pa sejemo takoj po pripravi, jih moramo po setvi povaljati. Ta agrotehnični ukrep je za pozne setve še toliko bolj pomemben, saj lahko pričakujemo, da bodo tla v začetku novembra zmrzovala vsaj do globine 5 cm in bo zato prišlo do trganja korenin, ki lahko občutno vplivajo na višino pridelka.

Pšenica, ki je bila posejana takoj po oranju v začetku oktobra, ima sedaj že sesedena (sklenjena) tla, zato je nevarnost trganja korenin veliko manjša.

5. V zadnjih letih se je uveljavilo **jesensko škropljenje ozimin s herbicidi**. Na tržišču je nekaj herbicidov, ki jih lahko uporabljamo v jeseni pred ali po vzniku posevkov. Za pozne setve je boljše škropljenje takoj po setvi. Ne škropimo, če je seme slabo zadelano v zemljo (sejalnica je slabo polagala seme), v tem primeru uporabimo herbicid spomladi.

Na tržišču dobimo dicuran forte, ki ga uporabimo 2 kg/ha ali quartz 0,6l kg/ha, takoj po setvi.

Damian Finšgar, dipl. ing. agr.

Vzimovanje zelenjadnic

Zelenjadnic, katerih pozimi na prostem ni mogoče pridelovati, smo jih pa s precej truda pridelali na domačem vrtu, želimo čimveč ohraniti in uživati sveže. Za uspešnejšo in trajnejšo hrambo zelenjadnic sta potrebna predvsem dva pogoja: prvi, da v zimsko hrambo sodijo le najkakovostnejši pridelki, da so zelenjadnice, normalno doraščene in dozorele, ter da so zdravstveno neoporečne; drugi pa, da imamo na voljo ustrezne prostore. Od kakovosti zelenjadnic je odvisna njihova trpežnost v zimski hrambi. Gomolji, korenin in čebulice, ki smo jih namenili za hrambo naj bodo povsem doraščeni, kajti le v popolnoma razvitih delih rastline je med rastjo bilo zbranih dovolj organskih snovi, ki so sposobne podaljšati njihovo trpežnost in uporabnost. Če so škodljivci na posameznih rastlinskih organih povzročili rane in poškodbe, je to bil pogoj, da so se tamkaj naselile rastlinske bolezni, kamor sodijo predvsem gnijoče bakterije. Takih rastlin ali njihovih delov ne smemo hraniti. Sami nimajo sposobnosti daljše vzdržljivosti in trpežnosti, hkrati pa predstavljajo žarišče bolezni in okužbo na zdrave zelenjadnice, ki jih hranimo.

Za kakovostno zimsko hrambo zelenjadnic morajo biti na voljo ustrezni prostori. Vsaka od zelenjadnic ima neke svoje specifične zahteve za hrambo, za vse pa je skupno, da so izredno dojemljive za tuje vonjave. V istem prostoru nikoli ne hranimo skupaj pijač, sadja in zelenjadnic. Pijače prevzamejo vonjave korenja, pese in podobno, sadje je prav tako dovzetno in zaradi tujih vonjav spremeni tudi okus in postane neužitno.

V shrambi zelenjadnic ne semjo biti nobene kemikalije in druga navlaka. Prostor

je primeren za zimsko hrambo, če ima več ali manj stalno temperaturo, ki ni nižja od 4 °C in ne višja od 10 °C, s stalno vlago, da je zračen in ne pretemen. Glede na vrsto in količino pridelkov, ki jih bomo hranili, naj bo prostor sposoben za pregraditev in vzpostavitev predelnih sten ali pa vsaj toliko velik, da vanj lahko namestimo omare, da bi posamezne vrste zelenjadnic lahko ločeno hranili. Vsak ločen prostor mora imeti zase zgrajen sistem zračenja z vstopom svežega zraka pri tleh in izstopom pod stropom. Zračenje mora biti vzpostavljeno tudi v omarah, če smo jih namestili v hrambo za vrtnine. Z malo ročne spretnosti si sistem zračenja v kleti zgradimo sami. Če ni na voljo dovolj naravnega vzgona zračnih tokov, se poslužimo zračnih ventilatorjev. Stroški in trud za vgraditev sistema zračenja sta zanemarljivo majhna v primerjavi s koristnostjo in povečano trpežnostjo zelenjadnic v zimski hrambi.

Posamezne vrste zelenjadnic lahko vzamemo na več načinov. Vrtničarjem, ki ne razpolagajo z dovolj ustreznimi prostori, je lahko uporabnih nekaj naslednjih primerov:

Zelje spulimo s korenino in odstranimo krovne liste, pustimo kot varovalne le tri do štiri in glave vložimo v leseno stojalo v klet. Če v vrtu ni zalege glodalcev miši in voluharjev in če so tla dovolj rahla, zračna in suha, glave zelja dobro prezimijo, če smo jih zakopali tako, da korenina štrli iz zemlje.

Redkev, korenček in rdečo peso hranimo v sadnih zabojčkih in vloženih v prostor zimske hrambe. Plodove, preden jih vložimo v hrambo, posušimo in očistimo

ostankov zemlje, vzdržijo pa daljšo dobo in manj izhlapijo, če so vloženi v pesek.

Korene radiča, peteršilja in zelene položimo v glinaste lonce ali zabojce z rahlo in humozno zemljo in silimo v toplem in svetlem prostoru, da bodo v vsakem času pozimi na voljo za solato in sveže jušne dodatke.

Čebula in česen sta bila z vrta pospravljena že avgusta. V senci in zračnem prostoru je pridelek bil posušen, nato smo očiščenega spletili v kite in te obesili na zračen in hladen prostor. Čebula in česen prenašata tudi nižje temperature in lahko pozimi tudi zmrzneta.

Krompir hranimo v kletnih prostorih na suhih policah ali pa v lesenih gajbah. Pred skladiščenjem krompir skrbno preberemo, da v hrambo ne zaide poškodovan ali bolan gomolj. Gniloba krompirja je bakterijska bolezen, ki se zlasti v zimski hrambi izredno širi.

Endivijo prenesemo v klet oktobra, ki pa ne sme imeti mokrega listja. Iz grede jo dvignemo z vilasto lopato, odtrgamo suhe in nagnite liste in jo z grudo vred presadimo v navlažen pesek. Stalno preglejemo in odstranjujemo zunanje odmirajoče liste, da se trohnoba ali gniloba ne širi tako hitro na zdravo rozeto.

u v vsakem času lahko kupimo vse vrste zelenjadnic in drugih dobrin, ki nam jih nudi zemlja, vendar so največ vredna prav ta, ki smo si jih sami pridelali v domačem zelenjavnem vrtu. Za pridelovanje zelenjadnic nam ni žal za napore, zato jih bomo s toliko večje volje tudi vložili in hranili za uporabo v zimskem obdobju, "vsaj veemo, kaj jemo!" *Miran Glušič, ing. agr.*

Zelenjavni vrt pred zimo

Med poznojesensko vrtno opravila ne sodi le grabljanje listja in pospravljanje rastlinskih ostankov z izpraznjenih gredic, temveč predvsem lopatanje in globoka obdelava zemlje ali praha. Izkušenemu vrtničarju je že dolgo znano, da jesenske globoke kope gredic po zadnjem spravilu pridelkov z ničemer ni mogoče nadomestiti. Z jesensko kopjo hkrati opravimo, za zelenjavni vrt več nenadomestljivih opravil:

– Brazdo in njeno vrhno plast pustimo neporavnano, taka zemlja pa je sposobna sprejeti na zalogo večje količino pozno jesenskih padavin, ki potem v tleh, ko voda zmrzne bistveno spreminja strukturo zemlje. Premrzla in zdobljena zemlja je zračnejša in stem toplejša ter kot takšna ugodnejša za pridelovanje vseh vrst vrtnin.

– Vrtno zemljo po ustaljenem kolobarju, vsako leto po eno tretjino, gnojimo z organskimi gnojili, hlevskim gnojem, šoto ali kompostom. Gnojenje opravimo v jeseni in gnoj zakopljemo, saj se bo globlje v tleh, kjer pozimi ne zmruže, vršila nadaljnja razgradnja organskih snovi v trajni humus, pa tudi večina vrtnin gnojenja v sveže ne prenaša.

– Ob globoki jesenski obdelavi uničimo mnoge vrste plevelov. Od koreninskih plevelov kot so ščavje, slak, pirnica in drugih, korenine pobremo ob prekopanju in

izločimo ter uničimo ali pa bodo na planem pozimi pomrznile, mnoge plevelce zakopljemo v večjo globino za nadaljno humifikacijo, semena nekaterih pa bodo v večji globini propadla.

– Jesensko prekopanje pa uniči tudi precej škodljivcev, ki so se zabubili v zemljo, saj bodo na površju pomrznili ali pa služijo za hrano koristnim pticam.

Na gredicah zelenjavnega vrta so ostali nekateri posevki zelenjave, ki jih bomo pospravljali pozimi in pobirali ob odjugu:

Motovilec, ki je bil posajen pravočasno, je že toliko dorastel, da ga je potrebno okopavati in opleti. Če smo ga sejali v vrste, ga bo tudi ob neugodnih vremenskih prilikah prijetno nabirati. Nabirati ga ne smemo, ko so mu listi in zemlja v zmrazjenem stanju. V pozni jeseni posevek pokrijemo s smrekovimi vejami, tako da bo zavarovan pred mrzlimi zimskimi vetrovi, ob odjugu pa z vejevja z lahkoto odstranimo sneg in motovilec zbiramo takorekoč izpod snega.

Brstičnemu ohrovту listov, v katerih pazduhah so zrastle drobne glavice, čeprav se že sušijo, ne odstranjujemo, ker jim služijo pozimi kot varovalni listi. Popčar je okusnejši, ko mu glavice premrznejo, zato ga z grede še ne spravljamo, pa tudi dobro prezimi na prostem.

Radič, ki smo ga pozneje sejali in še nima doraščenih rozet in zrelih ter porumenelih listov, zaščitimo s smrekovimi vejami. Posevek še sedaj okopljemo in oplejemo, spomladi pa bomo tako nabirali najzgodnejšo solato.

Sadike zimske solate sadimo oktobra na grede, ki so bolj zaščitene od močnih in stalnih zimskih vetrov. Zimska solata težko prenaša pogoste odjuge in ponovna zmrzovanja. Posevek bo bolje vzdržal zimo, če so tla bila predhodno gnojena s kalijevimi in fosfornimi gnojili, ker ga ta dva elementa utrujeta, sicer pa tudi posevek zimske solate zaščitimo s smrekovim vejevjem. Ker bo nekaj sadik preko zime propadlo, si moramo v setvenici pustiti rezervne sadike s katerimi spomladi zapolnimo prazna mesta.

Če si nameravamo narediti nasad belušev, zemljo pripravimo že v jeseni. Ker beluše sadimo sorazmerno zelo redko, 50 cm v vrsti in 150 cm med vrstami in 40 cm globoko, zemljo 50 cm globoko zrigolamo. V dno jarka položimo 20 cm debelo plast hlevskega gnoja na to pa še 15 cm komposta. Spomladi sadimo tako, da položimo potaknjence belušev 10 cm pod površjem tal in jih zagrnemo.

Negujmo in oskrbujejo zelenjavni vrt tudi v pozni jeseni in pozimi, saj z redom v vrtu, ko večji del narave preko zime miruje, doprinesemo delež in videz k lepšemu in urejenemu okolju.

Miran Glušič, ing. agr.

Ameriške debeloplodne borovnice –

(*Vaccinium corumbosum*)

Kdaj sadimo

Jeseni (septembra, oktobra, novembra) in spomladi

Kako sadimo:

Izkoplamo jamo veliko 100 x 100 cm in 40 cm globoko in jo napolnimo z mešanico gozdne humusne – kisle zemlje in šote ter vanjo posadimo sadiko.

Borovnice uspevajo le v ustrezni zemlji in sicer samo v kisljih tleh (pH 4,0 – 5,5) bogatih s humusom, rahlih in vse leto primerno vlažnih. Najboljša so šotna tla in gozdna zem-

lja, kjer rastejo borovnice in bori. Borovnice razvijejo plitev, pod površjem gost splet korenin, sestavljen predvsem iz tankih finih lasastih korenin, ki izredno hitro reagirajo na spremenjene in neustrezne razmere v tleh. Pomankanje humusa, vlage v tleh in približevanje reakcije tal nevtralni vrednosti (pH 7) so vzroki, da začno grmi borovnic hirati.

Ameriške žlahtne borovnice so večletne rastline, ki razvijejo v ugodnih razmerah do 2 m visok grm. Sadimo 2–3 letne sadike, zato grmiči hitro zarodijo. Polno rodnost dosežejo že po štirih letih.

Kaj je potrebno v času rasti:

Rastline redno gnojimo s fiziološko kislimi gnojili. Zemljo pogosto zastiramo z žaganjem ali iglicami bora, kisljo šoto, v sušnem obdobju pa redno zalivamo. Ker cvetijo pozno (v maju), navadno ni nevarnosti poškodbe cvetja zaradi spomladanskih pozeb. Pred jesensko slano in zimo brez snega rastline zaščitimo s smrekovimi vejami.

Možna je saditev v bližini rododendronov in azalej, ki rastejo v podobnem substratu kot borovnice.

Grme ameriških borovnic vzgajamo in obrezujemo podobno kot ribezove grme.

Pampska (pampaška) trava –

cortaderia selloana

Pampska trava cvete v oktobru. Tedaj navdušuje številne občudovalce z velikimi elegantnimi socetji, ki nekoliko spominjajo na nojeva persesa.

Če hočemo, da nam bo dobro uspevala, jo moramo imeti v podobnih razmerah, kot jih ima v domovini v argentinskih Pampah. To so stepe, kjer je poleti vlažno, pozimi pa suho.

Pred sajenjem v vrt moramo najprej pomisliti na to, kje bo rastlina prišla čim bolj do izraza. Za svojo velikost rabi primerno ozadje. Najlepše deluje, če je ozadje temno, n.pr. skupina iglavcev, pa tudi ob steni, če ta ni čisto bela. Lepo deluje tudi v trati ali med nizkimi trajnimi travami.

Pri sajenju in negi pampske trave moramo upoštevati:

- če se le da, jo posadimo v zavetje stene ali skupine vedno zelenih rastlin,

- vedno jo posadimo na sončen prostor, kjer sonce sije pretežni del dneva,

- tla naj bodo odcedna, če niso, naredimo drenažo in nasiplamo lažjo propustno humusno zemljo, v domovini raste v puhlici,

- v času rasti od konca aprila do konca avgusta večkrat zalivamo, boljše je redko temel-

jito zalivanje (20–30 l vode), kot pogosto zalivanje z malimi količinami,

- v maju, juniju in juliju gnojimo hkrati z zalivanjem enkrat do dvakrat mesečno s tekočim gnojilom za listnate lončnice (cvetal, flovit). Količina je odvisna od velikosti rastline, majhni rastlini nekaj dni po sajenju damo 1 liter raztopine, velikim 10–15 litrov. Veliki temnozeleni listi in malo cvetov je znak pregnjenja, tako rastline rade pozimi propadejo,

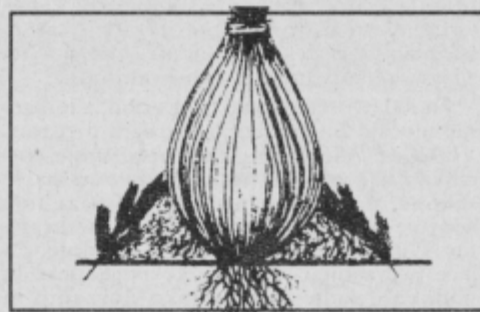
- pred nastopom hujšega mraza v sredini novembra rastlino zaščitimo pred zimsko vlago in mrazom. Liste povežemo v snop, da odteka voda kot po slamnati strehi in ne zamaka notranjosti šopa (skica). Na šop lahko povežemo tudi zaboj ali kaj podobnega, ki ščiti rastlino pred vlago,

- okrog rastline damo listje ali smrečje, ki jo ščiti pred mrazom. To prekrijemo s plastiko ali kartonom, da odvaja vodo,

- spomladi odrežemo samo rjave liste,

- najboljši čas za sajenje je spomladi, ko se zemlja nekoliko ogreje, in začetek poletja. Jeseni posajene rastline rade propadajo, posebno če niso bile zaščitene.

Prvo in drugo leto po sajenju rastline slabo cvetijo, bogato zacvetijo po tretjem in

četrtm letu in lahko doživijo nekaj desetletij, posebno v Primorju. V notranjosti zrastejo do 3 m visoko, v Primorju pa tudi do 5 m.

Rastlino lahko posadimo tudi v veliko posodo, čeber ali kad, kjer dobro uspeva, če jo dovolj zalivamo. Pozimi pa jo imamo lahko povsem suho v prostoru, ki je svetel in ne zmrzuje, v začetku marca jo ponovno začnemo zalivati, sprva z malo vode.

Dr. Aleksander Šiftar,
Murska Sobota, – Vrtnarstvo

Zdravje jeseni

Poletje in vroči dnevi so se nahitro poslovili, pritisnil je mraz in obilo deževja, kar pa po zdravstveni plati prinaša precej tegob otrokom in odraslim. Napotili smo se v ormoški zdravstveni dom in zaprosili za pogovor otroško zdravnico dr. Zlatko Vičar in zdravnico splošne prakse dr. Pavko Kolarič. Beseda je bila o obolenjih otrok in odraslih v tem času, predvsem z vidika preventive.

Kako se moramo v tem času zavarovati pred različnimi prehladnimi obolenji?

Dr. Zlatka Vičar: Na našo telesno odpornost vpliva redna prehrana, dovolj spanja in veliko gibanja po svežem zraku. Prehrana mora biti mešana, z veliko zelenjave in sadja, skratka, biti mora vitaminsko bogata, da bo bo šolarje na nek način ob varovala pred različnimi prehladnimi obolenji, ki so pogosta nadloga v teh, spremenljivih vremenskih razmerah. Šolarje bi opozorila, da se naj primerno oblačijo, majice in

bluze ter nogavice ne smejo biti vlažne, kar je že dovolj, da se lahko organizem delno podhladi in zgubi odpornost. Ko pride takšen otrok v razred, kjer je velik kolektiv, okna so zaprta, zrak pa poln bakterij, je to najprimernejše okolje, da se nalezijo različnih respiratornih infekcij, ki se kaj hitro prenašajo. Dovolj je lahko stisk roke, neprimerno brisanje nosu in direktno kašljanje.

Prav zaradi tega je velikega pomena, da ima šolar zjutraj zajtrk in ostale obroke, primerno porazdeljene čez dan. Večji problem so srednjeolci, ki hrano čez dan iz najrazličnejših virov odklanjajo in imajo prvi topli obrok šele zvečer. Organizem je tako preko dneva brez pravega goriva in s tem manj odporen, da bi se branil pred različnimi respiratornimi infekcijami. Če pa so otroci nahodni, jih v žrelu peče in imajo nekoliko povišano temperaturo, je pametneje, da kakšen dan odležijo doma in jim starši dajo tabletko aspirina, andola ali panadon, ob tem pa pijejo večje količine čaja z limono, cedevito, skratka, s C vitaminom, preden zbolijo za hujšo obliko s kompliciranimi gnojnimi anginami, vnetjem srednjega ušesa, sinosov, bronhitisom ali pa celo za pljučnico.

Doma imamo pogosto veliko ostankov različnih antibiotikov. Jih smejo starši dajati bolnim otrokom brez nadzora zdravnika?

Dr. Zlatka Vičar: Veklikokrat smo jezni na starše, ko pridejo v ordinacijo in se pohvalijo, da so otrokom že dali tableto tega ali onega antibiotika. Tovrstna zdravila se morajo dajati samo pod zdravniškim nadzorom, morajo biti pravilno dozirana in po določenem času moramo opravičiti tudi laboratorijske preizkave. Otroci pa jih največkrat pri prehladnih obolenjih ne potrebujejo.

Precej se je ohladilo, v zraku je veliko vlage in ambulantno so že polne pacientov. Kaj jim dr. Kolaričeva priporoča?

Dr. Pavla Kolarič: Vsekakor toplejša oblačila in obuvala, izogibajo se naj mrzlih napitkov in mrzle hrane, predvsem tiste iz hladilnika, ker to čisto povzroča infekcije zgornjih dihal. Če pa že zbolijo, naj to kakšen dan odležijo, zvamejo tableto andola ali aspirina, ob tem pa popijejo veliko čaja z limono ali cedevito, ki pa naj bo sladek z medom. Če težave ne popustijo, naj kličejo dežurnega zdravnika ali pa pridejo v ambulantno, da jim zdravnik predpiše zdravila, po potrebi tudi antibiotike, ki jih naj ne jemljejo brez zdravnikove vednosti.

V tem času naj ljudje zauživajo bogato vitaminsko hrano s proteini, z manj maščobami, čaje pa si naj sladkajo z medom ali pa rjavim sladkorjem.

Pogovarjala se je: Vida Topolovec